

ଜହ୍ନୁ ମାସ

ଜୁନ ୧୯୮୪

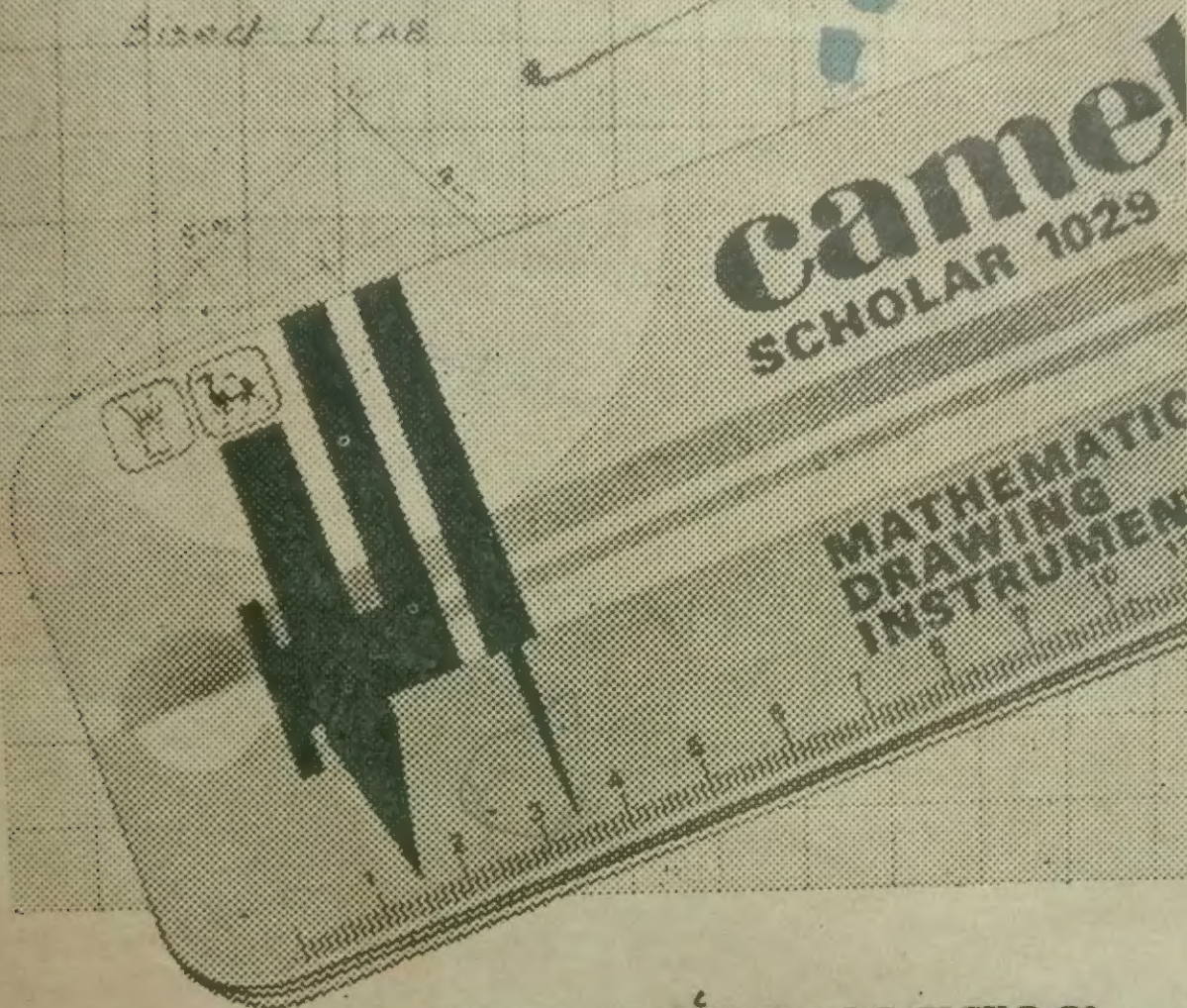

Fun'N'Laughs
All The Way

Mickey
AND
Donald

ଆମିତ ଗଣିତରେ ଖୁବ ଭଲ...
ଆଉ ତିନି ସେମିଟି ତାର କ୍ୟାମେଲ କ୍ୟାମିତି ବାବୁ

ବର୍ଷ ୧୯୮୩ ମସିହା ୧୦-୧୧
ସିନିୟର ୧ ଶ୍ରେଣୀ

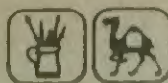

ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ହେଲା ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ନିବିଡ଼ ସଂପର୍କ ରହି ଆସିଛି ।

କ୍ୟାମେଲ କ୍ୟାମିତି ସେଟ୍ ସର୍ବସାମାନ୍ୟ ହୋଇ ଉତ୍ତମ ଶାଳୀ
ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନୀୟ । ତାହା ସ୍ବତନ୍ତ୍ରତା ଓ ଉତ୍ତମତା
ସଂଗୃହୀତ ସ୍ବତନ୍ତ୍ରତା ଶାଳୀ ସମ୍ପର୍କ ।
ଅନ୍ୟତମ ତାହା ଉତ୍ତମତା ସହିତ । ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ସମୟ
ସେହି କଥାଟି ଶିଖିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତମତା ସହିତ ଶିଖିବା
ସମ୍ଭବତା ସହିତ ଉତ୍ତମତା ।
ଏ ସମୟ ଶାଳୀ ଶିଖିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତମତା ସହିତ । ଉତ୍ତମତା
ସହିତ ଉତ୍ତମତା ସହିତ ଉତ୍ତମତା ସହିତ ଉତ୍ତମତା ସହିତ
ଉତ୍ତମତା ସହିତ ।
କ୍ୟାମେଲ କ୍ୟାମିତି ସେଟ୍ ତାହା ଅନେକ ଶାଳୀ
ସର୍ବସାମାନ୍ୟ ଉତ୍ତମତା ସହିତ । ଅନ୍ୟତମ ଏହି ସମୟ
ଶାଳୀ ସହିତ ।

Anil Kumar Panigrahy

କ୍ୟାମେଲ କ୍ୟାମିତି ବାବୁ

କ୍ୟାମେଲ ଗ୍ରା. ଉ.
ସଂ ମ୍ୟାଟ୍ରିକୁଲେସନ୍ ଉତ୍ତମତା,
୧୯୮୩-୧୯୮୪ (୧୯୮୩)

VISION/ORI/811

Results of Chandamama Camlin Colouring Contest No. 35 (Oriya)

1st Prize: Dileep Kumar Satapathy, Dhenkanal. 2nd Prize: Ajaya Ka. Maharana, Rourkela-4. 3rd Prize: Bikram Keshari Pradhan, Angul. Prabina Kumar Sahoo, Cuttack-754 141. Kallash Mahapatra, Chandeswar. Miss Sucharita Mohapatra, Nageswarangi. Kunja Bihari Bala, Balasore. Sri. Ranjit Ku. 141. Rihuaneshwar. Kumari Archana Sahoo, Kendrapara-754 211. Sri. Jitendra Kumar Puri,

We're all in it together
for the fun of it,
for the taste of it!

ଜହ୍ନ ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚକ୍ରପାଣି'

ସମ୍ପାଳକ : ନାଗି ରେଡ଼ି

ଏ ସଂଖ୍ୟାର 'ଭରତ-କାହାଣୀ' ଚନ୍ଦ୍ର କଥାରେ ଆମେ କୋମଳା ଅମଳରେ ଭରତବର୍ଷର ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବା ସ୍ବାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ପ୍ରଥମ ଯୁଗର କିଛି କିଛି କଥା ମଧ୍ୟ ପରିବେଷିତ ହୋଇଛି । ଦେବୀ ଚୈତ୍ରାଣୀ ଓ କିଛିରା ରାଣୀ ବିଦେଶୀ ଶାସନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ ସଂଗ୍ରାମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ତାହାର ସମାପ୍ତି ଘଟିଲା ୧୯୪୭ ରେ ।

ଅମରବାଣୀ

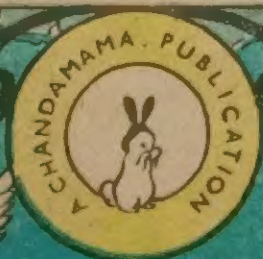
ବିଦ୍ୟା ନ ଶୋଭିତେ ପୁଂସୋ, ଯଦି ନ ସ୍ୟାତୁ ରସଜ୍ଞତା ।
ଲବଣେନ ବିନା ଖାକାଃ ସୁପକ୍ନା ଅପି ନିଷ୍ଫଳା ॥
[ତରକାଣୀ ଯେତେ ଭଲଭାବରେ ରକ୍ଷା ହୋଇଥିଲେ ବି ସେଥିରେ ଲୁଣ ପଡ଼ି ନଥିଲେ ତାହା ଯେପରି ବସ୍ତାଦ ହୁଏ, ବିଦ୍ୟା ସହଜ ଯଦି ରସଜ୍ଞାନ ନଥିବ, ସେ ବିଦ୍ୟା ସେହିପରି ନିଷ୍ଫଳ ହୁଏ ।]

ବର୍ଷ : ୧୭

ଜୁନ ୧୯୮୪

ଅଙ୍କ : ୧୨

ପ୍ରତିସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨-୦୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୨୪-୦୦

ଜହମାମୁଁ ସମ୍ବାଦ

ଜହମାମୁଁଙ୍କ ଅଭିମାନ ?

ଜହମାମୁଁ କ୍ରମେ ପୃଥିବୀରୁ ଦୂରକୁ ଦୂରକୁ ଘୁଞ୍ଚି ପାଉଛି ଓ ଧୂରେ ଧୂରେ ଶ୍ରେଣୀଆ କରୁଛି । ଦିନ ଆସିବ, ଯେତେବେଳେ ପୃଥିବୀ ପରାଗ ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ତେବେ ସେ ଦିନ ଆସିବାକୁ ବହୁ କୋଟି ବର୍ଷ ବାକି ଅଛି ।

ହଣ୍ଡାରେ ଜଳଯାତ୍ରା

ସ୍ପେନ୍ ଦେଶର ଦୁଇ ଡରୁଣ ଗୋଟିଏ ଭୂଜନଶାଳୀ ବଡ଼ ହଣ୍ଡାଟିଏ ଧାର ନେଲେ । ଲୋକେ ଭାବିଲେ, ସେମାନେ ବୋଧହୁଏ ଭୋଜି କରିବେ । ନା, ସେ ଦୁହେଁ ସେ ହଣ୍ଡାରେ ବସି ଇବ୍ରୋ ନଦୀରେ ୨୩୦ କିଲୋମିଟର ଜଳଯାତ୍ରା ସମାପ୍ତ କରିଛନ୍ତି !

ନେପୋଲିଅନ୍‌ଙ୍କ ପୋତ

୧୭୯୮ ମସିହାରେ ଇଂରେଜ୍ ସେନାପତି ନେଲ୍‌ସନ୍‌ ଫରାସୀ ସମ୍ରାଟ ନେପୋଲିଅନ୍‌ ବୋମ୍‌ବାଟିଙ୍କର ଚାରିଗୋଟି ଜାହାଜ ଗାଲନଦୀରେ ବୁଡ଼ାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଅଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡ୍ରିଆର ଅଦୂରରେ ସେ ଜାହାଜମାନ ଏବେ ଠାବ ହୋଇଛି । ମାଲ୍‌ପତ୍ର ପେମିତି ଥିଲା ସେମିତି ଅଛି । ଉଦ୍ଧାର କାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।

ଜାଣନ୍ତୁ କି ?

୧. ସାହୁଡ଼ାରେ ପ୍ରଥମ ନୋବେଲ୍-ପୁରସ୍କାର-ବିଜେତା କିଏ ?
୨. ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ନୋବେଲ୍-ପୁରସ୍କାର-ବିଜେତା କିଏ ?
୩. ଭୌତିକ ଶାସ୍ତ୍ରରେ କାହାକୁ ପ୍ରଥମେ ନୋବେଲ୍-ପୁରସ୍କାର ମିଳିଥିଲା ?
୪. ରସାୟନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ କେଉଁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରଥମେ ନୋବେଲ୍-ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ ?
୫. ଚିକିତ୍ସା ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ନୋବେଲ୍-ପୁରସ୍କାର-ବିଜେତା କିଏ ?

(୨୪ ପୃଷ୍ଠାରେ ଉତ୍ତର ଦେଖନ୍ତୁ)

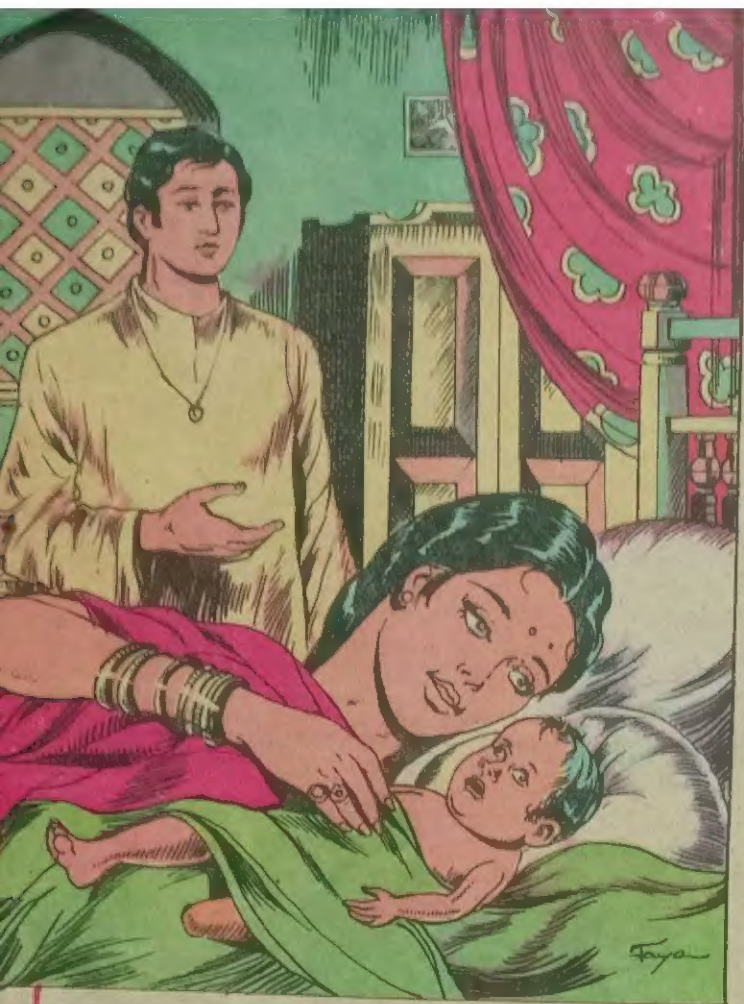
ଶାପ ମୁକ୍ତି

ହୁକୁମର ଗାଁର ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ପୁଅ ସୁଧୀର ଦେଖିବାକୁ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର । ଅବଶ୍ୟ ସମସ୍ତେ ସେ ତା' ଚେହେରା ଦେଖି ମୁଗ୍ଧ ହେବେ, ସେକଥା ନୁହେଁ । ତେବେ ସାଧାରଣତଃ ଲୋକେ ତଲ୍ଲୁ ଡାଉଲ୍ ଦେହ, ଗୋରା ଚକଚକ ରଙ୍ଗ ଦେଖିଲେ ତାକୁ ସୁନ୍ଦର ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ସେ ରଙ୍ଗର ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ, ଚେହେରା ଉପରେ ଅନ୍ତରର ମହତ୍ତ୍ୱ ଯେତକି ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉଥିବ, ସେତକି ମାତ୍ରାରେହିଁ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ସୁନ୍ଦର, ସେକଥା ବା କେତେଜଣ ବୁଝନ୍ତି ?

ହଁ, ସୁଧୀରକୁ ଲୋକେ ସୁନ୍ଦର ବୋଲି କହୁଥାନ୍ତି । ଜ୍ଞାନ ହେଲା ଦିନରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ମନେ ମନେ ସୁଧୀର ବଡ଼ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସେ ଗାଁରେ ଜଣେ ଅହୁଣୀ ଥାଏ, ଆଉ ଜଣେ ଟୋକା ଥାଏ ଯାହାର ନାକଟା ଟିକିଏ ଅବାଗିଆ । ଆହୁରି ଜଣେ ଲୋକଥାଏ ଯାହାର ହାତ ଦୁଇଟି ଦେହ ଭୁଲନାରେ ଅଟ୍ଟନ୍ତ ସାନ । ଏମାନଙ୍କୁ ଛଡ଼ି ବୁଢ଼ା ଭିକାରୀଟିଏ ଥାଏ, ଯିଏକି ଲୋକଡ଼ା ।

ସୁଧୀର ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ହସେ । କେବେ କେବେ ସେମାନଙ୍କ ଦୈହିକ ହୁଟି ଉପରେ ଥଟ୍କାଳିଆ ଟିପ୍ପଣି ଦିଏ । ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଏକଥା ବୁଝିପାରୁ ନଥିଲେ । ପରେ ବୁଝିଲେ । କିନ୍ତୁ ତଗଲା ସୁଧୀରକୁ ସେମାନେ ବା କ'ଣ କହିବେ ? ତା'ର ବା କ'ଣ କରିପାରିବେ ? ସୁଧୀର ସେମାନଙ୍କୁ ଚିଡ଼େଇ-ଦେଇ ଦୌଡ଼ି ଫଳାଏ । ସୁଧୀରର ଦେଖାଦେଖି ଅନ୍ୟ କେତେଜଣ ତା' ବୟସର ପିଲା ବି ସେମାନଙ୍କୁ ସେମିତି ଥଟ୍କା କରିବାର ଦେଖାଗଲା ।

ଦିନେ ଶରବେଳେ ସେ ତା'ର ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ଘରକୁ ଯାଉଛି, ଗାଁର ନିଗୁଟିଆ ଦୋହକ ଉପରେ ଏକାଥରେ ଏ ସଉକ ସହ ଭେଟ ହୋଇଗଲା । ସୁଧୀରକୁ ଦେଖି ପକାଇବା ମାତ୍ରେ ଅବାଗିଆ ନାକବାଲ ଟୋକା କହିଲା, “ହଉରେ ବାଳକ, ଆମେ ତୋର କ'ଣ କ୍ଷତି କରିଥିଲୁ ଯେ ତୁ ଆମକୁ ଦେଖି ହସୁ, ଥଟ୍ଟା କରୁ ?”

ଶ୍ଳେଷ ଶ୍ଳେଷ ହାତବାଲ ଲୋକଟି କହିଲା, “ମୋ ହାତ ପିନା ଶ୍ଳେଷ, କିନ୍ତୁ ବଳ ବେଶ୍ ଅଛି । ଦେଖିବୁ ?”

ଲୋକଡ଼ା ଭଣାସ କହିଲା, “ଛଡ଼, ଛଡ଼, ଆମେ ତାକୁ କିଛି କହିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ଆମେ ଯଦି ଅଭିଶାପ ଦେବା, ତେବେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯାହା, ଏକଜା ସିଏ ସେ-ସବୁ ଅବସ୍ଥା ଭେଟିବ !”

ସୁଧୀର ଛକ ଉପରୁ ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ପଲାଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ଲୋକଡ଼ା କଥାରେ ତା' ମନ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ଭାବ ପଶିଗଲା । ତା' ମା ତାକୁ କେତେଥର ଆଗରୁ କହିଥାନ୍ତି, “ବାପ, ବିକଳଜମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମେ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବା କଥା, ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କଥା । ତାହାହିଁ ମାନବକତା । ସେମାନଙ୍କୁ ଥଟ୍ଟା କରିବା ଅଧର୍ମ ।” ସୁଧୀର ମା'ଙ୍କ କଥା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଇ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଜି କେମିତି ତା' ଗୁଡ଼ରେ ଛନକା ପଶିଗଲା ।

ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ସୁଧୀରର ବାପା ଗାଁ ଛାଡ଼ି ସହରରେ ଯାଇ ବସା ବାନ୍ଧିଲେ । ସୁଧୀର ବି ସେଠି ପଢ଼ାଶୁଣାରେ ମନ ଦେଇ ଗାଁ କଥା ହମେ ଭୁଲିଗଲା ।

ସୁଧୀର ଯେତେବେଳେ ପଢ଼ାପଢ଼ି ଶେଷ କରି ଭଲ ଗୁରୁଗଣ୍ଡିଏ ପାଇଲା, ସେତେବେଳକୁ ତା' ମା ଆଉ ନାହାନ୍ତି । ବାପା ତାକୁ ବିଷା କଣ୍ଠର ସାରି କିଛିଦିନ ପରେ ଲହରୀମରୁ ବିଦାୟ ନେଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁଧୀର ଭଗ୍ୟକୁ ସିଏ ବୋହୁ ହୋଇ ଘରକୁ ଆସିଥାଏ, ସିଏ ଯେତେ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତ ସେହିପରି ସଫାରର କାମଦାମରେ ନିୟୁଣା । ସୁଧୀର ଆନନ୍ଦରେ ଦିନ କାଟୁଥାଏ ।

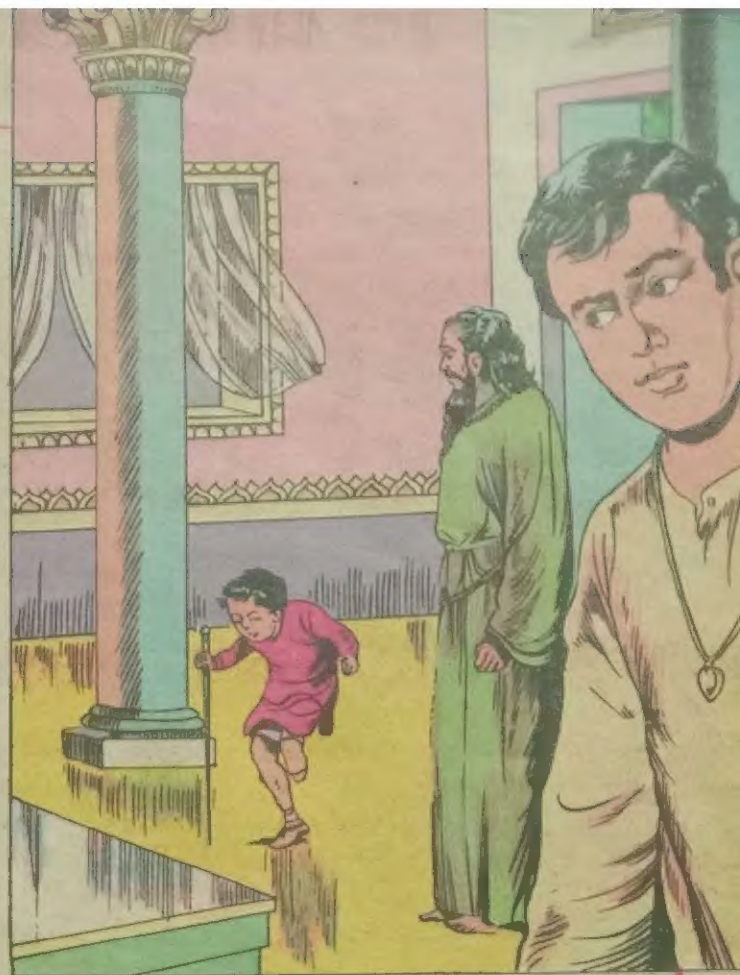
ସୁଧୀରର ସ୍ତ୍ରୀ ଶର୍ଦ୍ଦବତୀ ହେଲା । କିଛି-
ଦିନ ପରେ ସେ ବାପ ଘରକୁ ଶଲ । ସୁଧୀର
ନିଜ ଘରେ ଏକୁଟିଆ ଥାଏ । ରାତିରେ ସେ
ଶୋଇଛି, ହଠାତ୍ ପିଲାବେଳେ ଗାଁ ଛକ
ଉପରେ ଥିବା ଯାହା ଘଟିଥିଲା, ସେକଥା
ତା'ର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ଛୁଇଁ ଉଠିବେ
ରୁଜ୍ଜିକନା ଲାଗିଲା । ବାସ୍ତବିକ୍ ସେ ବିକଳାଙ୍ଗ-
ମାନଙ୍କୁ ପରିହାସ କରି କେଡ଼େ ଭୁଲ୍
କରିଛି !

ଶବର ଆସିଲା—ତା'ର ପୁଅଟିଏ
ହୋଇଛି । ସେ ଶୁଣି ହୋଇ ଶଶୁର ଘରକୁ
ଶଲ । ବହୁତ ଆଶା ନେଇ ପୁଅକୁ ଦେଖିବା
ନିମନ୍ତେ ସ୍ତ୍ରୀ ଶୋଇଥିବା କୋଠରୀ ଉଠିବେ
ପଶିଲା । ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାଏ, ପୁଅ
କାହାପରି ହୋଇଥିବ ? ତା'ପରି ନା ତା'
ସ୍ତ୍ରୀ ପରି ?

କିନ୍ତୁ ଉଠିବେ ଯାଇ ଯାହା ଦେଖିଲା,
ସେଥିରେ ତା' ମୁହଁ ଡୋଳି ପଡ଼ିଗଲା । ପୁଅର
ହାତ ଯୋଡ଼ିକ ଦେହ ଭୁଲନାରେ ସରୁ ଓ
ଛୋଟ । ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ ଖଣ୍ଡିଆ । ନାକଟି
ଚେଡ଼ା । ମନେ ହେଉଥିଲା ଯେ ଅନ୍ଧ ମଧ୍ୟ ।

“ପୁଅ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି ଦେଖ !”
ତା' ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା ।

ସୁଧୀର ପ୍ରଥମେ ଭାବିଲା ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ଥକା
କରି ଏପରି କହୁଛି । କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ
ଉଠିବେ ବୁଝିଲା, ସ୍ତ୍ରୀ ବାସ୍ତବିକ୍ ନିଜ ପୁଅକୁ

ଅସାମାନ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ବୋଲି ମନେ କରୁଛି ।
ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ସବୁ ମା'ଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜ
ନିଜ ପୁଅମାନେ ସୁନ୍ଦର ବୋଲି ତା'ର
ଧାରଣା ଦୃଢ଼ ହେଲା ।

ପୁଅ ଯେତକି ଯେତକି କହୁ ହେଲା,
ସୁଧୀର ସେତକି ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଚିନ୍ତିତ
ହେଲା । ତାକୁ ପଡ଼ିଲା ଘରର ପିଲାଙ୍କ ସହ
ଖେଳିବାକୁ ଛଡ଼ିଲା ନାହିଁ । କାଳେ ଅନ୍ୟ-
ମାନେ ତାକୁ ଥକା କରିବେ, ଏହା ଥିଲା
ତା'ର ଡର ।

ଦିନେ ସହରକୁ ଜଣେ ସାଧୁ ଆସିଥାନ୍ତି ।
ଲୋକେ କହିଲେ, ତାଙ୍କର ବହୁତ ଆଲୌକିକ
ଶକ୍ତି ଅଛି । ସୁଧୀର ଯାଇ ସାଧୁଙ୍କୁ ନିଜ

ଘରକୁ ନିମନ୍ତଣ କରି ଆଣିଲା ଓ ପୁଅର ଅବସ୍ଥା ଦେଖାଇଲା । ସାଧୁ କିଛି ସମୟ ପୁଅକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ତା'ପରେ ଆଖି ବୁଜି ବସିଲେ । ଧ୍ୟାନରୁ ଉଠି କହିଲେ, “ବାବୁ ତମେ ତମ ଗାଁର ଯେଉଁ ଗୁରୁଜଣ ବକଳାଙ୍ଗକୁ ପିଲାବେଳେ ବାରମ୍ବାର ଅପମାନ କରିଛ, ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା ମାଗିଲେ ତମ ପୁଅ ଭଲ ହୋଇଯିବାର ଆଶା ଅଛି । ନହେଲେ ନୁହେଁ ।”

ସୁଧୀର ପରଦିନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗ ଗାଁକୁ ଗଲା । କେବଳ ଲେଙ୍କଡ଼ା ବୁଡ଼ା ମରିଯାଇଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଭକ୍ତଜଣ ଥାନ୍ତି । ସୁଧୀର ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା ମାଗିଲା । ସେମାନେ କହିଲେ, “ବାବୁ! ତମେ ପିଲାବେଳେ କ'ଣ କହି ଦେଇଥିଲ ସେକଥା କ'ଣ ଆମେ ମନରେ ଧରି ବସିଛୁ ? ଆମେ ଏବେ କେଉଁ ମଣିଷ ଯେ ତମକୁ କ୍ଷମା ଦେବା କଥା ଉଠିବ ? ଯାଅ ବାବୁ, ଭଗବାନ ତମର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ ।”

ସୁଧୀର ଲେଙ୍କଡ଼ା ବୁଡ଼ାକୁ ଯେଉଁଠି କବର ଦିଆ ହୋଇଥିଲା ସେଠାକୁ ଯାଇ ଆଶୁ-ମାଡ଼ ବସି କହିଲା, “ମୋତେ ମୋ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ କ୍ଷମା କର ।” ଏକଥା କହିବା ମାତ୍ରେ ତା' ମନରେ ଶାନ୍ତି ଫେରି ଆସିଲା ।

ସେହି ଶାନ୍ତ ଅବସ୍ଥା ଭିତରେ ସୁଧୀରର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେ ଉଠି ବସିଲା । ସେତେବେଳକୁ ଭୋର ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ହଠାତ୍ କିଛିଦିନ ପରେ ପୁଅ ଜନ୍ମ ହେବା ସମ୍ଭାବ ଆସି ତା' ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ ପରଦିନ ଯାଇ ଶଶୁର ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ମନରେ ଗଭୀର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲା, ପୁଅଟି ସୁନ୍ଦର ଓ ସୁକୁମାର ହୋଇଛି ।

“ସେ ବକଳାଙ୍ଗମାନେ ବାସ୍ତବିକ ମୋତେ କ୍ଷମା କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ପିଲାଟି ଏମିତି ସବାଙ୍ଗସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି ।” ସୁଧୀର କହିଲା ।

[୧୨]

[ପିଙ୍ଗାଲର ଦୁଇ ଭାଇ ଜୀବଦତ୍ତ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଦତ୍ତ କପ୍ତାନ, ସହ ଚକ୍ରାନ୍ତ କରି
ପିଙ୍ଗାଲକୁ ଗଡ଼ରେ କାନ୍ଥ କରି ଜାହାଜକୁ ଫଠାଇ ଦେଲେ । ତା'ପରେ
ପିଙ୍ଗାଲ ସହକୃତ କରିଥିବା ଶ୍ରାବ ଓ ସୁନା ଇତ୍ୟାଦି ସମେତ ତା' ଯାଦୁ
ଥଳଟି ହସ୍ତଗତ କଲେ । ତା'ପରେ...]

ଜୀବଦତ୍ତ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଦତ୍ତ ପିଙ୍ଗାଲର ଥଳଟିକୁ କିଛି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ କଥା କହିପାରିଲେ
ଖୋଲି ଦେଖିଲେ, ସେଥିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନାହିଁ । ଖାଲି ପରସ୍ପର ଆଡ଼େ ଅନାଇ
ମୁଲ୍‌ବାନ ଶ୍ରାବ, ବୈତୁଣ୍ଡ, ସୁନା ଓ ନାନା ଦୃଶିଲେ । ଫମେ ଦୁହେଁ ଅଛନ୍ଦାସ୍ୟ କଲେ ।
ପ୍ରକାର ମଣି ରହିଛି । ସେମାନେ ଜାଣିଥିଲେ ଜୀବଦତ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଦତ୍ତର ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଦତ୍ତ ଜୀବଦତ୍ତର
ଯେ ପିଙ୍ଗାଲ କିଛି ଧନ ନେଇ ଆସିଛି, କିନ୍ତୁ ପିଠି ଆସୁଡ଼ାଇ ଦେଲା ।
ସେ ଏତେ ବେଶି ଆଣିଛି ବୋଲି ସେମାନେ କିଛି ସମୟ ପରେ ଲକ୍ଷ୍ମଦତ୍ତ କହିଲା,
କଲ୍ଲନା କରି ନଥିଲେ । ଆନନ୍ଦରେ ସେମାନେ “ଭାଇ, ଏହାର ମୁଲ୍‌ ଯାହା, ସେଥିରେ ଆମେ

“ଜହମାମୁ”

ଜାଲି ଏ ସହରରେ ନୁହେଁ, ସାଗର ଗଙ୍ଗାରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଧନା ହେଉଥିବା । ଗଜା ପକ୍ଷୀ ଶୁଣିବେ ଆମେ ଏବେ ଯିବା, ତେବେ ସେ ଆମକୁ ଜୁଆଇଁ କରିବେ । ମୁଁ ଭୁଲ କହୁଛି ?”

“ନାହିଁରେ ଲକ୍ଷ, ନାହିଁ । ତୁ ଭଲ ବୁଲୁ, ଠିକ୍ କହୁଛୁ । ଆମକୁ ଶୁଣି ଗଜା ଆଉ ବାହାକୁ ଜୁଆଇଁ କରିବେ ? ତେବେ ଆମକୁ ସାବଧାନରେ ଚଳିବାକୁ ହେବ । ଆମେ କପରି ଏବେ ଧନ ଲଭି କଲୁ, ଗଜା କହୁଅନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କେହି ସେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଆମେ ତା’ର ସନ୍ତୋଷଜନକ ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଚନ୍ଦ୍ରା ନାହିଁ । ଆମର ବୁଦ୍ଧି

କାହିଁ କିଏ ତା ପ୍ରତି ଯେଉଁଠି ଯାଆନ୍ତୁ ସେଇଠି ଯାଆନ୍ତୁ ।
“ହୁଏ କିଏ ସାବଧାନତା ନାହିଁ ? ଆମେ
ଆମ ଚାହୁଣୀ ପ୍ରତି ଯାଆନ୍ତୁ ।”

ମା ଗଜାପତିର ସାବଧାନତା କହୁଛନ୍ତି
ସବୁ କହୁଛନ୍ତି । ତବ ଦୁଇଟି କହୁଛନ୍ତି,
“କେଉଁ, କେଉଁ, କେଉଁ, ମୋ ଦୁଇ
ଦୁଇଟି ନାହିଁ...”

“କେମିତି ତମ ଦୁଇ ନୋହୁଁ ! ଟିକିଲ ଏକା
ତମ ଦୁଇ !” ମେ ଦୁଇଟି କହୁଛନ୍ତି ।

“ହେଲ, କାପାଳରେ, ସେଇଆ ହେଲ !
କିନ୍ତୁ ମନେ ରଖ, ଏ ସମସ୍ତ ଟିକିଲ ବିଚାର
କେତେ କଷ୍ଟ କରି ଉପାର୍ଜନ କରି ଆସିଛି ।
ତମେମାନେ ଏହାକୁ ଆତ୍ମସାଧୁ କରୁଛ, ପାପ
ହେବ ନାହିଁ ?” ମା ଅତି ଦୁଃଖ ଓ ବିରକ୍ତ
ସହକାରେ କହୁଛନ୍ତି ।

“ଏହା ଆମର ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି !” ଜୀବଦତ୍ତ
ପାଟି କରି କହୁଛନ୍ତି ।

“କେଉଁ, ଅନ୍ୟ ବାହା ଆଗରେ ସେଇଆ
କହୁଛନ୍ତି ସିନା ଚଳିବ, ମୋ ଆଗରେ କହୁ
ଲଭ କ’ଣ ? ତମେମାନେ ଶୁଣିବ ଅପରାଧ
କରୁଛ । ଟିକିଲ ଏହା ହରାଇବ ବୋଲି
ମୋର ଯେତେ ଦୁଃଖ ନୁହେଁ, ତମ ଦୁଇଟିକୁ
ବିଧାବା କପରି ଶାନ୍ତି ଦେବ, ସେଇକଥା
ସବୁ ମୁଁ କାତର ହେଉଛି ।”

“ତମ ଶେଷକୁ ଉଦ୍ଧାର ଦେବା”
କହିଲେ ।

“ହଉ ହଉ । ତାହୁଁ ଶେଷ ଲୋକ
ହେବେ । ମୁଁ ଅଧିକ ଦେଖିଛି । କୃଷକ
ସହାୟ ଅଟେ କିନ୍ତୁ ଶେଷ ଲୋକ । ତେଣୁ
ମୋତେ ଶେଷକୁ ଦେବ । ଶେଷକୁ
ଦେବେବେଳେ ଲଜ୍ଜା ଅପି ଖାଇ ଯାଉଛି ।
କିନ୍ତୁ ଅଳଟ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।” ମା
କହିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଦୁଇ ପୁଅ ସେତେବେଳକୁ ଆଉ
ବାକ କଥାରେ କାନ ଦେଇ ନଥିଲେ ।
ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ପ୍ରାୟ ୭
ମଣିଗୁଡ଼ିକ ବାଣ୍ଟୁଥିଲେ ।

ବ୍ୟାବସାୟ ସୁରୁଖୁରୁରେ ହୋଇଗଲା ।
ତା’ପରେ ଜୀବନ୍ତର ଯାହୁ ଅଳଟ ଉଠଇ
ନେଇ କହିଲା, “ଏ ଗୋଟିକ ମୋ ପାଖରେ
ଥିବ !”

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷ୍ମଣର ମୁହଁ ଗମ୍ଭୀର
ହୋଇଗଲା । ସେ କହିଲା, “ଲାଲ, ତମେ
ଜାଣ ମୁଁ ଟିକିଏ ପେଟ । ସେତେବେଳେ
ସେତେବେଳେ ମୋର ନାନା ଚିତ୍ତ ଖାଇବାକୁ
ମନ ହୁଏ । ଅଳଟ ମୋ ପାଖରେ ଥାଉ ।”

“ମୁଁ ପୁଣି ଥରେ କହୁଛି । ଅଳକୁ ନେଇ
ବିବାଦ କର ନାହିଁ । ଅଳ ମୋ ପାଖରେ
ରହିଥାଉ । ଦୁହେଁ ସେଥିରୁ ମନଇଚ୍ଛା ଖାଇବ ।
ଆଉ ଏ ଦୁଃଖିନୀ ମା ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ଖାଇବାକୁ
ପାରିବ ।

ପାଇବ । ପିତାଙ୍କର ଧନସମ୍ପତ୍ତିକ ନେଇ
ଯାଉଛି । ମିଏ ଏହାପରେ କେବଳ କିପରି ?
ଅନ୍ତତଃ ଯହୁ ଅଳଟ ମୋ ପାଖରେ ଥିଲେ
ମିଏ ବି ଖାଇବାକୁ ପାରିବ ।” ମା କହିଲେ ।

“ତମେ କୁହ କର । ଅମେ ଅମ ଜିନିଷକୁ
ନେଇ କ’ଣ କଲୁ ନକଲୁ, ସେ ବିଷୟରେ
କହବାକୁ ତମେ କ’ଣ ?” ଦୁଇଭାଇ ଧମକ
ଦେଇ କହିଲେ ।

ତା’ପରେ ଦୁଇଭାଇ ପରସ୍ପର ଅନାଦି
ହୁଇଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଦମ ଦେଲ ଧରିପାରି ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣର ଅଳଟ ଆୟତ୍ତ କରିବାକୁ ଶେଷ
କରିବା ଦେଖି ଜୀବନ୍ତର ତାକୁ ଜାବୁଡ଼ି
ଧରିଲା ।

“ଆରେ, ଆରେ, ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର କ’ଣ ଅଛି? ଅଳି ମୋ ପାଖରେ ଥାଉ!” ଲକ୍ଷ୍ମଦତ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିଲା । ଜୀବଦତ୍ତର ମୁହଁରେ ହରଷା ପୁଟି ଉଠିଲା । ତେବେ ସେ ହସିବାର ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

“ନା, ନା, ଅଳି ମୋ ପାଖରେ ରହିବ । ମୋ ପାଖରେ ରହିଲା କ’ଣ ତୋ ପାଖରେ ରହିଲା ଭଳି ହେବ ନାହିଁ?” ଜୀବଦତ୍ତ ପଚାରିଲା ।

“ତେବେ ମୋ ପାଖରେ ରହିଲେ ତମ ପାଖରେ ରହିଲା ଭଳି ନହେବ କିଆଁ?” ଏହା କହି ଲକ୍ଷ୍ମଦତ୍ତ ତା’ ଭାଇ ହାତରୁ ଅଳିଟି କାଢି ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାରୁ ଜୀବଦତ୍ତ

ତାକୁ ଠେଲି ଦେଲା । ଲକ୍ଷ୍ମଦତ୍ତ କିଛି ପଡ଼ିଗଲା । ଉଠି ପଡ଼ି ସେ ଚିତ୍କାରି କରି କହିଲା, “କ’ଣ ହେଲା, ମୋ ଆଗରେ ବନ୍ଦ ଦେଖାଉଛ?” ଏହା କହି ସେ ପୁଣି ଅଳି ଛଡ଼ାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ଦୁଇ ଭାଇ ପେଲପେଲି ହେଲେ । ଉଭୟେ ଉଭୟଙ୍କ ପ୍ରତି କଟୁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥାନ୍ତି ।

“ସୁଅମାନେ! ଏ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ମୁଁ କରିଦେଉଛି । ଅଳିଟି ମୋ ପାଖରେ ଥାଉ । ତମ ଭିତରୁ ଯିଏ ଯେତେବେଳେ ଗୁହଁବ, ତା’ ପାଇଁ ମୁଁ ଏହା ଦ୍ଵାରା ଖାଦ୍ୟ ଆଣିଦେବି । ମୋ ପାଖରେ ରହିଲେ ପିଙ୍ଗଳ ବି ଖିଆପିଆ କରି ପାରିବ । ସେ ବିଚର ତମର ହୃଦ ଛଡ଼ା ଅହୃଦ କରି ନାହିଁ । ତମେମାନେ ତା’ ଧନଦୌଲତ ସବୁ ନେଇ ଯାଉଛ । ଅଳିଟି ରଖିଦେଇ ଯାଅ ।” ମା କହିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ କଥା ବା ଶୁଣୁଛି କିଏ?

କିନ୍ତୁ ଭିତ୍ତିଜଣଙ୍କ କଥା ଝରକା ସେପଟେ ଥାଇ ଶୁଣୁଥିଲା ଗଜାଙ୍କ କଣ୍ଠୁଆଳ । ସେ ବୁଝିଲା, କିଛି ଅଜବ ଚିତ୍ରକୁ ନେଇ ଏମାନେ ଝଗଡ଼ା କରୁଛନ୍ତି । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ଭିତ୍ତିଜଣ ପ୍ରହରୀଙ୍କୁ ଡାକି ଆଣି ଦୁଇ ଯୁବକକୁ ଧରିନେଲା ଓ ବାନ୍ଧି ପକାଇଲା ।

ହଠାତ୍ ସେଭଳି ଘଟଣା ଘଟିବ ବୋଲି ଦୁଇଭାଇ କଳ୍ପନା କରି ନଥିଲେ । ସେମାନେ

କିନ୍ତୁ ସମୟ ପାଇଁ ଘଟଣା କ'ଣ ହେଲା ବୁଝି
ମଧ୍ୟ ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

“ଇଏ କ'ଣ?” ସେମାନେ କଟୁଆଳକୁ
ପଚାରିଲେ ।

“ଗୁଲ୍ ବଜାକ ପାଖକୁ ।” ସେ କହିଲା ।
ଜୀବଦତ୍ତ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଦତ୍ତ କାବା ହୋଇଗଲେ ।
ସେମାନେ ଯେତେ ନେହେରା ହେଲେ ବି
କଟୁଆଳ ଛାଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଧନଦୌଳତ ଓ
ଯାଦୁ ଥିଲା ସମେତ ସେମାନଙ୍କୁ ଟଣାଓଟଣା
କରି କଟୁଆଳ ଓ ପ୍ରହରୀମାନେ ବଜାକ
ଉଆସକୁ ନେଇଗଲେ ।

ରାଜା ସେତେବେଳେ ବିଛଣାରୁ ଉଠି
ବସିଥାନ୍ତୁ । ବହୁତ ଧନଦୌଳତ ସମେତ
ଅଜବ ଥଳଟିଏ ଜବତ୍ ହୋଇଛି ଶୁଣି ସେ
ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ନିଜ କୋଠରୀକୁ ଡକାଇଲେ
ଓ ପଚାରିଲେ, “ଏଗୁଡ଼ା କେଉଁଠାରୁ
ପାଇଲ?”

“ଆଜ୍ଞା, ଉପାର୍ଜନ କରିଛୁ!” ଜୀବଦତ୍ତ
କହିଲା ।

“ଉପାର୍ଜନ?” ରାଜା ଥରେ ସେମାନଙ୍କ
ତେହେରା ଆଡ଼କୁ ଓ ଆଉ ଥରେ ଧନଦୌଳତ
ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ଜଣେ ପ୍ରହରୀକୁ କହିଲେ,
“ଲଗା ଗୁରୁକ୍ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତ ନ
ବାହାରିବ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଗାଉଥା ।”

ପ୍ରହରୀ ହାତରେ ଗୁଣ୍ଡା ଗୁରୁକ୍ ଦେଖି
ଦୁହେଁଙ୍କ ହାଲୁକ ଶୁଣିଗଲା । ତଥାପି ଦୁହେଁ

ନାରବ ରହିଲେ । ତେବେ ପାଞ୍ଚଥର ଗୁରୁକ୍
ପଡ଼ିବା ପରେ ଜୀବଦତ୍ତଙ୍କ ପାଟିକରି କହିଲା,
“ସବୁର୍, ହଜୁର୍, ସବୁର୍! ଏଥର କହି
ଦେଉଛି ।”

ଦୁହେଁ ଆମୁଳତୁଳ ସବୁ କହିଗଲେ ।
ରାଜା ରାୟ ହେଲେ, “ଆମ ରାଜ୍ୟରୁ ଯିଏ
ଗୁଲ୍ମ ହୋଇ ଗୁଲିଯାଏ, ତା'ର ନାଗରିକ
ଅଧିକାର ରହେ ନାହିଁ । ଯାହାର ନାଗରିକ
ଅଧିକାର ନାହିଁ, ତା'ର ସମ୍ପତ୍ତି ବା ରହିବ
କିପରି? ତେଣୁ ପିତାଳର ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଆମ୍ଭେ
ଦରବାର ନେଇଗଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଲା
ତମ ଅପରାଧ କଥା । ତମେ ଅନ୍ୟ ସହ
ପ୍ରଚାରଣା କରିଛ । ମୋ ଆଗରେ ମିଛ

କହନ୍ତି । ତମ ମା' କୁଳାନ୍ତ ପୁରୁଷ ଲୋକ ।
 ପୁଣି ପାଳିବେ ତମ ସମସ୍ତ ଶତ୍ରୁ ।
 ତେଣୁ ମୁଁ ତମ ପ୍ରତି ସମାଧାନ କଲେଇ
 ଦଣ୍ଡ ଦେବା କଲୁଣି । ଯିଆଁ, ଜେଜେ
 ବର୍ଷ କାହାଣୀରେ ହୁଏ । ତେ ମା'କୁ
 ଲରଣ-ପୋଷଣ ଦେବାଇ ଦେଖିବୁ ତୁ
 କରଦେବ ।”

ଦୁଇଭାଇ ହାଉ ହାଉ ହେଇ ବାହାରିଲେ ।
 “କାହା ହେଉଛି ? ହାଃ ହାଃ । ତମ
 ସାନଭାଇ ପିତଳ ବର୍ତ୍ତମାନ କାହାଣୀରେ
 କେମିତି କାହାଣୀର ଯେକଥା କୁହୁ ପାରିବ ?
 ଆରେ, ଲଗା ଗୁରୁକ୍ । ଯେପରି କାହା ବନ୍ଦ
 ନ ହୋଇଛି, ଲଗାଉଥା ।” ରଜା ହୁକୁମ୍
 ଦେଲେ ।

ହାଁ ହୁକୁମ୍ କଲେ । ଦୁଇଭାଇ ବାହାରି
 ହୋଇ ରହି ଦେଇ ଚଲେ ।

“ହଜୁର, ସମସ୍ତ କେ କହୁଛୁ । ତାହା
 ଶୁଣି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆମେ ଅନ୍ୟ କାହାଣୀ
 ଗୁଲପିଟୁ ।”

“କହନ୍ତୁ ବାଣୀ କହନ୍ତୁ !” ରଜା ହେଉ
 ପଚାରିଲେ । ପ୍ରଥମ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ କାହାଣୀର
 ବାଣୀ ମଧ୍ୟ ଦେଇ କହୁଥିବା ଭାବରେ
 ଚେଲି ଦେଲେ ।

“ଆମେ ବଡ଼ ଲୋକ କଲୁ ।” କହୁଥିବା
 କହୁଲେ ।

“ହଁ । ଅପରାଧ କଲୁ । ମା କଥା ମାତ୍ର
 ଅଳ୍ପ ତା’ ଜମା ଦେଇ ଦେଇଥିଲେ କଥା
 ଛୁଟିଥାନ୍ତା !” ଲକ୍ଷଦତ୍ତ କହୁଲେ ।

ହେଲା । ବାଣିଜ୍ୟ ପୋତରେ ଅନେକ ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଥାଏ । ସେହି ଅବସ୍ଥାରେ ବି ତାକୁ ସର୍ବଦା କପ୍ତାନ ସେ ଜାହାଜ ଆଡ଼ମଣ କରି ଲାଗୁନ କରିବାକୁ ପ୍ରିୟ କଲା ।

“ଆମ ଜାହାଜକୁ ସେ ଜାହାଜ ପାଖକୁ ନିଆ” ସେ ତା’ ନାବିକମାନଙ୍କୁ ଫୁଲୁମ ଦେଲା ।

ଜାହାଜକୁ ସେ ଜାହାଜ ଆଡ଼େ ନେବା ସହଜ ନଥିଲା । କାରଣ ଭାଷଣ ତେଜ ଓ ସବନରେ ତାକୁ ଜାହାଜ ଏପଟ ସେପଟ ହୋଇ ଯାଉଥାଏ ।

କପ୍ତାନ ପାଟିକରି ନାବିକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ ଦେଉଥାଏ ଓ କିପରି ଭାବରେ ଜାହାଜକୁ ଆଉ ଜାହାଜ ପାଖକୁ ନେବାକୁ ହେବ, ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଥାଏ । ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଦୁରଗାସଣ ସାହାଜ୍ୟରେ ସେ ଜାହାଜକୁ ଦେଖୁଥାଏ ।

ଏହିପରି ଭାବରେ କିଛି ସମୟ ବିତବା ପରେ ଦୁଇ ଜାହାଜ ପାଖାପାଖି ହୋଇ

ଆସିଲେ । କପ୍ତାନ ପୁଣି ଥରେ ଦୁରଗାସଣ ଉଠାଇ ସେ ଜାହାଜକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା ।

ତା’ ମୁହଁ ହଠାତ୍ ଶେତା ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ପାଟିକରି କହିଲା, “ଛୁଡ଼, ଛୁଡ଼, ସେ ଜାହାଜ ବାଣିଜ୍ୟ ପୋତ ନୁହେଁ । ତା’ ପାଖକୁ ଯିବା ନିରାପଦ ନୁହେଁ । ଜାହାଜ ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ନେଇ ଚାଲି ।”

କପ୍ତାନ ଏତିକି କହି ସାରିଛି କି ନାହିଁ, ଅନ୍ୟ ଜାହାଜରୁ ନିଆଁ ଫୁଲି ଯୋଗା ହୋଇଥିବା ଜାରମାନ ଆସି ତା’ ଜାହାଜ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ଦୁଇଜଣ ନାବିକଙ୍କ ଲାଗାପଟାରେ ନିଆଁ ଲାଗିଗଲା ମଧ୍ୟ ।

“ଜାର ମାର, ଜାର ମାର!” କପ୍ତାନ ଆଦେଶ ଦେଲା । ତା’ପରେ ସେ ପୁଣି କହିଲା, “ସବୁ ଗୁଲମକୁ ମୁକ୍ତ କରିଦିଅ । ସେମାନଙ୍କୁ ବି ଜାହାଜ ରକ୍ଷା କରିବା କାମରେ ଲାଗାଅ !”

(ସମାପ୍ତ)

ଅଭିଯୁକ୍ତ ରାଜା

କିଶା ଗରଜୁ ଥାଏ । ଭୂହାକୁ ଭୂହା
ବର୍ଷା ହେଉଥାଏ । ଘଡ଼ଘଡ଼ ଓ ଶ୍ଵାନ
ଶ୍ଵାପଦଙ୍କ ରଡ଼ି ସାଙ୍ଗକୁ ଶୁଭ୍ରଥାଏ ଅଶରଣ-
ମାନଙ୍କ ଅଛନ୍ଦାସ୍ୟ । ଦନଦନ ବଜୁଳି
ଆଲୁଅରେ ଦଶିଯାଉଥାଏ ଭୟାବହ
ମୁହଁଟିମାନ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜା ବନ୍ଦମାର୍ଜ ତିଳେ ମଧ୍ୟ
ବିଚଳିତ ବୋଧ ନକରି ପୁନର୍ବାର ବୃକ୍ଷା-
ସ୍ଵେଦଣ କରି ଶବ୍ଦଟିକୁ ଉତ୍ତାର ଆଣିଲେ ।
ତେବେ, ତା'ପରେ ତାକୁ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ
ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ପଥ ଅବହମ କରିବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦସ୍ଥିତ ବେତାଳ
କହିଲା, “ରାଜା ! ତୁମେ ନିଶାନ୍ଧରେ ଯେଉଁ
ପରିଶ୍ରମ କରୁଛ, ତାହା କମ୍ କଥା ନୁହେଁ ।
କୌଣସି ସାପାଳ ଲଭ ତମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ବେତାଳ କଥା

ନିଶ୍ଚୟ । କିନ୍ତୁ ସାପଲ୍ଲ ଲଭ କରି ମଧ୍ୟ
ତାହା ଭୋଗ ନକରିବା ଲୋକଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ
ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ତମକୁ ଗୋଟାଏ ଘଟଣା
କହୁଛି, ଶୁଣ । ଶୁଣିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଲାଭ
ମନେ ହେବ ।”

ବେତାଳ ଗପିଲା : ଉଚ୍ଛ୍ୱଳ ଦେଶର
ଗିରିନଗରରେ ବାସ କରୁଥିଲେ ଦୁଇ ଭଉଣୀ
—ଉର୍ମିଳା ଓ ବାସନ୍ତୀ । ସେମାନେ ଶିଶୁ
ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନଙ୍କ ବାପା ମା
ମରି ଯାଇଥିଲେ । ଜେଜେମା ସେମାନଙ୍କୁ
ପାଳପୋଷି ବଡ଼ କରିଥିଲା । ସିଏ ବି ଆଉ
ଭବିଷ୍ୟତରେ ନଥିଲା ।

ଗିରିନଗରର ଲୋକେ ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ

ବଡ଼ ଭାବେ କରୁଥିଲେ । ଦୁଇଟି ଭଉଣୀ
ଦେଖିବାକୁ ଦୁଇଭାଉଣୀ । ଉର୍ମିଳା ଗୁଲୁଗୁଲୁ
ଥିଲା; ବାସନ୍ତୀ ଥିଲା ବଦୁଷୀ ।

ବର୍ଷେ ଉଚ୍ଛ୍ୱଳ ଦେଶରେ ମୁଗୁଡ଼
ପଡ଼ିଲା । ଲୋକେ ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ଥାନ୍ତି ।
ସେତକବେଳେ ପଡ଼ୋଶୀ ମହାନ ଦେଶର
ରାଜା ଉଚ୍ଛ୍ୱଳ ଦେଶ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ।
ଉଚ୍ଛ୍ୱଳ ଦେଶର ରାଜା ବିଜୟେନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ମ
ହେଲେ ଓ ବନ୍ଦୀ ହେଲେ ।

ମରାଜର ରାଜା କାର୍ତ୍ତିସେନ ସିନା ରାଜ୍ୟ
ଜୟକରି ଶୁଣି ହେଲେ, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଛ୍ୱଳ
ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ତାଙ୍କର ସେ ଆନନ୍ଦ
ଫର୍ଦ୍ଦସ୍ତାୟୀ ହେଲା ନାହିଁ । ବିଜୟେନ୍ଦ୍ର
ମୁଗୁଡ଼ର ପ୍ରତିକାର କରିବା ଦିଗରେ ଯେଉଁ
ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ସେ ମଧ୍ୟ
ସେହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରଖିଲେ ।

ଦିନେ କାର୍ତ୍ତିସେନ ତାଙ୍କ ଦେହରସି-
ମାନଙ୍କ ସହ ଗିରିନଗର ଦେଇ ଯାଉଥାନ୍ତେ,
ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ଆଖି ପଡ଼ିଲା ବାସନ୍ତୀ ଉପରେ ।
ବାସନ୍ତୀର ପୌରୁଷ୍ୟ ଦେଖି ସେ ମୁଗ୍ଧ
ହେଲେ ଓ ଭାବିଲେ ତାକୁ ବିଭାଦେଲେ ମନ
ହେବ ନାହିଁ ! ତେବେ ସେତେବେଳେ ସେ
ବ୍ୟସ୍ତ ଥାନ୍ତି । ନିଜ ବାଟରେ ଚାଲିଗଲେ ।

ପରଦିନ ସେ ପୁଣି ଗିରିନଗର ବାଟ
ଦେଇ ନିଜ ରାଜଧାନୀକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ଅନ୍ଧାର କଥା, ସମାଜରେ ଥିବା
କରିବା ପରେ କିଛି କିଛି କୁହୁଛି
ଭାବନା ହୋଇଯିବାର ଜଣା ପଡ଼ିଲା ।
ଭାବନା ନାହିଁ ମନ ପରି ଓ ପାଟି ଆବା
ପାଇଁ ଯାଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ
ସେ ଶାନ୍ତି ନାହିଁ ପରି ହୋଇ ଯାଇଥିବା
କଥା ଲୋକେ ଜାଣିଥିଲେ । ନାହିଁ ବୋଲି
ପରି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ କୁହୁଥିଲା ନପାରେ ।

ସଞ୍ଜୁସୁଦ୍ଧା ଅପେକ୍ଷା କରି ବାସନ୍ତି
ବାସନ୍ତିକୁ ଲାଗିଲା । ଦୁଇଜଣ ପ୍ରମୋଦକୁ
ସାଙ୍ଗରେ ଥିବା ସେ ମନେ ଦେଖିବା ପରେ
ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିଲା । ରାଜଧାନୀ ଦିଗେ
ଦୂର ନୁହେଁ । ମଝି ରାତିରେ ସେମାନେ
ସମାନ୍ତରାଳୀ ଗୋଟିଏ ଚଟିଆରେ ପହଞ୍ଚି
ବିଶ୍ରାମ କଲେ । ପୁଣି ଶେର ଯାହାରମ୍ଭ
କଲେ ।

ସେତେବେଳେ ଦରବାର ଆରମ୍ଭ
ହୋଇଥାଏ । ବାସନ୍ତି ଯାଇ ସିଧା ଦରବାର
ଭିତରେ ଠିଆହୋଇ କହିଲା, “ମହାରାଜ !
ମୁଁ ଗିରିନଗରରୁ ଆସୁଛି । ଗତ କାଲି
ଦୁଇପହରୁ ମୋ ଭଉଣୀ ଉର୍ମିଲାର ପତ୍ନୀ
ମିଳିନାହିଁ ।”

ରାଜା ତ ପୂର୍ବରୁ ବାସନ୍ତିକୁ ଦେଖିଥିଲେ ।
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆମୋଦିତ ହୋଇ ସେ
ପଚାରିଲେ, “ଆମେ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମ ଭଉଣୀକୁ
ଖୋଜି ବାହାର କରିବା । କ’ଣ ହୋଇଥାଇ
ପାରେ ବୋଲି ଶୁଣୁଛ ?”

“ସେ ହରଣଗୁଳ ହୋଇଯାଇଛି ।”
ବାସନ୍ତି ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“କାହା ଉପରେ ତୁମର ସନ୍ଦେହ ?”

“ଜଣେ ନାଶକୁ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ
ପାଇଁ ସିଏ ହରଣଗୁଳ କରିପାରେ, ତାହା ଶି
ଉପରେ ମୋର ସନ୍ଦେହ ।”

“ତୁମ କଥା ପ୍ରତ୍ୟେକକା ପରି ଶୁଣୁଛି ।
ପୁଣି କରି କହିପାରିବ ନାହିଁ ?”

“ନିଶ୍ଚୟ କହିବି । ସବୁ ପ୍ରକାର ପରିଶ୍ରମ
ପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଛି । ଦଣ୍ଡ ପ୍ରତି
ମୋର ଭୟ ନାହିଁ । ସତ କଥା କହିଲେ,
ଆପଣଙ୍କ ଉପରେହିଁ ମୋର ସନ୍ଦେହ !”
ବାସନ୍ତି ଜବାବ୍ ଦେଲା ।

“ମୋ ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ? କାରଣ ?”
ହୁଏ କଣ୍ଠରେ ରାଜା ପଚାରିଲେ ।

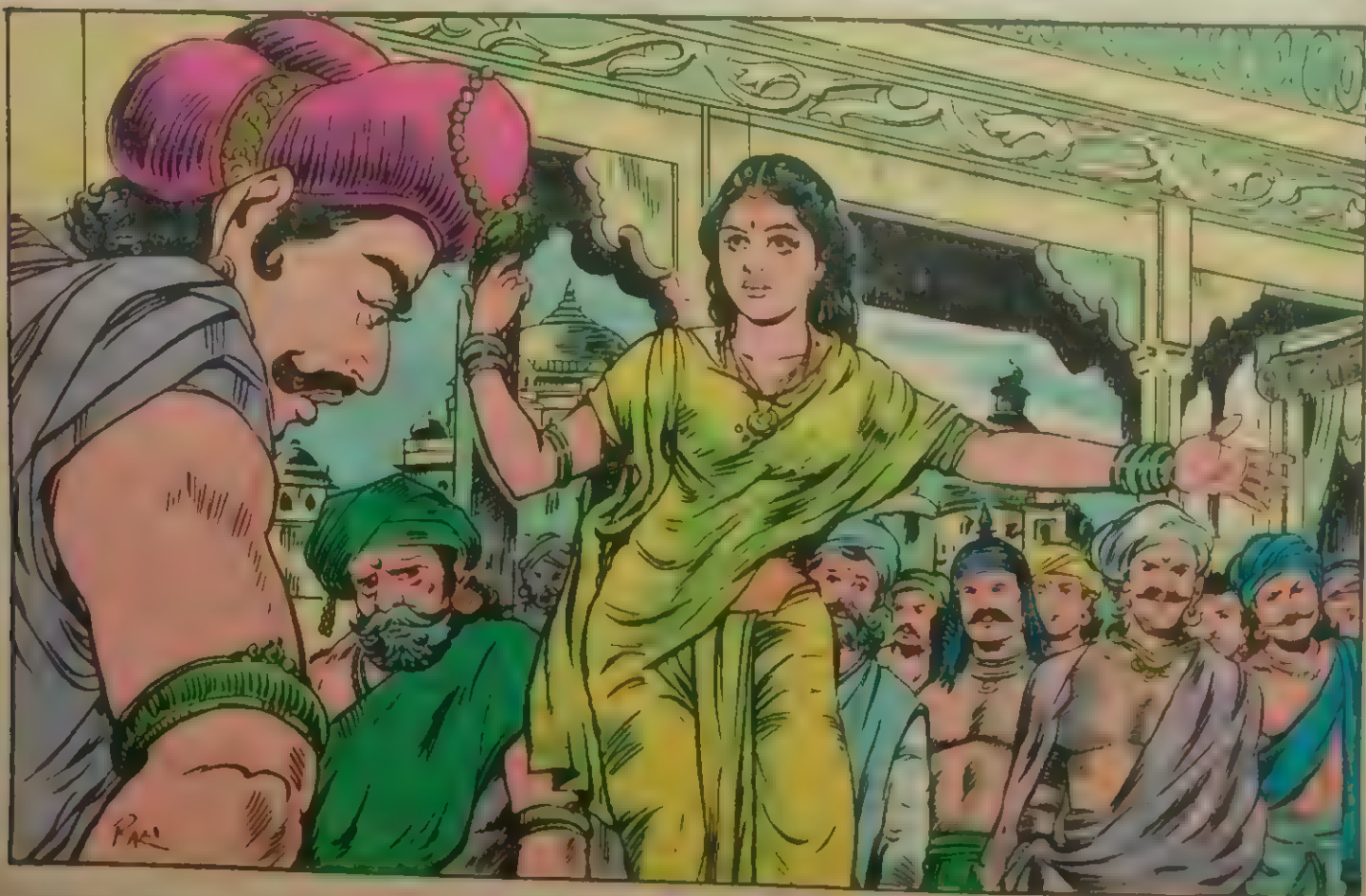
“ଆପଣ ହୁଏ ହେବେ ବୋଲି ମୁଁ
ଜାଣିଥିଲି । ମୋ ଭଉଣୀ ଏକାକୀ ନାହିଁ

ନିକରେ ଥିବା ବେଳେ ଆପଣ ନିଜ ନିଜର ଦେଇ ଯୋଡ଼ା ଉପହାର ଯାଇଛନ୍ତି । ପରେ ପରେ ଭଉଣୀର ଦେଖା ନାହିଁ । ଗିରି ନଗରରେ କୌଣସି ମହିଳା ଅପହରଣ କଲୁ ଭଳି ଲୋକ ଥିବାର କେବେ ଜଣା ନାହିଁ । ତେବେ ଏହାହିଁ ମୋ ସନ୍ଦେହର ହେତୁ ନୁହେଁ । ଯେଉଁ ରାଜା ଗୋଟିଏ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ସଙ୍କଟଜନକ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ବେଳେ ସେ ରାଜ୍ୟକୁ ଅପହରଣ କରି ନେଇ ପାରେ, ସେ ରାଜା ଜଣେ ଯୁବକ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ବେଳେ ତାକୁ ଅପହରଣ କରିନେବା ସ୍ବାଭାବିକ ।” ବାସନ୍ତୀ କହିଲୁ ।

ରାଜା ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ରହିଲେ । ତାଙ୍କ ମାରବତା ଦେଖି ବାସନ୍ତୀର ମୁହଁରେ ସ୍ମିତ ହାସ୍ୟ ଫୁଟି ଉଠିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ ଅଭିଯୋଗ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବାର ଉପାୟ

ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ତାଙ୍କ ଆଖିରୁ ଯେଉଁ ପାଣି ଚାଲୁ ନ ଥାଏ, ତାହା କହିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ଚାପକ ଚାପିଲା । ତାଙ୍କ ବାକ୍ୟରୁ, “ସେହି ତେଣୁ କରନ୍ତୁ । ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ମୋ ଅତିଥି ଶାଳାରେ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ, ନହେଲେ ଘରକୁ ଯାଇପାର । ମୋ ତେଣୁର ଫଳ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଦୁଇ ଦିନ ଭିତରେ ଖବର ପାଇବ ।”

ବାସନ୍ତୀ ତା’ର ଦୁଇ ସହଯାତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ଗିରିନଗରକୁ ଫେରିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ସୁଦ୍ଧା ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖେତ ସିଏ ମରାଳ ଅଭିଯୋଗ ସିବାର କେଇ ଘଣ୍ଟା ପରେହିଁ ଉଠିଲା ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲା । କଥା କ’ଣ କି, ଉମ୍ମିଲା ଜଣେ ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ ଯୁବକକୁ ବିଷା ହେବାକୁ ପ୍ରିୟ କରିଥିଲା । ଏଣେ ଗିରିନଗରର ଜଣେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଲୋକ ଉମ୍ମିଲାକୁ ବିଷା ହେବାକୁ

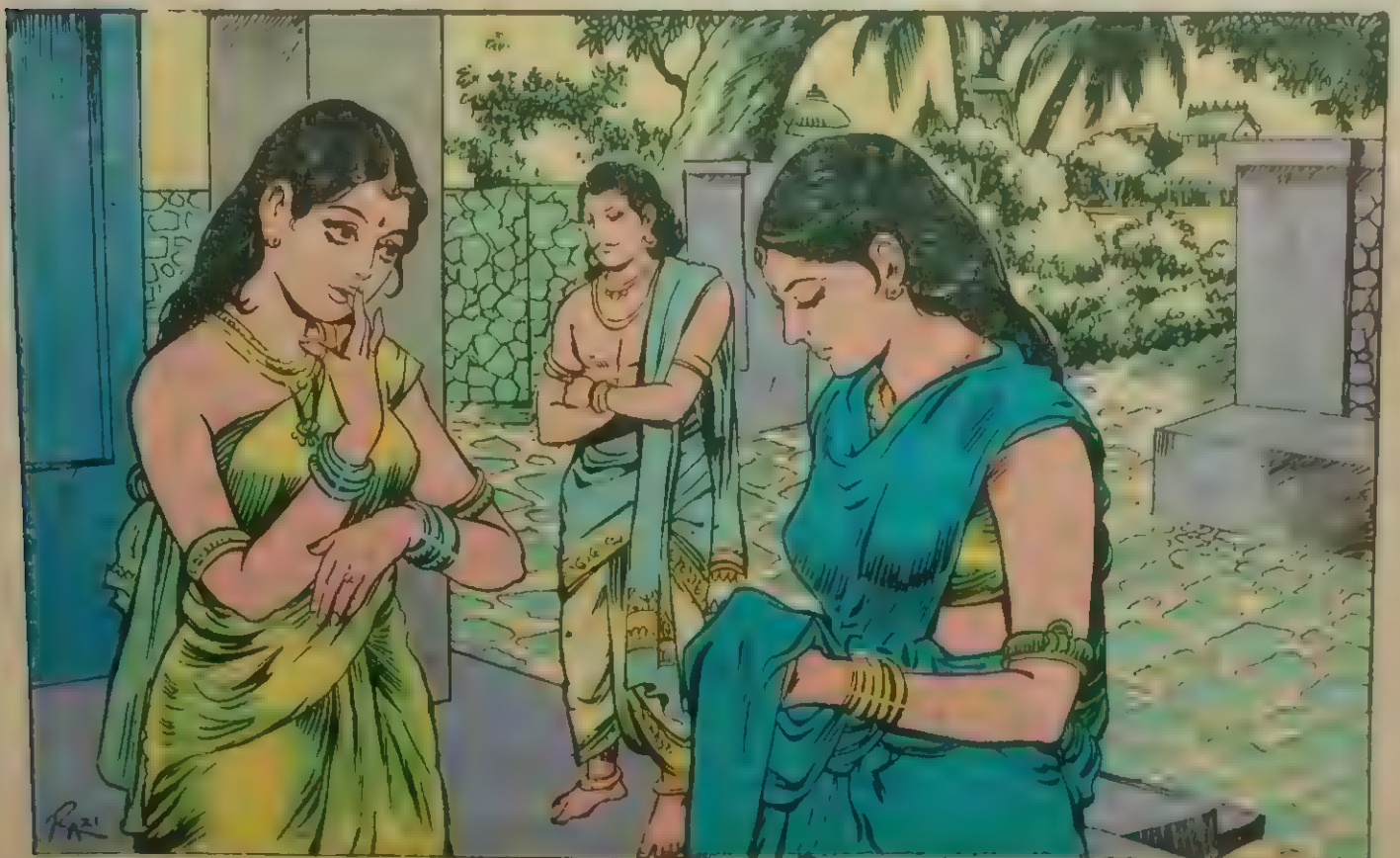
କରୁଥିଲେ । କାଳେ ତା ନିଜ ମନୋମତ ଧୁକକ ସହ ବିବାହରେ ସେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଲୋକ ବିଦ୍ଵାଂସୀ ଥିଲେ, ସେହି ଆଶଙ୍କାରେ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ବିବାହ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ବାସନ୍ତୀକୁ ବି ପୂର୍ବରୁ ଏକଥା କହିବାକୁ ସେ ସାହସ ପାଇ ନଥିଲା ।

ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରତି କଠୋର ବ୍ୟବହାର କରିଥିବା ହେତୁ ବାସନ୍ତୀ ସନ୍ତପ୍ତ ହେଲା । ରାଜା ପାହୁବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ପୁଣି ମରାଜି ଅଭିମୁଖେ ଚାଲିଲା । ଦୁଇ ପହର ବେଳେ ଦରବାରରେ ପହଞ୍ଚି ରାଜାଙ୍କୁ ସବୁ କହି ନିଜ ଆଚରଣ ଯୋଗୁଁ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କଲା ।

ରାଜା ହସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ତମ ପ୍ରତି ମୁଁ କୃତଜ୍ଞ ।” ଏହା କହି କିଛି ଉପହାର ଓ ଦେହରସୀ ଦେଇ ବାସନ୍ତୀକୁ ବିଦାୟ କରି-

ଦେଲେ । ପରଦିନ ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ପାଇଁ ରାଜାଙ୍କୁ ଯାଇ ବନ୍ଦୀ କରିଦେଇଥିବା ବିଷୟ ଦେଲେ ଓ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଫେରି ଦେଲେ ।

ଟିକିଏ ରୁପ୍ ରହି ରାଜା ବିହମାଳଙ୍କୁ ବେତାଳ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା, “ରାଜା ! ମୋର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସନ୍ତେହ ଅଛି । ସେହିନ ବାସନ୍ତୀ ସତ୍ତା ମଝିରେ ରାଜା ନାହିଁ ସେନକୁ ଅପମାନସତକ କଥା କହିଲା, ଅଥଚ ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଗତେ ନରମ ହେଲା କିପରି ? ପୁଣି ରାଜା ପୂର୍ବରୁ ବାସନ୍ତୀକୁ ବିବାହ ହେବେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ବାସନ୍ତୀ ରାଜାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବୋଲି ଜାଣିଲା, ସେତେବେଳେ ରାଜା ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ପୁଣି ଯେଉଁ ଉତ୍କଳ ରାଜ୍ୟ ସେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଅଧିକାର କରିଥିଲେ, ତାକୁ ବା-

ସୁଖ ହେଲେ କି ? ଉଠିବା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର କିଛି ନାହିଁ ବ କାରଣ କ'ଣ ? ବଜା ! ପାରିଲେ ମୋ ପ୍ରାଣ ଉଠିବି । ଉଠିବି ଦେବାର ଶକ୍ତି ଥିବା ସମ୍ଭବ ଯଦି ଉଠିବି, ତେବେ ତମ ଶିର ହେବ ଲାଭ୍ୟତ ।”

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମଧ୍ୟ କଲମ୍ବ ନକରି ବଜା ବହମାନ କହିଲେ, “ବାସନ୍ତୀର ଅପମାନ-ଜନକ କଥା ସବୁ ବଜା ବଶେଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରକାଶ ନକରିବାର କାରଣ ଦୁଇଟି । ପ୍ରଥମତଃ ସେ ବାସନ୍ତୀକୁ ପୂର୍ବରୁ ଦେଖି ତା’ ପ୍ରତି କୋମଳ ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ । ଦ୍ଵିତୀୟତଃ ବାସନ୍ତୀର କଥାରୁ ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ ଉତ୍କଳ ଦେଶର ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସ୍ଵାଧୀନ ଜୟ ଯୋଗୁଁ ଗୌରବ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ବରଂ ଉତ୍କଳ ସ୍ଵାଧୀନ ଦୁରବସ୍ଥା ବେଳେ ସେ ସ୍ଵାଧୀନ କରତେ କରିବା ହେତୁ ତାଙ୍କୁ ଦୁଷ୍ଟ ବୋଲି ଘରୁଛନ୍ତି । ବଜା କହିଥିଲେ ଯେ ଜଣେ

ଲୋକ ଲୋକ, ସମସ୍ତ ଲୋକ କହି । ତାହା ଲୋକ କହିବା ଯୋଗ୍ୟ ପଦ୍ୟ ବୋଲି ସେ ଉତ୍କଳ ଲୋକର କହିଲେ । ତାହା ସେ ଯୋଗୁଁ ସେ ନିଜର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଉତ୍କଳ ଲୋକର ଆକାର ତ୍ୟାଗ କଲେ । ଉତ୍କଳ ଲୋକର ଲୋକେ ତାହା ବହମାନେ କ’ଣ ଘରୁଛନ୍ତି, ଉଠିଲା ନାହିଁ କଥା ଶୋକ ଦେଇଥିବାରୁ ସେ ତା’ ପ୍ରତି ବୁଦ୍ଧି ହେଲେ ।

“ସେ ଉଠିଲାକୁ ବହମାନ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ନଉଠାଇବାର କାରଣ, ଉଠିଲା ସ୍ଵାଧୀନ ଆଗରେ ନିଜର ଯେପରି ଉତ୍ତର ଦେଖାଇଲା, ତାହା ଯେତେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବ ନିସାବରେ ଯେଉଁ ଘରମୁଖି ରହିବା କଥା, ତାହା ନଷ୍ଟ ହେଲା ।”

ସଜାକ ଉଠିବି ଦାନ ଶେଷ ହେବା ମାତ୍ରେ ଶବ ସହ ଶବସ୍ଥିତ ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରୁ ଖସିଯାଇ ପୁନଶ୍ଚ ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ ବୁଲି ପଡ଼ିଲା ।

(କଲ୍ପିତ)

ଯୋଗ୍ୟ-ଅତିଯୋଗ୍ୟ

ମହେନ୍ଦ୍ରପୁର ରାଜ୍ୟର କୋଥାଧର ଥିଲେ କନକ ଗୁପ୍ତ । ସେ ଅନେକଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକୃଷିଆ ସବୁ କାମ ଚଳାଉ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କ୍ରମେ କାମ ବହୁତ ବଢ଼ିଲେ । ରାଜ୍ୟରେ ନୂଆ ନୂଆ ବିଜ୍ଞାନ ଖୋଲି ହେଲା । ସବୁ ବିଷୟରେ ହସ ବ ରଖିବା ତାଙ୍କ ପରିଚ୍ଛା କଷ୍ଟକର ହେଲା । ସେ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, ତାଙ୍କୁ ଦୁଇଜଣ ସହକାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ମିଳୁ ।

ରାଜା ଅନୁମତି ଦେଲେ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହିଲେ, “କନକ ଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଦୁଇଜଣ ବିଶ୍ୱାସ ଲୋକ ମିଳିବା ଆବଶ୍ୟକ ।”

ଦୁଇମାସ ପରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ଅଭିଯୋଗ କଲେ, “ମହାରାଜ ! ଆପଣ କନକ ଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଦୁଇଜଣ ସହକାରୀ ନିଯୁକ୍ତ

ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ କେବଳ ନିଯୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ।”

“ଏହା ତ ଅନୁମତି କଥା !” ଏହା କହି ରାଜା କନକ ଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଡକାଇଲେ ଓ ପଚାରିଲେ, “ତମେ କେଉଁଠି କେଉଁଠି ନିଯୁକ୍ତ କରିଛ ? ତମକୁ ତ ଦୁଇଜଣ ପାଇଁ ଉତ୍ତମତ ଦେଇଥିଲି ଓ ଯେଉଁ ଅନୁମତିରେ ଦରମା ମଧୁର କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ଦରମା ଦେଇଛୁ କିଏ ?”

“ମହାରାଜ, ଆପଣ ଦୁଇଜଣ ପାଇଁ କେତେ ଦରମା ମଧୁର କରିଥିଲେ, ସେଇଆ ମୋ ଛଡ଼ା ଅଉ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ମୁଁ ଯେଉଁ ମଧୁର ପରିମାଣ ଛତେରେ ଦେଇଥିଲି ନିଯୁକ୍ତ ଦେଇଛୁ ।” କନକ ଗୁପ୍ତ ନମ୍ର ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ରାଜା ଆଉକିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଓ ଧମକଦେବା କାମରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ, “ଆରେ ବାବୁ, ତମେ କେତେ
ଟଙ୍କା ଭିତରେ କେତେଜଣଙ୍କୁ ଚୁକିଣ୍ଡାରେ
ରଖାଇଲୁ ସେଇଟା ପ୍ରଶ୍ନ ନୁହେଁ । ରାଜା
ତମକୁ ଦୁଇଜଣ କର୍ମଚାରୀ ରଖିବାକୁ କହିଥିବା
ସ୍ଥଳେ ତମେ ତିନିଜଣଙ୍କୁ ରଖିଛ, ଏହାଦ୍ୱାରା
ତମେ ରାଜାଙ୍କ ଆଦେଶ ଲଙ୍ଘନ କରିଛ
ବୋଲି କୁହାଯିବ ।”

“ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖି ନାହିଁ ।
କାମ କିପରି ସନ୍ତୋଷ ଜନକ ଭାବରେ
ହୋଇ ପାରିବ, ସେହି ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ
ଦେଖିଛି ।” କନକ ଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

“ଯଦି କାମ ତିନିଜଣରେ ହେବ, ତେବେ
ତମେ ସେକଥା ନ କହି ଦୁଇଜଣ ଲୋଡ଼ା
ବୋଲି କହିଲ କାହିଁକି ?” ରାଜା ପଚାରିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ଦୁଇଜଣରେହିଁ ହେବା କଥା
କିନ୍ତୁ...

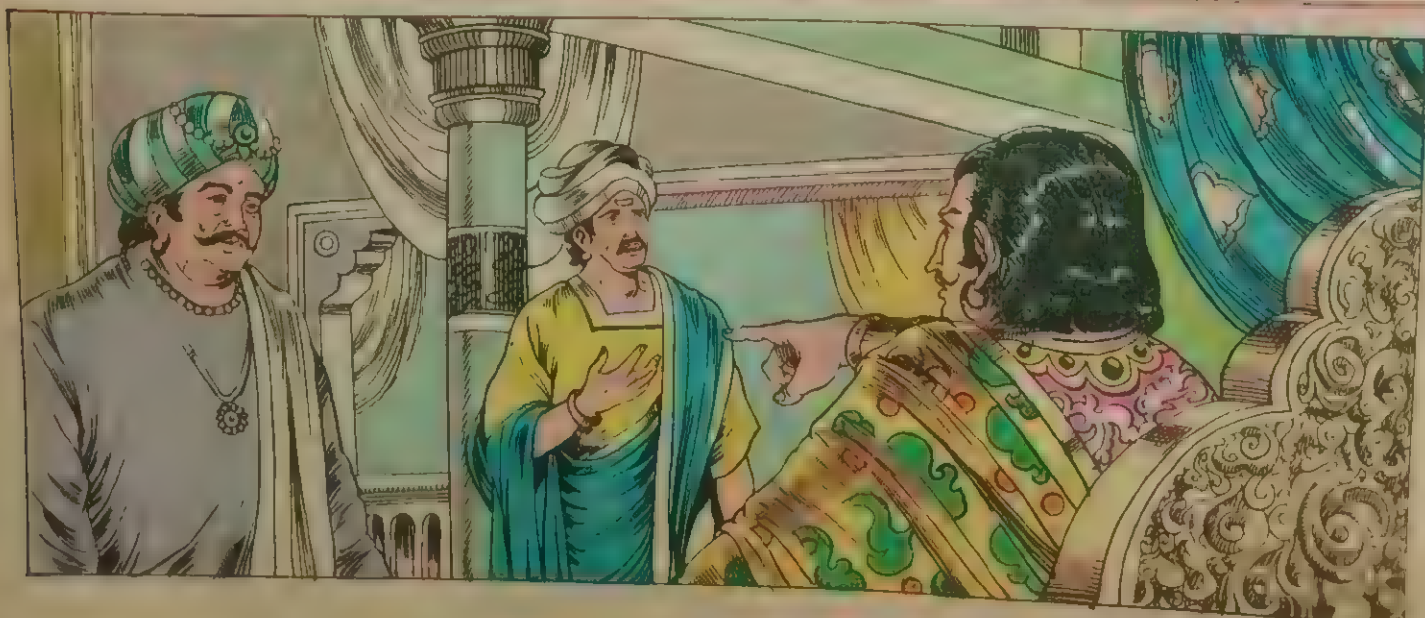
“କିନ୍ତୁ କ’ଣ ?” ରାଜା ପଚାରିଲେ ।

“ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେଉଁ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ,
ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି କାମ ନକଲେ ନ ଚଳେ !”

ମନ୍ତ୍ରୀ ଚିଡ଼ି ଯାଇ କହିଲେ, “ମୁଁ
ପଠାଇଥିବା ଲୋକ ଅଯୋଗ୍ୟ ?”

“ନା, ଆଜ୍ଞା, ଅତି ଯୋଗ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କ
ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତା ହେଲା ଜଣେ ଆପଣଙ୍କ
ଭାଇ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଭାଇ ।
ସେମାନଙ୍କର ଏହି ଯୋଗ୍ୟତା ଯୋଗୁଁ
ସେମାନେ କାମରେ ହେଲା ବା ଭୁଲ୍ କଲେ
ତାଗିଦା କରିବା କାହାକୁ ? ତୁମ୍ଭେ
ଲୋକଟିଏ ଥିଲେ ଯେତେ ଧମକ ତମକ
ଦେଇ କାମ କରାଇବା କଥା ତାକୁ ଦେଇ
କରାଇବ !” କନକ ଗୁପ୍ତ ବୁଝାଇଦେଲେ ।

ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମୁହଁ ଲାଲ୍ ପଡ଼ିଗଲା । ରାଜା
ଅଳ୍ପ ହସି କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା ହେଉ, ତମେ
ଯାଇ ପାର !”

ମଧ୍ୟମ ମାର୍ଗ

ମାଲ ଶୁଣୁର ଘରକୁ ଆସି ଦୁଇଦିନ ରହିବା ଭିତରେ ବୁଝିଗଲା, ତା' ସ୍ବାମୀ ଆଦିତ୍ୟ ଦରକାର ନଥିଲେ ବି ଗୁଡ଼ାଏ କଥା କହିବାକୁ ଭଲ ପାଏ । ତାକୁ ଯଦି ପଚାରିଦେବ ଯେ ଆଜି କେତେବେଳେ କାମକୁ ଯିବ, ତେବେ ସେ ଆଜି ତାକୁ ଯେତେ ପ୍ରକାର କାମ କରାବାକୁ ହେବ, ସେସବୁର ପୂର୍ବ ତାଲିକା ଗାଢ଼ିଯିବ ।

ଯଦି କାହା ସହିତ ଶପ ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ତେବେ ସେ ଲୋକ ଯେତକି କହିବ, ଆଦିତ୍ୟ ତା'ର ପାଞ୍ଚଗୁଣ ଜରୁର କହିବ ।

ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ମାଲ ପ୍ରକାରନ୍ତରେ ଆଦିତ୍ୟକୁ ତା' ବାଗୁଲତା ବିଷୟରେ ତେତେଇ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । କିନ୍ତୁ କିଛି ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ବିରକ୍ତ ହୋଇ ସେ ନିଜେ ତେଣିକି କଥାବାଣୀ କମ୍ କରିଦେଲା ।

ଶେଷକୁ ହିଁ ବା ନାଁ ଛଡ଼ା ସେ ଆଉ ପ୍ରାୟ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ । ତେଣିକି ଅବସ୍ଥା ଏପରି ହେଲା ଯେ ତା'ଠୁଁ ସେତକ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ମାଲର ଜଣେ ବାନ୍ଧବୀ ବାହା ହେଉଥାଏ । ବାନ୍ଧବୀର ଘର ସହରରେ । ମାଲ ଯିବା କଥା । ସେତକ ସେ ଆଦିତ୍ୟକୁ କହିବା ମାତ୍ରେ ଆଦିତ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କଲା, “ଆରେ, ସେପରି ବାନ୍ଧବୀ ବାହାଘରକୁ ଯିବ ନାହିଁତ ଆଉ କାହା ବାହାଘରକୁ ଯିବ? ପ୍ରାୟ ଦେଶାଯାଏ, ନିଜ ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ବଜନଠାରୁ ବହୁମାନେ ବେଶି ଉପକାର କରନ୍ତି । ପୁଣି ବାହାଘର । ତାହାଠୁଁ ବଳି ଗୁରୁଭୟର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆଉ କ'ଣ ଅଛି? ମୋ ବହୁମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ବାହାସାହା ହୋଇ ସାରିଲେଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବାକି ଅଛନ୍ତି...”

“ଜଳ ବହୁନେ ସୃଷ୍ଟି ନାଶ, ଜଳ ବହୁଲେ ସୃଷ୍ଟି ନାଶ ।”

“ବର୍ତ୍ତମାନ ଏତେ କଥା କହିବା କ’ଣ
ଦରକାର ? ମୋ ଯିବାରେ ତମର ଆସନ୍ତି
ନାହିଁ, ଏହାହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ ।” ମାଲ କହିଲା ।

ସେ ଗାଁରୁ ସହରକୁ ସବଦା ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି
ଯିବା ଆସିବା କରୁଥାଏ । ମାଲ ଯାଇ ଠିକ୍
ସମୟରେ ବାହାବା ଘରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ।
ବାହାଘରକୁ ଅନେକ ଚଢ଼ା ଲୋକ ଆସିଥାନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ମାଲ ତା’ ଅଭ୍ୟାସ ଅନୁସାରେ କାହା ସହ
ବିଶେଷ କଥାକଥା ହେଉ ନଥାଏ । ତା’ର ଜଣେ
ପୁରୁଣା ସାଙ୍ଗ ସୁମତ ତା’ ସ୍ବାମୀ ରଜେନ୍ଦ୍ରକୁ
ଚୁପି ଚୁପି କହିବାର ସେ ଶୁଣିପାରିଲା, “ମାଲ
ମୋ ସହ ଟିକିଏ ଭଲ ଭାବରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବି
କଲ ନାହିଁ । କ’ଣ ତା’ର ହୋଇଛି କେଜାଣି ।

ମିଏ ଯଦି ଏମିତି ପୁରୁଷ
ଉପରେ ପଡ଼ି ତା’ ସହ ମୋ
ହେବାର ବା କ’ଣ ଦରକାର ?”

ପରଦିନ ସକାଳେ ବରକନ୍ୟା
ହୋଇଯିବା ପରେ ଅତିଥିମାନେ ମିଳି ଯାହା
ଘରକୁ ବାହାରିଗଲେ । ମାଲ ବି ତା’
ବାହାଘର ବାପା ମା’ଙ୍କଠାରୁ କିଛି କିଛି
ବସ୍ତାକୁ ଆସିଲା । ଗାଡ଼ିଟିଏ ପାଇଲେ ଗାଁକୁ
ଯିବ, ସେହି ଅପେକ୍ଷାରେ ଥାଏ । ସୁମତ ଓ
ରଜେନ୍ଦ୍ର ଗୋଟାଏ ଗାଡ଼ରେ ସେ ବାଟେ
ଗଲେ । ସେମାନେ ମାଲର ଗାଁ ଟପି ଯିବେ ।
ମାଲ ପୁରୁଣାଘରରେ ସେମାନଙ୍କ ସହ ଯାଇ
ପାରିଥାନ୍ତା । ସେମାନେ ବି ଗାଡ଼ବାଲକୁ
ଟିକିଏ ଚାହିଦାକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ସେ
ପାରିଲା । କିନ୍ତୁ ତା’ ମନରେ ଯୁବକ
ସୁମତ ଯେପରି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ହୋଇଗଲା, ତା’ କଥା
ମନେ ପକାଇ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ନ
ହେଉ ଲାଗି ଅଳ୍ପ ଆଗରୁ ମୁଁ ମୁହଁ
ନେଲ । ସେମାନେ ବି ଚାଲିଗଲେ ।

ତା’ପରେ କିନ୍ତୁ ଆଜି ତା’ ମନେ ନାହିଁ ।
ହେଲେ ରତନର ଗୋଟାଏ ଚାକି ମଧ୍ୟ ପୁଲିଙ୍ଗୁର
ଭଡ଼ା ହିଡ଼େଇ ସେ ବସିଲା ।

ଗାଡ଼ ମନ୍ଦିର ଭାବରେ ଯାଉଥାଏ । ସଞ୍ଜ
ହୋଇଗଲା । ଅନ୍ଧକାର ପଡ଼ି । ସହର
ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ଆସିଲା । ଗୋଟାଏ ଘର
ପ୍ରାୟ ଗାଡ଼ ଅଟକିଲା ।

“ଗାଡ଼ କାହିଁକି ରଖିଲ ? ବିଲମ୍ବ ହେଉଛି ।”
ମାଲ କହିଲା ।

“କୂର୍ମୁସ ପାଖରେ ଗାଡ଼ା ଟଙ୍କା ପଇସା
ଅଛି ଦେଇଦିଅ । ହାରଟ ବ ଦରକାର ।”
ରୁଷ କଣ୍ଠରେ ଗାଡ଼ବାଲ କହିଲା । ତମକପଡ଼
ମାଲ ତା’ ଆଡ଼େ ଅନାଇ ଦେଖେ ତ ତା’
ହାତରେ ଗୋଟାଏ ଛୁଆ ଢେକ୍ ଢେକ୍ କରୁଛି ।

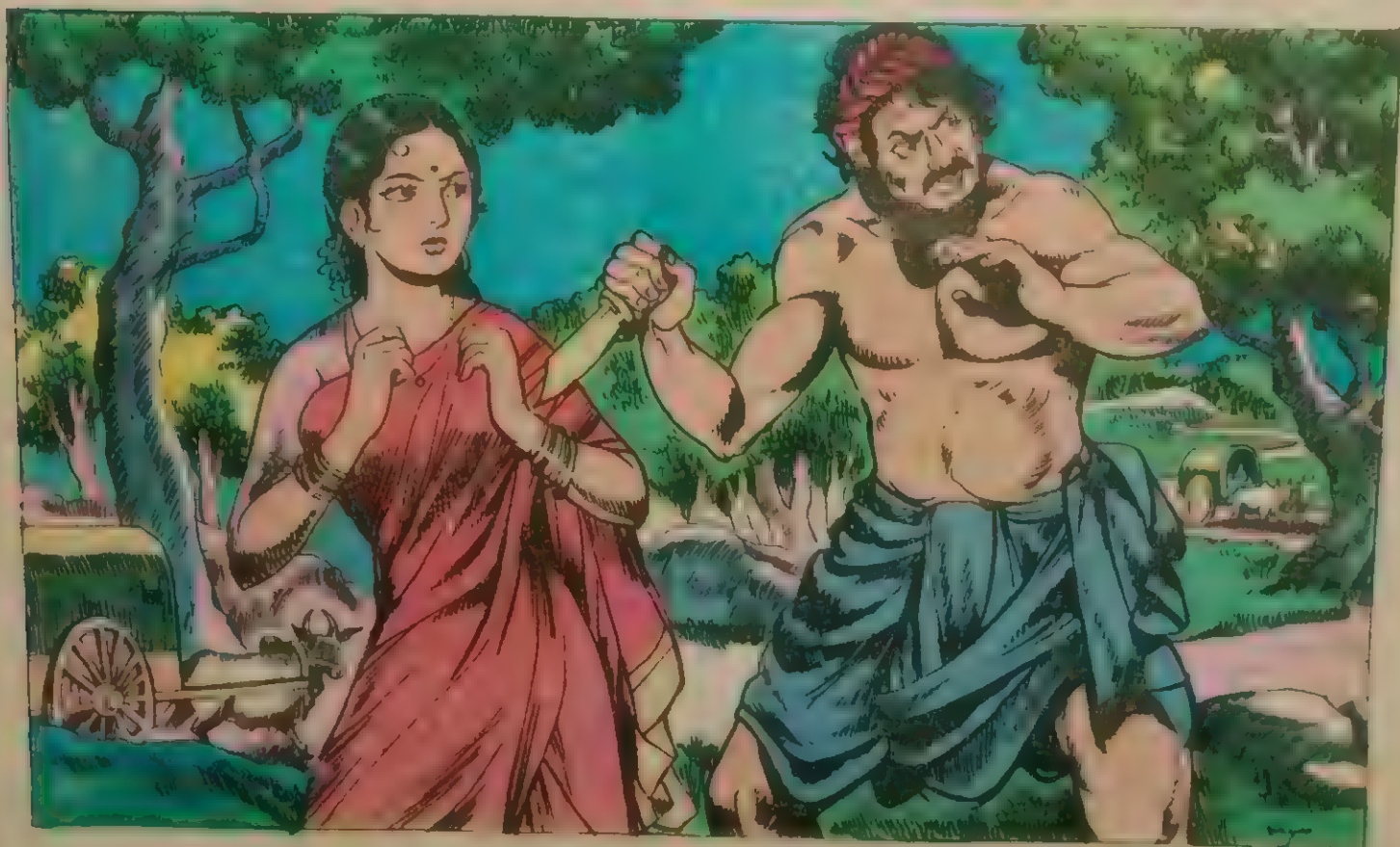
ମାଲ ଗାଡ଼ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲା । ଗାଡ଼-
ବାଲ ବି ହୁସା ଦେଖାଇ ଓହ୍ଲାଇଲା । ମାଲ
ବିଲମ୍ବ ନକରି ତା’ ପାଖରେ ଥିବା ଟଙ୍କାତକ
ଦେଇ ଦେଲା ।

“ହାର ବାହାର କର !” ଗାଡ଼ବାଲ
କଠୋର ଭାବରେ କହିଲା । ମାଲ ଦୋଦୋ-
ପାଞ୍ଚି କରୁଛି, ଏତିକିବେଳେ ଦୁରରୁ ଆଉ

ବସାଏ ଏ ଗାଡ଼ ଉପରେ ଚାଲିଯାଇ
ଲୋଡ଼ି ଗାଡ଼ବାଲ ତା’ ହାତରୁ ଟଙ୍କା ଖଣ୍ଡିତ ।
ହାର ହୁଡ଼ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ଆଉ କି ଗୋଟିଏ
ଗାଡ଼ବାଲ ତାକୁ ଦେଖି ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ତେଣୁ ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ଟି ନିକଟରେ ହୋଇ
ଅସୁଆଏ । ଗାଡ଼ବାଲ ନିଜ ଗାଡ଼ ଫିଟାଇ
ପଲାଇଲା ।

ମାଲ ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ଟିକୁ ଅଟକାଇ ପଚାରିଲା ।
ନିଜୁ ଭୟରେ ସେ ନିବାଜ୍ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ।
ପ୍ରକୃତେ ହେବା ବେଳକୁ ସେ ଗାଡ଼
ଗୁଲିଗଲାଣି ।

ଗୁଲି ଗୁଲି ମାଲ ଆସି ଅଧରାତ ବେଳକୁ
ନିଜ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସବୁ କଥା ଶୁଣି
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କହିଲା, “ତମକୁ ଏଭୁଟିଆ ଯିବାକୁ

ଦେବା ହେଲା ମୋର ପ୍ରଥମ ଭୁଲ । ବେଶି ଟଙ୍କା ତମ ହାତରେ ଦେବା ହେଲା ମୋର ଦ୍ୱିତୀୟ ଭୁଲ । ହାରଟି ଗଢ଼ାଇ ଦେଇଥିବା ହେଲା ତୃତୀୟ ଭୁଲ । ଏଣିକି...

“ଆଉ । ସେସବୁ ପରେ ଶୁଣିବ । ହାରଟି ଛୁଡ଼ି ଯାଇଛି । ଏଇ ବାକିସରେ ରଖିଲି । ଆଗାମୀ କାଲି ଟକିଏ ମରାମତ କରି ଆଣିବ ।” ମାଲ କହିଲା ।

ମରାମତ କରିବା ପାଇଁ ଆଦିତ୍ୟର କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବା କଥା ନୁହେଁ । କାରଣ ସେ ଥିଲା ଅବୁରବର୍ତ୍ତି ବଜାରର ଏକମାତ୍ର ଗହଣା ଦୋକାନରେ ମୂଖ୍ୟ ବିହେତା । ତେବେ ପରଦିନ ହାରଟି ନେବାକୁ ସେ ଚାଲିଗଲା ।

ଦୋକାନରେ ଜଣେ ଗଣାଧିକାରୀ ଆସି ହାର ଦେଖିବାକୁ ଚାଲିଲେ । ଆଦିତ୍ୟ ତାହା ଦେଖାଇଲା, ତାଙ୍କ ମାଲିକ ସହିତ । “ମୋତେ ପତଳା ହାରଟି ଦେବାକୁ କହିଲେ ।” ସେ କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ପତଳା ହାର ଗଢ଼ାଇବା ବୋକାମି । ଚାଲିଲେ ? ଆପଣ କହୁଥିଲେ ମୋ ମାଲିକ, ଏଇ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ମୋ ଝୁମି ତା’ ପତଳା ହାରଟି ଚୋରକୁ ଦେଇ ପକାଇଥିଲା, ଦେବାର ବର୍ତ୍ତିଗଲା ।”

ମନୁଦାୟ ଘଟଣା ଗପିସାରି ଆଦିତ୍ୟ କହିଲା, “ହାର ପତଳା ହୋଇ ନଥିଲେ କି ସହଜରେ ଛୁଡ଼ିଥାନ୍ତା ? ମୁଁ ଘରୁ ଆଣିବାକୁ ଭୁଲିଗଲି । ନହେଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖାଇଥାନ୍ତୁ । ଘର ବେଶି ଦୂର ନୁହେଁ । ସତର ନମ୍ବର ଘଣ୍ଟାକର୍ଣ୍ଣ ଗଲା । ତେବେ ଦୋକାନ ଛାଡ଼ି ଯାଇପାରୁ ନାହିଁ ।”

“ହେଲା, ହେଲା ବାବୁ । ମୋ ଦେଖିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।” ଏହା କହି ଗଣା ଚାଲିଗଲେ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଆଦିତ୍ୟ ଘରକୁ ଲେଉଟିବା ମାତ୍ରେ ମାଲ ପଚାରିଲା, “ହାର ମରାମତ ହୋଇଗଲା ?”

“କମିତ ଦୁଇମିନୁଟ୍ ? ମୁଁ ତ ନେବାକୁ ଚାଲିଗଲି । ଆଗାମୀ କାଲି କରାଇ ଆଣିବ ।” ଆଦିତ୍ୟ କହିଲା ।

“ମାନେ?” ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ମାଳା ପଚାରିଲା ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦିବା ବେଳକୁ କେହି ଜଣେ ଲୋକ ଆମ ମାଳକୁ କହିଲା, “ଆପଣଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ଛୁଡ଼ା ହାରଟି ନେବାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି । ଦୋକାନରେ ଯାଇ ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ତ ଦୋକାନ ଛୁଡ଼ି ଆସି ପାରିବେ ନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ମୋତେ ପଠାଇଲେ । ଶଲ କାଲି ଯେ ସେ ତାକୁ ଗାଡ଼ିବାଲା ଆପଣଙ୍କର ଆଉ କିଛି ଅନିଷ୍ଟ କରି ନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ଭଲ ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ ।”

ମାଳର ଧାରଣା ହେଲା ଲୋକଟି ଦୋକାନରେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଆଦିତ୍ୟର ବଣ୍ଟାସୀ । ସେ ହାର ଦେଇଦେଲା ।

ଆଦିତ୍ୟ ମୁଣ୍ଡରେ ଢେଙ୍କ ପଡ଼ିଲା । ସେ ପଚାରିଲା, “ଲୋକଟି ଚନ୍ଦା? ନିଶ ରଖିଛି? ମାଟିଆ ରଙ୍ଗର କୁର୍ତ୍ତା ପିନ୍ଧିଥିଲା?”

“ଠିକ୍, ଠିକ୍ ।” ମାଳା କହିଲା ।

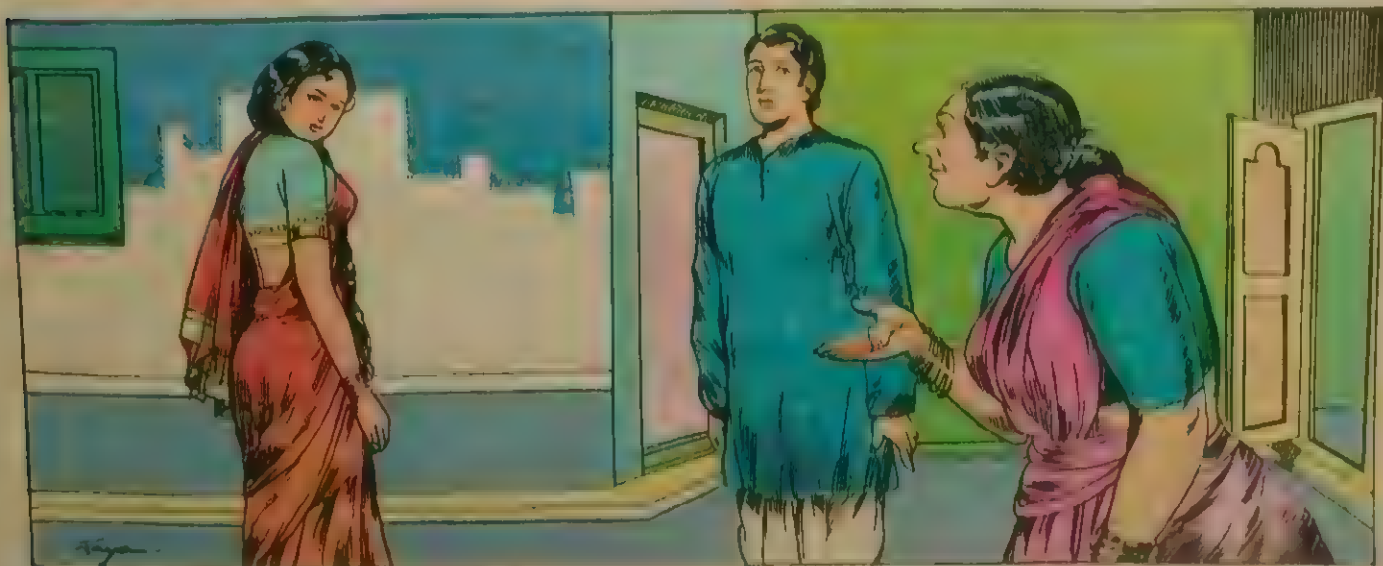
ଆଦିତ୍ୟ ବୁଝିଲା, ସିଏ ଆଉ କେହି ନୁହେଁ, ସେ ଗରାଗ ।

“ମୁଁ ଗୌର ହାତୁଡ଼ିରେ ପଡ଼ିଥିବା କଥା ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ଗପିଛ! ହାର ଝୁଲିବେ ଘରେ ଛୁଡ଼ିଯାଇଥିବା କଥା ବି ଗପିଥିବ!” ମାଳା କହିଲା ।

ଆଦିତ୍ୟ ଚୁପ୍ ରହିଲା ।

ସେମାନଙ୍କ ଘରେ କାମ କରୁଥିବା ବୁଢ଼ା କହିଲା, “ତମେ ଦୁହେଁ ମୋ ପୁଅ ଝିଅ ଭଳି । ତେଣୁ ମୁଁ କଥାଟିଏ କହିବି । କିଛି ଭାବିବ ନାହିଁ । ବାବୁ ଆମର ଟିକିଏ ବେଶି କଥା କହନ୍ତି । ମା ଆମର ଅତି କମ୍ କହନ୍ତି । ଏମିତି ନହୋଇ ଦୁହେଁ ଯେତକ ପ୍ରୟୋଜନ ସେତକ କହିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ମଧ୍ୟମ ମାର୍ଗ ସବୁଠୁ ଭଲ ।”

ଆଦିତ୍ୟ ଓ ମାଳା ସଲଜ୍ଜ ଭାବରେ ହସିଲେ ।

ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଅନେକ ଦିନ ପୂର୍ବେ ବାଣୀଗଙ୍ଗାରେ

ବହୁଦୂର ରାଜା ଥା'ନ୍ତି । ସେ ହିଂଦ୍ରା-
ସନରେ ବସିବା ଦିନଠାରୁ ଶୁଭ କଠୋର ଓ
ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର କରୁଥା'ନ୍ତି । ସେ ଥିଲେ
ବହୁତ ଅହଂକାରୀ । କୌଣସି କିଛି ପୁରୁଣା
ବା ବୁଢ଼ା ମନୁଷ୍ୟ ବା ଜନ୍ତୁ ଦେଖିଲେ ସେ
ରାଗରେ ନିଆଁ ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ । ପୁରୁଣା
ଜନିଷ ସବୁ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଆଦେଶ
ଦେଉଥିଲେ ଓ ଧଳା ଦାଢ଼ୀଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ
ଦେଖିଲେ ଦାଢ଼ୀ ଟାଣି ଗଡ଼େଇ ଚଢ଼େଇ
ପିଟିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଉଥିଲେ ।

ରାଜାଙ୍କର କେହି କେହି ହିତୈଷୀ ରାଜାଙ୍କୁ
ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇବା ନିମନ୍ତେ ଚେଷ୍ଟା
କରି ବସନ୍ତ ହେଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଡରରେ
କିଛି କହୁ ନଥାନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଅନେକେ
ରାଜାଙ୍କ ଏକାମରୁ ମଜା ପାଉଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର

ଏପରି ନିରର୍ଥକ ଖିଆଲ ଦେଖି ପ୍ରଜାମାନେ ନିଜ
ନିଜର ବୁଦ୍ଧ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଦୂର ଦେଶରେ
ଥିବା କୌଣସି ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ଘରେ ନେଇ
ଛାଡ଼ି ଆସୁଥିଲେ । ତଦ୍ୱାରା ପିତାମାତାଙ୍କୁ
ସେବା କରିବାରୁ ସେମାନେ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଥିଲେ
ଓ ବୁଢ଼ାବଢ଼ାରେ ସେମାନଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ଦେବ,
ଦ୍ୱାରା ବହୁତ ପାପ ଅର୍ଜନ କରୁଥିଲେ ।
ଏସବୁ କିନ୍ତୁ ରାଜାଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାର ଭୟରେ ଓ
ନିଜର ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ । ତଥାପି ମଧ୍ୟ
କେହି ରାଜାଙ୍କ ଶାସନ ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି
କହିପାରୁ ନ ଥିଲେ । ସେ ରାଜ୍ୟରୁ ଯିଏ
ମରିଯାଏ ସେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନ ଯାଇ ନର୍କକୁ
ଯାଏ । ଫଳେ ନର୍କରେ ଲୋକ ଭର୍ତ୍ତି ହେଲେ
ଓ ସ୍ୱର୍ଗ ରାଜ୍ୟ ଖାଲି ରହିଲା । ସେହି
ସମୟରେ ବୋଧୁସବୁ ସ୍ୱର୍ଗରେ ଲମ୍ବ,
ହୋଇଥା'ନ୍ତି । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ଦେଖି ସେ

ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ । ସେ ଗୋଟାଏ ଉପାୟ ପାଞ୍ଚିଲେ ।

ଦିନେ କାଶୀରେ କିଛି ଉତ୍ସବ ପାଳନ ହେଉଥାଏ । ସାରା ରାଜ୍ୟ ସଜାସଜ ହୋଇ ସୁନ୍ଦର ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ରାଜପଥ ଉପରେ ଦୁଇ କଡ଼ରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଜନତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହାତୀ ଉପରେ ବସି ଚାଲୁଥା'ନ୍ତି ମୁଖ ରଜା ।

ଠିକ୍ ଏଇ ସମୟରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଏକ ଗରିବ ବୁଢ଼ା ବେଶ ଧରି ଏକ ଭଜା ଗାଡ଼ରେ ଦୁଇ ମାଠିଆ ଘୋଳଦହୁ ଧରି ଯାଉଥା'ନ୍ତି । ଏଣେ ବଳଦ ଦୁଇଟା ମଧ୍ୟ ବୁଢ଼ା । ବୁଢ଼ା ଓ ତା'ର ଭଜା ଗାଡ଼କୁ ଦେଖି ରଜା ତ ରାଗରେ କମ୍ପମାନ । ସେଇ ହାତୀ ଉପରୁ ଥାଇ ରାଗରେ ଥରି ଥରି ଗାଲ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

“ଆବେ ବୁଢ଼ା ତୁ କ'ଣ ମୋର ଶାସନ ବିଷୟ ଜାଣିନାହୁଁ । କିପରି ସାହସ କରି ଭଜା ଗାଡ଼, ପୁରୁଣା ମାଠିଆ ଓ ବୁଢ଼ା ବଳଦକୁ ଧରି ମୋ ଆଗକୁ ଆସିଛୁ । ମୋ ସାମନାରୁ ବାହାରି ଯା ନଇଲେ ତତେ ମାରି ଦେବି ।”

ସବୁଠାରୁ ମଜାକଥା ହେଲା, ବୁଢ଼ା ଓ ତା' ଗାଡ଼କୁ ରଜାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କେହି ଦେଖିପାରୁ ନଥା'ନ୍ତି । ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ଭାବିଲେ ରଜା ବୋଧହୁଏ ପାଗଳ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ରଜା ଯେତେ ରାଗୁଥା'ନ୍ତି ସମସ୍ତେ ସେତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ମୁହଁରେ ଲୁଗା ଦେଇ ହସୁଥା'ନ୍ତି । ରଜା ଚିତ୍କାର କରି ହାଲୁଆ ହେଉଥା'ନ୍ତି କିନ୍ତୁ

ଇନ୍ଦ୍ରରୂପୀ ବୋଧସବୁ ଆଦୁର ପାଖକୁ ପାଖକୁ ଆସୁଥା'ନ୍ତି କେହି ତାକୁ ଅଟକାଇ ନାହାନ୍ତି ଦେଖି ରଜା ଆଦୁର ରାଗୁଥା'ନ୍ତି । ଅବଶେଷରେ ଅତି ନିକଟକୁ ଆସି ବୋଧସବୁ ରଜାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ଦହିମାଠିଆ କରିଦେଲେ । ସେଥିରେ ରଜା ଡରିଗଲେ । ସେ ହାତୀ ନେଇ ଟଙ୍କିଏ ବୁରକୁ ପଲାଇ ଗଲେ । ପୁଣି ଆଉ ଗୋଟାଏ ଦହିମାଠିଆ ତାଙ୍କ ଉପରେ ବୋଧସବୁ କରିଦେଲେ । ସାରା ରାଜପୋଷାକ ଦହିରେ ଓଦା ହୋଇ ସେ ବିମୁତ୍ତକମାକାର ଦେଖାଗଲେ । ଲୋକମାନେ ଆଉ କିଛି ଦେଖି ନ ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ଦହି ଓ ସେଥିଯୋଗୁ ରଜାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା କିପରି ସେଇଟା ଦେଖି

ପାରୁଥିଲେ । ରାଜା ବହୁତ ଭୟ ପାଇଗଲେ ।
ତା'ପରେ ବୁଢ଼ା ଚରଣଶାଳ ବଜ୍ରଧାରୀ
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ରୂପ ନେଇ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ—

“ତୁ ଏଡ଼େ ମୁର୍ଖ ରାଜା । ତୁ ଧନ ଓ
ଅଶ୍ରୁଧାରରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ, ଏପରି ନିଷ୍ଠୁରତା
କରୁଛୁ ଯେ ତୋ ପ୍ରଜାମାନେ ନିଜ ନିଜର
ମାତାପିତାଙ୍କୁ ଡାକ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି
ଓ ସେଥିଯୋଗୁ ପାପ ଅର୍ଜନ କରି ନରକ-
ଶାଳୀ ହେଉଛନ୍ତି । ତୋର କ'ଣ କେବେ
ବୁଦ୍ଧାବସ୍ଥା ହେବନାହିଁ ? ତୁ କାହିଁକି ବୁଦ୍ଧଲୋକ
ଓ ପୁରୁଣା ଜନପଦକୁ ଏତେ ଭୁଣା କରୁଛୁ ?
ତୋର ଅତ୍ୟାଚାରର ସୀମା ନାହିଁ । ତୋର
ରାଜ୍ୟର ଲୋକ ତୋ ଅତ୍ୟାଚାର ଭୟରେ ପାପ
କରି ସବୁ ନର୍କକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଜଣେ ହେଲେ
ସ୍ୱର୍ଗ ଯାଉନାହିଁ । ରାଜା ପ୍ରଜାଙ୍କର ପିତା
ସଦୃଶ । ପ୍ରଜାଙ୍କର ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ, ହେଲେ ତୁ
ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କଥା । ସାହାଯ୍ୟ
କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତୁ ଓଲଟା ଅତ୍ୟାଚାର

କରିଛୁ ? ପୁଣି ତୋର ମୁଣା
ସେମାନଙ୍କୁ ପାପରେ ଭଗ୍ନୀ ହେବାକୁ
କରୁଛୁ ? ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ପ୍ରଜାପୀଡ଼ନ ଭୟରେ
ନିରାଶ ଜନତା ତୋର ଅନ୍ୟାୟ କାୟ
ଦେଖି ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ରୋହ କରୁନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
କେତେଦିନ ଆଉ ସେମାନେ ସହ୍ୟେବ ?
ତୋର ବ୍ୟବହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନ ହେଲେ
ସେମାନେ ବିଦ୍ରୋହ କରି ତତେ ମାରି
ପକାଇବେ । ତା' ପୂର୍ବରୁ ତୁ ସତ୍ୟ ଓ ନ୍ୟାୟ
ପଥରେ ଯାଇ ଶାସନ କର । ନଚେତ୍ ମୋରି
ବଳୁଛି ତୋର ଶିରଚ୍ଛେଦ କରିବ ।” ଏକଥା
କହି ସେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ।

ତା' ପରଠାରୁ ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା । ପ୍ରଜାମାନେ ବୁର
ଦେଶରୁ ସେମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧ ପିତାମାତାଙ୍କୁ
ଫେରାଇ ଆଣିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ସେବା
କରି ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କଲେ । ପ୍ରଜାମାନେ
ସୁଖଶାନ୍ତିରେ ଜୀବନ ବିତାଇଲେ ।

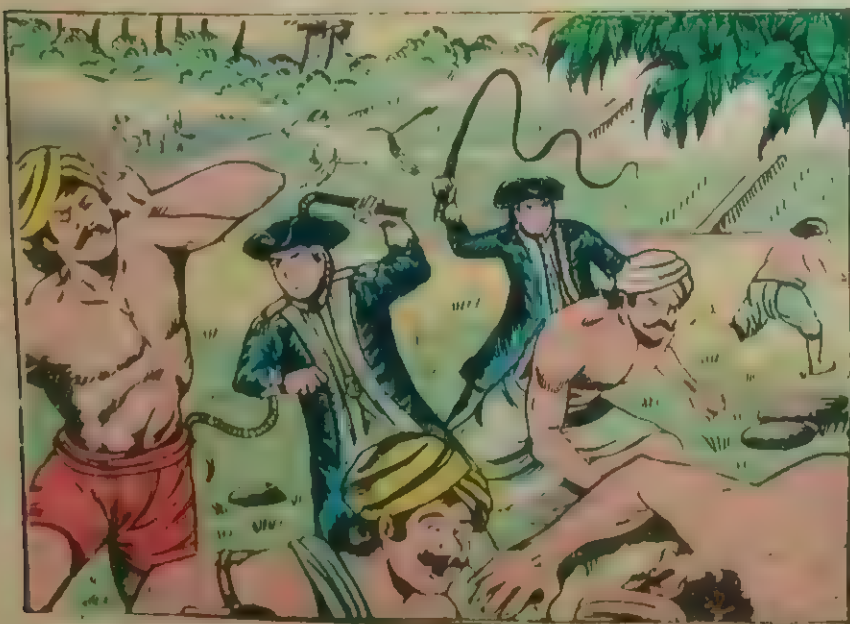
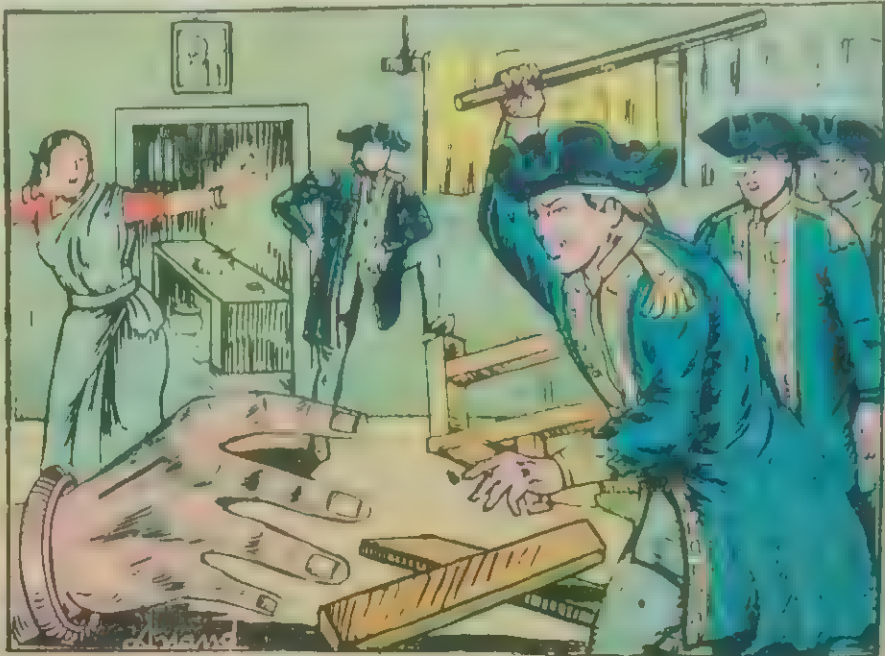

ଭାରତ-କାହାଣୀ

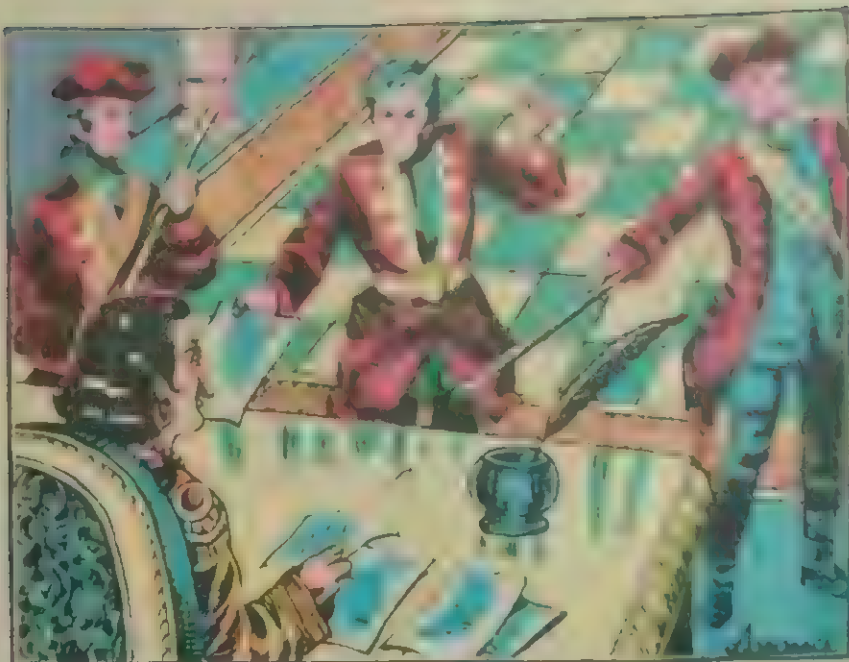
କୋମ୍ପାନୀର ରାଜତ୍ବ

କମ୍ପେ ଲଣ୍ଡନରୁ ଆ କୋମ୍ପାନୀ ଭାରତବର୍ଷ
ଉପରେ ଆଧିପତ୍ୟ ଗଢ଼ାଇ କଲ ।
ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଜାହାଜ ଭର୍ତ୍ତି ମାଲ
ଆସ ପଡ଼ୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଭାରତରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ
ତିଆରି ହେଉଥିବାରୁ ସେସବୁ ବନ୍ଦ
ହେଲା ନାହିଁ । ଭାରତ ଅଧିକାର
କରିବାରୁ କୋମ୍ପାନୀ ସ୍ଥର କଲ ।

ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଇଂରେଜମାନେ ଚମଡ଼ାର
ସୂକ୍ଷ୍ମବସ୍ତ୍ର ବୁଣିପାରୁଥିବା ଭାରତୀୟ
ବୁଣାକାରମାନଙ୍କ ଘର ଚଢ଼ାଇ କରି
ସେମାନଙ୍କ ତନ୍ତ ସାଙ୍ଗରୁ ସେମାନଙ୍କ
ହାତ ଭାଙ୍ଗି ଦେଉଥିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅଛି ।
ଫଳରେ ସେମାନେ ଭଲ ଲୁଗା ବୁଣି
ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ; ବଦଳେ ଲୁଗାର
ଗୁଡ଼ିକା ବଜେ । ଏହିପରି ଅନ୍ୟାୟ
ଓ ହିଂସ୍ର ରୀତିରେ ସେମାନେ ବେପାର
କଲେ ।

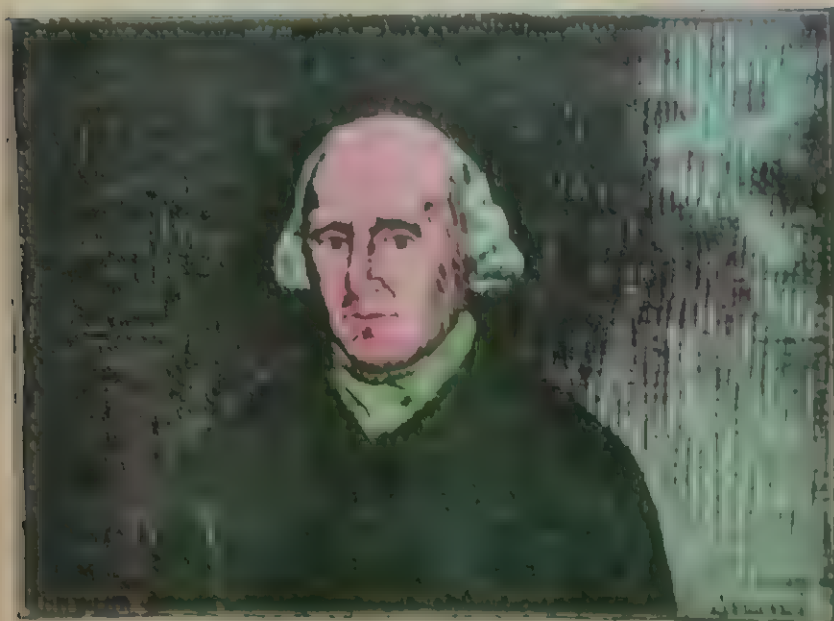

ବିଷ୍ଠିତ ଅଞ୍ଚଳ ବ୍ୟାପି ଇଂରେଜମାନେ
ନୀଳ ଗୁଣ୍ଡ କରୁଥିଲେ । ଗ୍ରାମବାସୀ-
ମାନଙ୍କୁ ନାମସାଦ ମୂଲରେ ସେମାନେ
କାମରେ ଲଗାଉଥିଲେ । ମୂଲଆମାନଙ୍କ
ଉପରେ ଅକଥନୀୟ ଅତ୍ୟାଚାର କରି
ସେମାନଙ୍କଠାରୁ କାମ ଆଦାୟ
କରୁଥିଲେ । କାମ ଟିକିଏ ବନ୍ଦ ହେଲା
ଦରମା ମିଳୁ ନଥିଲା, ମିଳୁଥିଲା ଗୁରୁକ
ମାଡ଼ ।

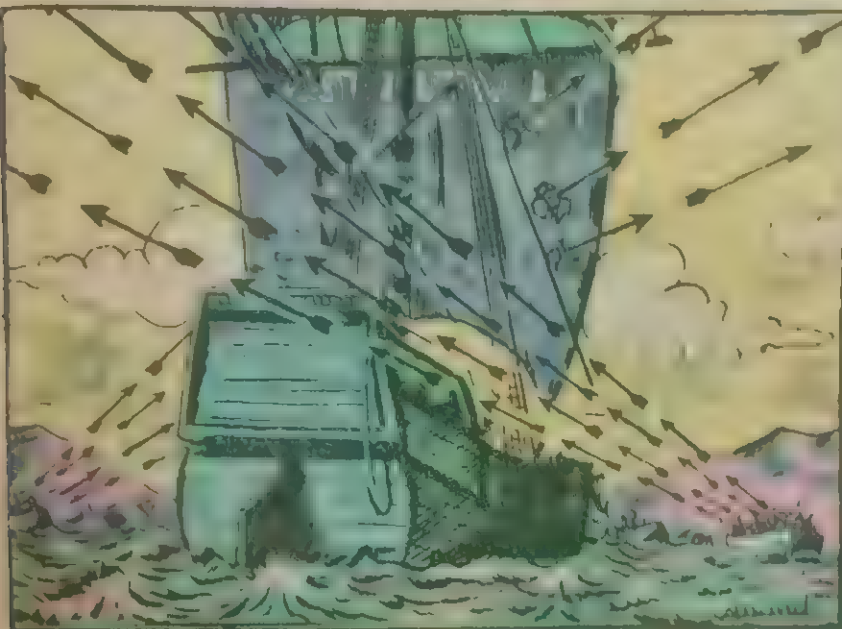
କା ପରେ ସେମାନେ ଦୁଇ-ଆଙ୍ଗୁଳି
କୋମାଳ ନେଇଯିବାକୁ ଚାଲିଲେ ।
କିନ୍ତୁ ହୋଇ ନଥିଲା ସେଇ କାଳ
କୌଣସି କୋମାଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କର୍ମଦାର ବନ୍ଧୁଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ନିଜ ସେ ନ୍ୟାୟବାଦୀ
ବଡ଼ କଲେ ।

ଆଜି ଦ୍ୱିତୀୟ ଶୁଣିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିବ—
କିନ୍ତୁ କୋମାଳ ବରୁଣରେ ପ୍ରଥମେ
ବିଦ୍ରୋହର ଧୂଳି ଉଡ଼ାଇଲେ ଦଲେ
ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ । କାରଣ ସେମାନେ କୌଣସି
ଗର୍ଥ ସ୍ଥାନକୁ ଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଟିକିଏ
ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି କୋମାଳ
ଆଇନ୍ କଲ । ଏଭଳି ଅଜବ କଥା
ଭାରତରେ ଶୁଣା ନଥିଲା । ଅନ୍ଧାଦିଗ
ଗଡ଼ାକାର ଦ୍ୱିଗସ୍ଥାନରେ ହେଲା ଏହି
ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ବିଦ୍ରୋହ ।

କୋମାଳ ଡ଼ାରେଇ ହେଉଛି ଏହି
ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ନିୟମ କରାଯାଇ ।
ହେଉଛି ଏହି ଦୁର୍ଲଭ ବର୍ଣ୍ଣନା କର
ବ୍ୟାପକର ଜଣେ ସମ୍ମାନ ଦାୟୀ,
ମହାବଳା ଉପାଧିଧାର ନବଜୁମାର
କୋମାଳର ସବୋତ କମିଟି ଗାନ୍ଧିରେ
ଦିଆଯାଇ କଲେ । ହେଉଛି ଏହି
ଚକ୍ରାନ୍ତରେ ନବଜୁମାର ସାମାନ୍ୟ
ଅଭିଯୋଗରେ ଗାନ୍ଧି ହେଲେ
ଗାନ୍ଧି ଗାନ୍ଧି ।

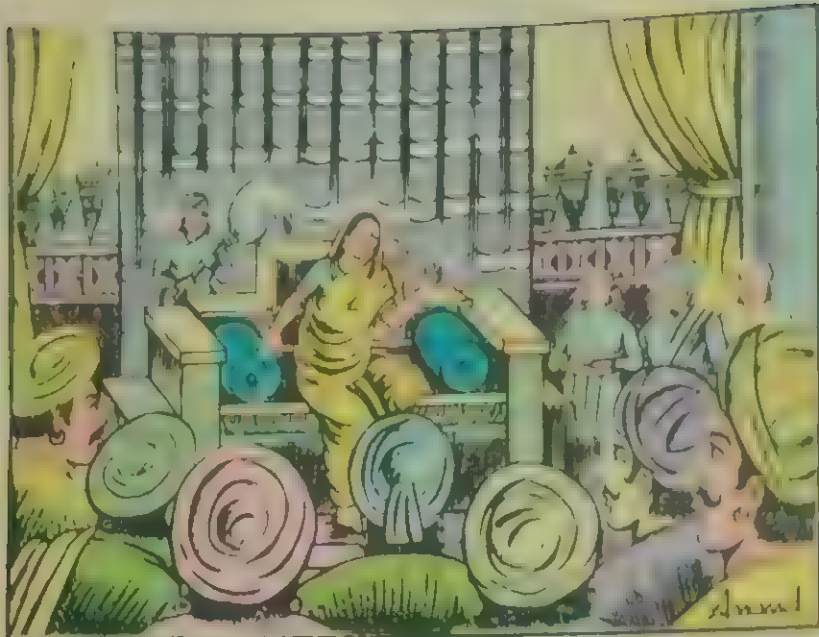
ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସୁଦକ୍ଷ ନେତୃତ୍ୱ
ଦେଉଥିଲେ ଭବାନୀ ପାଠକ ଏବଂ
ଦେବୀ ଗୌଧିରାଣୀ । ଦେବୀ ଗୌଧି
ରାଣୀଙ୍କ ଜୀବନ ରହସ୍ୟାବୃତ । ସେ
ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ନୌକାରେ
ରହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ନୌକାକୁ ବେଳେ
ରହୁଥିଲା ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ସଶସ୍ତ୍ର
ଦେହରକ୍ଷୀ-ଭଉଁଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନୌକା ।
ସେ ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ଏବଂ
ସାହସୀ ।

ଦେବୀ ଗୌଧିରାଣୀଙ୍କ ଘେନେ ବେଳେ
ଭଣ୍ଡି କୋମାଳର ଜାହାଜକୁ ବେଳେ
ମାଉଥିଲେ । ଜାହାଜ ଲୁଣ୍ଠନ କରୁ
ସେମାନେ ନିଜ ନିଜର ଟିକ ଟିକ
ନୌକାରେ ଏବେ ଶୀଘ୍ର ଗତିରେ
ଅବୁଷ୍ୟ ହୋଇ ମାଉଥିଲେ ଯେ
ସେମାନଙ୍କୁ ଠାକ କରୁବା ଅସମ୍ଭବ
ହେଉଥିଲା । ବରଦେଶ ଓ ପୂର୍ବ
ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଏହା
ଘଟୁଥିଲା ।

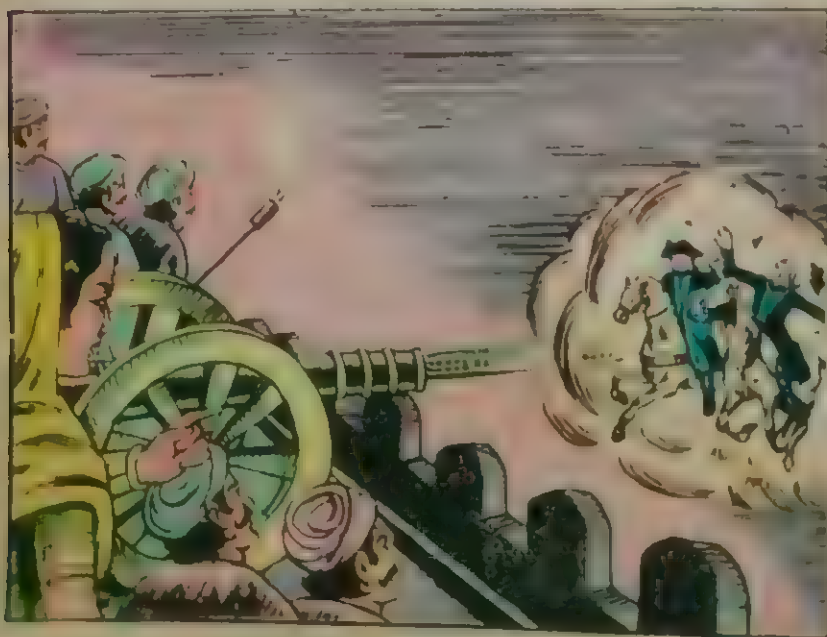
ଏହା ପରେ ପରେ ପୂର୍ବ ଓ ମଧ୍ୟ
ଭାରତର ଭଲ ଭଲ ଅଞ୍ଚଳରେ କୃଷକ
ବନ୍ଦୋବ୍ସ ଦେଖାଦେଲା । ବନ୍ଦୁକ
ଦ୍ୱାରା କୋମାଳ ନିର୍ମମ ଭାବରେ
ସେସବୁ ବନ୍ଦୋବ୍ସ ଦମନ କଲା । ଶହ
ଶହ ଲୋକ ପ୍ରାଣ ତେଲେ । ଘେନିବା
ଉପୁଷ୍ପକ କର କୋମାଳ ଗାଁ ଗାଁ
ଭିତରକୁ ତା ଶାସନ ବସାଇ କଲା ।

କନ୍ଦୁ କୋମ୍ପାନୀର ଲୋକମାନେ ଏହି ଘରକୁ ବୁଲୁଥିଲେ । କୋମ୍ପାନୀର ଲୋକମାନେ ଏହି ଘରକୁ ବୁଲୁଥିଲେ । ଏହି ଘରକୁ ବୁଲୁଥିଲେ । ଏହି ଘରକୁ ବୁଲୁଥିଲେ । ଏହି ଘରକୁ ବୁଲୁଥିଲେ । ଏହି ଘରକୁ ବୁଲୁଥିଲେ । ଏହି ଘରକୁ ବୁଲୁଥିଲେ । ଏହି ଘରକୁ ବୁଲୁଥିଲେ । ଏହି ଘରକୁ ବୁଲୁଥିଲେ । ଏହି ଘରକୁ ବୁଲୁଥିଲେ ।

ଦୁଇଗୋଟି ଉଭୟ ଗଜପୁର ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କଲେ । କନ୍ଦୁ ଗଜପୁର ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀପୁର ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କୋମ୍ପାନୀ କନ୍ଦୁର ଗଜପୁର ଉଦ୍ଧାରୁକାରୀ ଗଜପୁର କୋଇ ଘୋଷଣା କରି ନିଜ ହାତକୁ ନେଇଥିବା ଉଦ୍ଧାର କଲେ । ଗଜପୁର ଗୋଷ୍ଠୀ କୋମ୍ପାନୀର ଏ ଅନ୍ୟାୟ ଆଗରେ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ ନକରି ନିଜ ନେତୃତ୍ୱରେ ସେନାବାହିନୀକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ।

୧୮୨୯ରେ କୋମ୍ପାନୀ କନ୍ଦୁର ଦୁଇ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଗଜପୁର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ତାଙ୍କ ସେନାମାନେ କମ୍ପାନୀ ଫୁଲାଇ ଦେଇ ସେନାପତି ଓ କୋମ୍ପାନୀ ପ୍ରତିରୋଧ ମାନ୍ଦିତେଲେ । କୋମ୍ପାନୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା । କୋମ୍ପାନୀ ଗୋଟିଏ ଘର ସେନାଦଳ ମଧ୍ୟ ସୂଚି ଆସି ଗଜପୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେଇ କଲେ, କନ୍ଦୁ ଗଜପୁର ଗଜପୁର ଏକ ଉଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଧାରଣ ହୋଇ ରହିଲା ।

ଶିଳ୍ପୀ ବରଦାନ

ଏହା ରୁଦ୍ରପୁର ଗାଁର କଥା । ଗୋବିନ୍ଦ ଓ ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଣ୍ୟମା ଗାଁର ଗୋଟିଏ କଡ଼ରେ ସେମାନଙ୍କ ଛୋଟିଆ ଘରେ ରହୁଥାନ୍ତି । ଘର ଓ ତା' ପାଖରେ ଥିବା ଶକ୍ତି ଏ ଜମି ଛଡ଼ା ସମସ୍ତ ବୋଲଲେ ସେମାନଙ୍କର ଥିଲେ ଦୁଇଟି ଗାଈ । ସେମାନେ ବହୁତ ଦୁଧ ଦେଉଥାନ୍ତି । ସେଥିରୁ ଭଲ ଆୟ ହେଉଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଗୋବିନ୍ଦ ଓ ପୁଣ୍ୟମା ଗାଈ ଦୁଇଟିଙ୍କର ବହୁତ ଯତ୍ନ ନେଉଥାନ୍ତି ।

ଗୋବିନ୍ଦ ଓ ପୁଣ୍ୟମା କେବେ କାହାର ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି ଅଭିଯୋଗ କରିବାର ଶୁଣା ନଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ବି କେହି ଶତ୍ରୁ ନଥିଲେ ।

ଗାଁ ବାହାରେ ଗୋଟିଏ କୁଡ଼ିଆରେ ଜଣେ ସାଧୁ ରହୁଥାନ୍ତି । ସେ କାହାର ସହିତ ମିଶାମିଶି କରୁ ନଥିଲେ କି ଅନ୍ୟନ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଜନ

ନ ହେଲେ କଥା ବି କହୁ ନଥିଲେ । ଗୋବିନ୍ଦ ସବୁଦିନେ ପଡ଼ିଆକୁ ଗାଈ ନେଇଗଲବେଳେ ସାଧୁକୁ ଦେଖୁଥାଏ ।

ସାଧୁ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଅନାଉଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଦୁହେଁଙ୍କ ଭିତରେ କେବେ କୌଣସି କଥାବାତ୍ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ ସାଧୁଙ୍କ ପ୍ରତି ମନେ ମନେ ଗୋବିନ୍ଦ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପୋଷଣ କରୁଥାଏ । ସାଧୁଙ୍କ ସୈମ୍ୟ ଚେହେରାରେ ସତେ ଅବା ଦୟା ଓ କରୁଣାର ଛପ ମୁଦ୍ରିତ ରହିଥାଏ ।

ଦିନେ ଗୋବିନ୍ଦ ପଡ଼ିଆରେ ଅଛି, ହଠାତ୍ ପ୍ରବଳ ଝଡ଼ ଆସିଲା । ସେ ଗାଈ ଦୁଇଟିକୁ ଧରି ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ଗଛ ତଳେ ବିଶ୍ରାମ ନେଲା । ଅନେକ ସମୟ ପରେ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲା । ତାହା ପରେ ଧରେ ଧରେ ପବନର ଗତି ମଧ୍ୟ ଜମି ଜମି ଆସିଲା । ସେ

ଗାଈ ଦୁଇଟିକୁ ଧରି ଘରକୁ ଫେରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସାଧୁଙ୍କ କୁଡ଼ିଆ ଆଡ଼େ ଅନାଇ ଦେଖିଲା, ସାଧୁ ନାହାନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ଗୋଟାଏ ବରଗଛ ମୂଳକୁ ତା' ଆସିଗଲା । ଦେଖିଲା, ସାଧୁଙ୍କ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାଶ୍ଚ ତାଳ ଘାଣ୍ଟି ପଡ଼ିଛି । ସାଧୁ କୋପହୁଏ ଅଚେତ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଗୋବନ୍ଦ ଗାଈ ଦୁଇଟିକୁ ସେମିତି ଛାଡ଼ି ଦେଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଳ ଉଠାଇ ସାଧୁଙ୍କୁ ଦୁଇ ବାହୁରେ ତୋଳି ତାଙ୍କ କୁଡ଼ିଆ ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା । ସେତେବେଳେ ଯାଇ ସାଧୁ ଆଖି ଖୋଲିଲେ ଓ ପଚାରିଲେ, “ତମେ କିଏ ? କଥା କ'ଣ ?”

“ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଗୋବନ୍ଦ । ତୋ ଗାଈ ଜଣେ ଗଣ୍ଡବ ଲୋକ । ତାଙ୍କ ଉପରେ କେତେଥର ଦେଖିଥିବେ । ତୁମେ ତ ତାଙ୍କ ଗାଈ ଦୁଇଟିକୁ ଧରି ଏହିଠାକୁ ଆସି ଯାଏ ।” ଗୋବନ୍ଦ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“ବୁଝିଲି । ବୁଝିଲି । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ କ'ଣ କରୁଛ ?” ସାଧୁ ପୁଣି ପଚାରିଲେ ।

ଗୋବନ୍ଦ ବୁଝିଲା, ସାଧୁ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ଥାଇ କିଛି ଜାଣିନାହାନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କୁ ସବୁ କହିଲା । ସାଧୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ କହିଲେ, “ତମେ ବହୁତ ଭଲ ମଣିଷ । ତମକୁ ତିନୋଟି ବର ଦେବାକୁ ମନ ହେଉଛି । କ'ଣ ମାଗିବ ମାଗ ।”

ଗୋବନ୍ଦ ଟିକିଏ ନୀରବ ରହି କହିଲା, “ମହାନ୍ଦା ! ମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ଆସୁଛି ।”

“ଭଲ କଥା । ପୁଣି ଆସିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ଯାହା ମାଗିବା କଥା ସେଇଠି ଉଚିତ୍ତାକୁ ସ୍ମରଣ କରି ମାଗିବ । ମିଳିଯିବ ।” ସାଧୁ କହିଲେ ।

ଗୋବନ୍ଦ ଶୁଣି ହୋଇ ଚାଲିଗଲା ଓ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ପୁଣିମାକୁ ସବୁ କହିଲା ।

ପୁଣିମା କହିଲା, “ଆମେ ତ ବେଶ୍ ଭଲରେ ରହୁଛୁ । ଆମର କ'ଣ ଦରକାର ଯେ ଆମେ ବର ମାଗିବୁ ? କିନ୍ତୁ ସାଧୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅମାନ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ବେଶ୍ । ଗୋଟିଏ ଲଠି, ଗୋଟିଏ ଝାଡୁ ଓ ଶଣ୍ଢିଏ ଦଉଡ଼ି ମାର ।”

ଗୋବିନ୍ଦ ଆଖି ବୁଜି ଭଗବାନଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରି ତାହାଙ୍କୁ ମନାସିଲା । ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ ଭାବେ ତଳୋଟି ଚକ ଆସି ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ପୁଣିମା ଲଠି ଶଣ୍ଢିକ ଗୋବିନ୍ଦକୁ ଦେଲା । ଦଉଡ଼ିଟି ଦୁଇଗଣ୍ଡ କରି ଦୁଇ ଟାଣକୁ ବାନ୍ଧିଲା ଏବଂ ଝାଡୁରେ ଘର ସଫା କଲା ।

ପରଦିନ ଗୋବିନ୍ଦ ପଡ଼ିଆ ଭିତରକୁ ଗଲବେଳେ ସାଧୁ ତାଙ୍କ କୁଡ଼ିଆ ଭିତରେ ବଝିଥିବାର ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଜୁହାର କଲା । ସାଧୁ ତାକୁ ପାଖକୁ ଡାକି ପଚାରିଲେ, “କି କରୁଛୁ ?”

“ମହାମା ! ଶଣ୍ଢିଏ ଲଠି, ଝାଡୁ ଏବଂ ଶଣ୍ଢିଏ ଦଉଡ଼ି । ସକେ ସେଇ ଦଉଡ଼ି ଗୋବିନ୍ଦ ଉଦ୍ଧାର ଦେଲା ।

ସାଧୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ, “ସିଏ କି କଥା ? ମୋ ତପଃଶକ୍ତି ବ୍ୟୟ କରି ମୁଁ ତମକୁ କର ଦେଲି । ତମେ ଏଇ ସାମାନ୍ୟ ଚକରେ ସେ ଶକ୍ତି ଉଡ଼ାଇ ଦେଲ ?”

ଗୋବିନ୍ଦ ନମ୍ର ଭାବରେ କହିଲା, “ମହାମା ! ମୁଁ ଏତେ କଥା ଭାବି ନାହିଁ । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଣିମାର ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ କାମ କରିଛି ।”

ସାଧୁ ନୀରବରେ କ’ଣ ଭାବିଲେ । ଗୋବିନ୍ଦ ଟିକିଏ ଇଚ୍ଛୁକତା କରି ପଚାରିଲା, “ମହାଶାସ୍ତ୍ର ! ମୁଁ କ’ଣ କିଛି ଭୁଲ କଲି ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ?

ମୋ ମନରେ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଅସନ୍ତୋଷ ନାହିଁ । ତଥାପି ଯଦି ମୋର ବା ପୁଣ୍ୟମାର ଭୁଲ ହୋଇଥିବ, ତେବେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ । ଆପଣ ମହର୍ ବୋଲି ବରଦାନ ଦେଲେ । ଆମେ ଯଦି ଭାଗ୍ୟହୀନ ହୋଇଥିବୁଁ, ତେବେ ଆପଣ କ'ଣ କରିବେ ?”

ସାଧୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ତୁପ୍ତ ରହି କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ତମେ ଘରକୁ ଫିବାବେଳକୁ ମୋତେ ଡାକିନେବ ।”

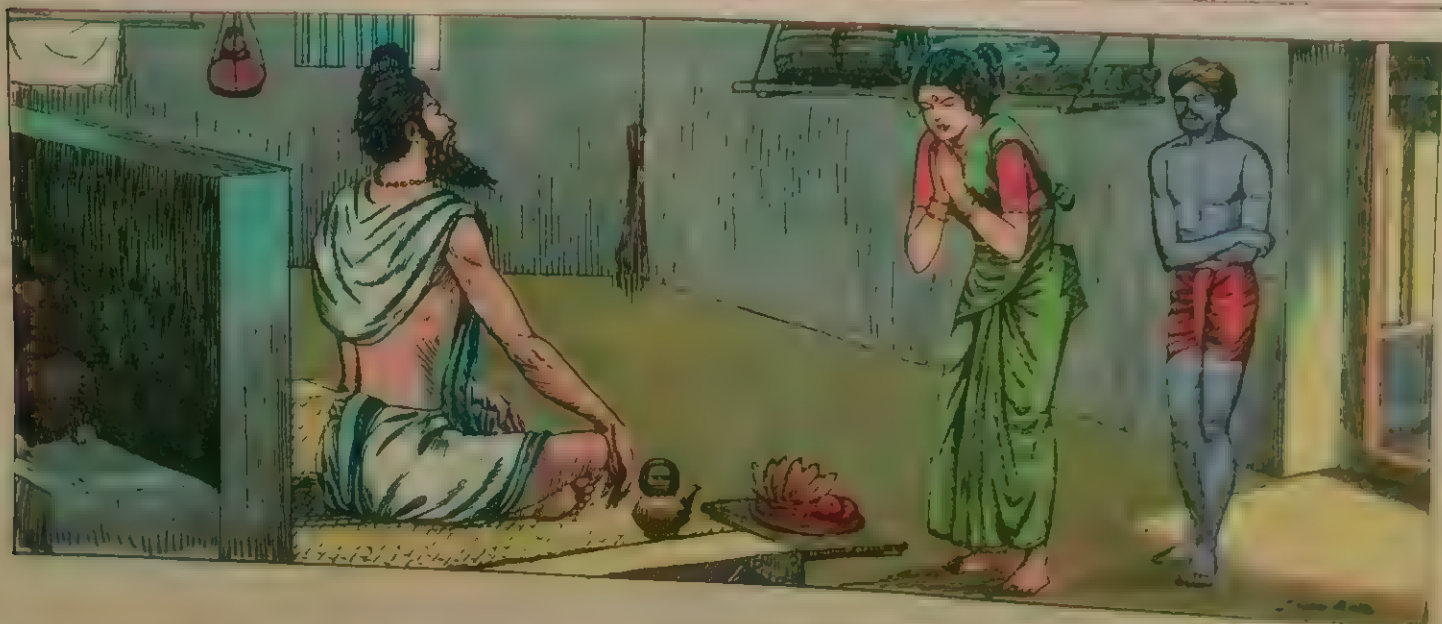
ଯଥା ସମୟରେ ଗୋବିନ୍ଦ ସହ ସାଧୁ ଯାଇ ପୁଣ୍ୟମାକୁ ଭେଟିଲେ । ପୁଣ୍ୟମା ପ୍ରଣାମ କରି ସାରିବା ପରେ ସାଧୁ ପଚାରିଲେ, “ଝିଅ ! ମୋ ତପଃଶକ୍ତି ଦେଇ ମୁଁ ଯେଉଁ ବର ଦେଲି, ସେଥିରେ ତୁ ଧନସମ୍ପଦ ନ ଗୁଞ୍ଜିଲ କାହିଁକି ?”

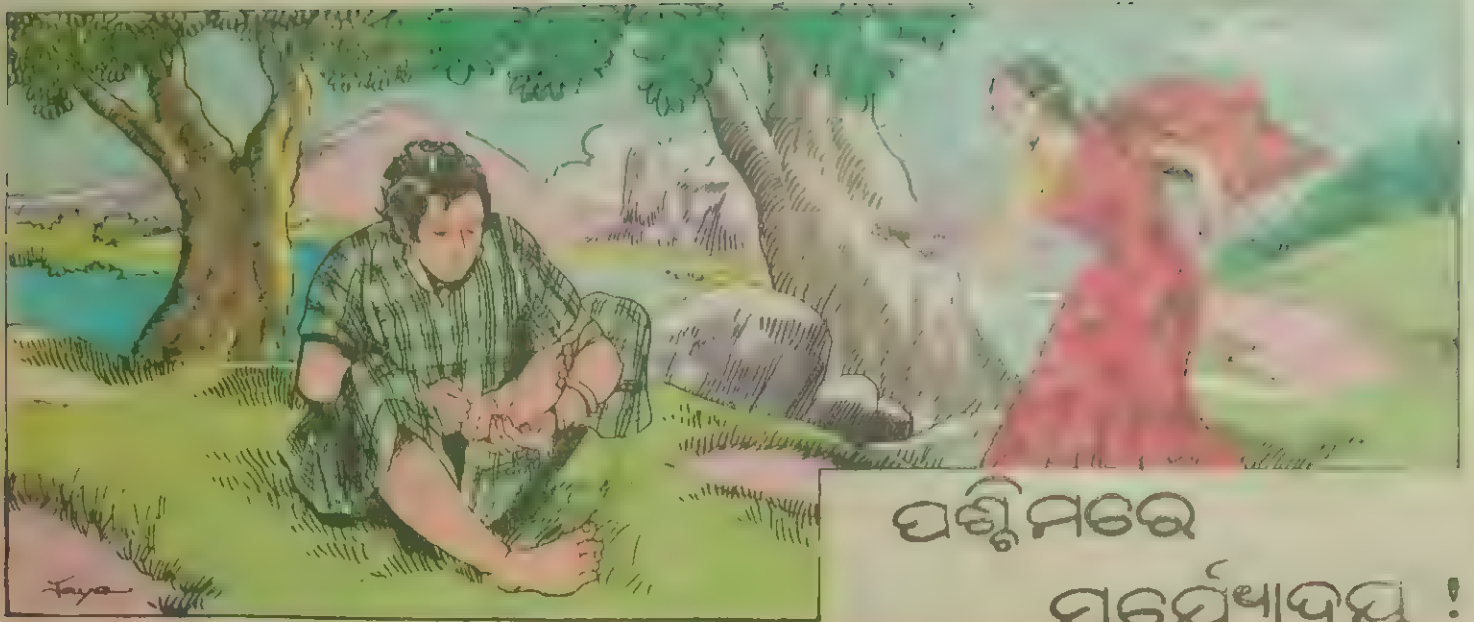
“ମହାତ୍ମା ! ବର ଦ୍ଵାରା ଆପଣ ଆମର ମଙ୍ଗଳ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ଅମଙ୍ଗଳ କରିବାକୁ ତ ନୁହେଁ ! ଧନସମ୍ପଦ ପାଇଥିଲେ କ'ଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ? କାଲିଠାରୁ ଆମେ

କାମଦାମ ନକରି ଆସୁଅଛୁ । ଆସନ୍ତା ଭୋଗ ବିଲସ । ତେବେ ଆମେ ପଶିଲା । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଯାହା ପାଇଛୁ ତାହା କ'ଣ କମ ତ ? ଆପଣଙ୍କ ଚାହୁଁଥିବା ଯେଉଁ ଲାଠି ଆସିଛି, ତାହା ଆମକୁ ଦେବ ଓ ସବୁ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବ । ମେହପରି ଏ ଝାଡ଼ୁ ଖାଲି ମଇଲି ଦୁର କରନ୍ତି, ତାହା ନୁହେଁ, ଘରକୁ ପହଞ୍ଚି ରଖିବ । ଆପଣଙ୍କ ବରରୁ ମିଳିଥିବା ଦଉଡ଼ିରେ ଆମ ଗୋ ସମ୍ପଦ ବନ୍ଧାହେବା ଅର୍ଥ ଶୁଣି ଆମ ସହ ବନ୍ଧା ହୋଇ ରହିଲା । ଆମର କେବେ ଅଭାବ ହେବ ନାହିଁ ।” ପୁଣ୍ୟମା କହିଲା ।

ସାଧୁ ହସି ହସି କହିଲେ, “ଝିଅ ! ମୋ ଅନୁମାନ ଠିକ୍ । ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି, ମୁଁ କୌଣସି ମହର୍ ମହିଳାକୁ ଭେଟିବାକୁ ଆସୁଛି । ଦୀର୍ଘଜୀବ ହୁଅ ।”

ପୁଣ୍ୟମା ଓ ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଣି ସାଧୁଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ସେ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ପଶ୍ଚିମରେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ !

ଓଢ଼ନ ଦେଶର ପରମ୍ପରା ଥିଲା ଯେ ଗୁଜ୍ୟାଭିଷେକ ପୂର୍ବରୁ ଯୁବରାଜ ଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କରିବେ । ସେଇ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଯୁବରାଜ ପ୍ରତାପ ବର୍ମା ଦେଶାଟନ କରିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମର ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ପାଦରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ କଣ୍ଟା ଫୁଟିଗଲା । ରକ୍ତ ବୋହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ କରି ଯୁବରାଜ ପାଦଟିକୁ ଧରି ସେଇଠି ବସି ପଡ଼ିଲେ । ନିରୁପାୟ ହୋଇ ସେ ସେଇ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ଚାରିଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ କେହି ଯଦି ଆସି ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ଠିକ୍ ସେଇ ସମୟରେ ଲଳିତା ନାମରେ ଚଷା ଦରର ଝିଅଟିଏ ଯାଉ ଯାଉ ତାଙ୍କର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସେଠାକୁ ଆସି କଣ୍ଟାଟିଏ ଧରି ତାଙ୍କ କଣ୍ଟା ବାହାର କରିଦେଲା ଓ ନିଜ

ଶାଢ଼ୀରୁ ଖଣ୍ଡେ ଛୁଣାଇ ଯତସ୍ଥାନରେ ଚିଟି ବାନ୍ଧି ଦେଲା । ଯୁବରାଜ ଝିଅଟିକୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ କହିଲେ, “ତମେ ମୋତେ ଆଜି ଯେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛ ତାହା ମୁଁ ଆଜିବନ ମନେ ରଖିବି । ତମେ ମୋ ପାଖରୁ ଯଦି କିଛି ଚାହୁଁ ମାଗ, ମୁଁ ପାରିଲେ ଦେବି ।”

ଲଳିତା ପରିହାସପୂର୍ବକ କହିଲା, “ପ୍ରଥମେ ତମେ ନିଜ ପାଦରୁ କଣ୍ଟା କାଢ଼ିବା ଶିଖ । ଯିଏ ଏତକ ଟିକିଏ କାମ ଶିଖି ନାହିଁ ସେ ଅନ୍ୟକୁ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ?”

ଯୁବରାଜ ହସି ହସି କହିଲେ, “ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସବୁ କାମ ଶିଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ମୋର ହୋଇନାହିଁ । କେହି ନା କେହି ମୋର ସେବା କରିବାକୁ ଆସୁ । ଯାହାହେଉ ଏଥର ନିଜେ ଶିଖୁ ଶିଖୁ ତମେ ତ ପହଞ୍ଚି ଗଲ ।”

“ତମେ ଯିମିତ କଥାସବୁ କହିଲ ଲଳିତା ସତେ ଅବା ତମେ ଏ ଦେଶର ରାଜା । କୁହ ତ ମୋତେ ତମେ ରାଣୀ କରିଦେଇ ପାରିବ ?” ଅଳ୍ପ କରି ଲଳିତା କହିଲା ।

ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଯୁବରାଜ ଲଳିତାକୁ ଭଲକରି ମନ ଦେଇ ଦେଖିଲେ । ତା’ର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ଯୁବରାଜ ବହୁତ ପ୍ରସାଦିତ ହେଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ଏ ଦେଶର ରାଣୀ ହେବାର ଇଚ୍ଛା ତୁମ ମନରେ ଥାଏ ତେବେ ତ ତମେ ଠିକ୍ ଲୋକ ପାଖରେହିଁ ତୁମର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କର । ମୁଁ ରାଜା ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ରାଜା ହେବାକୁ

ଯାଉଛି ନିଜେ ଭବିଷ୍ୟତରେ । ମୋ ନାମ ମହାମନ୍ତ୍ରୀ । ଦେଶର ରାଜା ହେବାକୁ ନାହିଁ ଏହାରେ ସନ୍ଦେହ । ତୁମ ପରି ରୂପବତୀ କନ୍ୟା ମୋ ଦୃଷ୍ଟରେ ପଡ଼ିନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ହେବୁ କୁମାରୀ ରାଜା କରିବି ।”

ଯୁବରାଜ କଥା ଶୁଣି ଲଳିତା ବିଚଳିତ ବା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନ ହୋଇ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ ସ୍ୱରରେ କହିଲା, “ଯୁବରାଜ ଯୁବତୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେହିଁ ମଣିଷ ମନରେ ଅନେକ ମିଥ୍ୟା କଥା କହିବାର ଇଚ୍ଛା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ତମେ ଯଦି ଯତ୍ନରେ ରାଜା ତେବେ ମୁଁ ଜାଣି ପାରିବି ।”

“କିମିତି ?” ଯୁବରାଜ ପଚାରିଲେ ।

ତମେ ଯଦି ସତରେ ରାଜା ଓ ମୋତେ ବିବାହ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ତେବେ ତୁମକୁ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରଥମ କାମ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଶ୍ଚିମରେ ଉଦୟ ହେବେ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଗଙ୍ଗାନଦୀ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବାହିତ ହେବ ।”

ଲଳିତାର କଥା ଶୁଣି ତାଙ୍କ ମୁହଁ ଫିକା ପଡ଼ିଗଲା । ଟିକିଏ ରହି ସେ କହିଲେ, “ଏ କାମ କୌଣସିମତେ ବି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତମେ ଖାଲି ଅଳ୍ପ ମଜା କରୁଛ ।”

“ଆରେ ମୁଁ ଅଳ୍ପ କରୁନାହିଁ । କଥା

କ'ଣ କି ଅଜ୍ଞାନ ଓ ଶତ୍ରୁତା ଯୋଗୁଁ
ପରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।
ଲଳିତା କହିଲେ ।

ଯୁବରାଜ କହିଲେ, “ମୋତେ ମାସେ
ସମୟ ଦିଅ । ମୁଁ ତୁମ ସହିତ ପରଶ କରାବୁ ”
ଲଳିତା ରାଜ ହେଲେ ।

ଯୁବରାଜ ରାଜଧାନୀକୁ ଲେଉଟିଥିଲା
ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଡାକି ଦୁଇଟି କଥାର ପ୍ରସ୍ତାବ
ଦେଇ କହିଲେ “ଯୁପାରି କ'ଣ କରିବାକୁ
ହେବ ସମସ୍ତେ କିଛି ନା କିଛି ଉପାୟ ଚିନ୍ତା
କର ।”

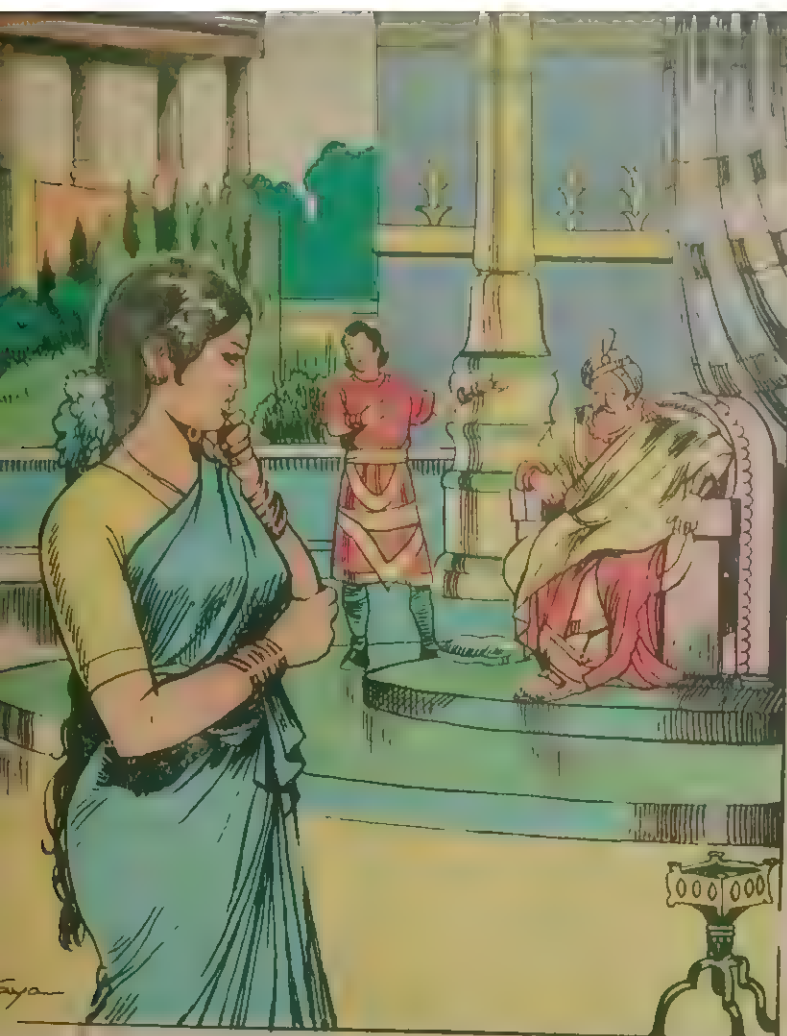
ଏପରି ଅଜ୍ଞବ ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ
ଘାବଡ଼େଇ ଗଲେ ଓ କହିଲେ, “ଯୁବରାଜ,
ଦେଶାଟନ ସମୟରେ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ

କେହି ଏପରି ପ୍ରସ୍ତାବ ପକାଇ ପାରିବନା
ତଥ୍ୟ ଯାହା କେବଳ ସାଧ୍ୟ କରୁଛି । ସମସ୍ତ
କିଛି ମାନେ ନାହିଁ ।”

“ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ରାଜାର
ଅଜ୍ଞାନତା କୌଣସି ମୁହାଁଟି ନୁହେଁ । ତଥାପି
ଏ ରାଜ୍ୟର ଦାୟିତ୍ବ ମଧ୍ୟ ନିଜେ ନେଇ
ପାରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ କେହି ଆପଣଙ୍କ
ନାଗରିକ ରୂପେ ଏଠାରେ ରହିବି ।”
ଯୁବରାଜ କହିଲେ ।

ଏକଥା ମହାରାଜାଙ୍କ କାନକୁ ଗଲେ ।
ସେ ଯୁବରାଜଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ,
“ତମେ ଏସବୁ ଯେଉଁ କଥା କହୁଛ ତାହା
ଅସମ୍ଭବ । ରାଜ୍ୟଶାସନ ଦାୟିତ୍ବକୁ ମୁକ୍ତି
ପାଇବାକୁ ତମେ କୌଣସି ଚୁଲ୍ ଲେଉଟୁଛ ।”

ଯାଇ ଗ୍ରାମରୁ ସେ ତାକୁ ନେଇ ଆସିଲା । ମହାରାଜା ସ୍ନେହସହକାରେ ତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ । ଲଳିତା ଯେତେବେଳେ ଜାଣିଲା ଦେଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଟି ପ୍ରକୃତରେ ଦେବା ହେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ସେ ବିନୟ ସହକାରେ କହିଲା, “ଯୁବରାଜ, ଅଜ୍ଞାନବଶତଃ ମୁଁ କିଛି କହିଛି । କୃପାକରି ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ।”

ଯୁବରାଜ କହିଲେ, “ତମ ଭୁଲ୍ ଏତେ ସହଜରେ କ୍ଷମା କରିବା କଥା ନୁହେଁ । ତମେ ଯେଉଁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଛ ମୁଁ ତାକୁ ପୂରା କରି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତମ କଥାର ସତ୍ୟତା ତମେ ଯଦି ପ୍ରମାଣିତ ନ କରିବ ତେବେ ତମକୁ ସେଥିପାଇଁ କଠୋର ଦଣ୍ଡ ଦେଖିବାକୁ ହେବ ।”

ଲଳିତା ଡରି ନଯାଇ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ କହିଲା, “ମୁଁ ଯାହା କହିଛି ତାହା ସମ୍ଭବ କରାଯାଇ ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ ମୋର ରାଜଅଧିକାର ଲୋଡ଼ା ।”

“ମୁଁ ତ ଏବେ କେବଳ ଯୁବ ରାଜ ମାତ୍ର । ତେଣୁ ରାଜ ଅଧିକାର କେବଳ ମୋର ପିତା ଦେଇପାରିବେ ।” ପ୍ରତାପ ବର୍ମା କହିଲେ ।

ମହାରାଜା ଚିନ୍ତା କରି ଦେଖିଲେ ଯେ ଏହି ସାଧାରଣ ଝିଅ ନୁହେଁ । ଅଧିକାର ଦେବା ଅର୍ଥ ତାକୁ ଯୁବରାଣୀ ପଦରେ ବରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ତା’ପରେ ଆଉ ଦଣ୍ଡ

ଏକଥା ଶୁଣି ପ୍ରତାପ ବର୍ମା ଲଳିତା ସହିତ ଘଟିଥିବା ଘଟଣା ଓ ବାଉଁଶାପ ସବୁ ମହାରାଜାକୁ ଶୁଣାଇଲେ । ମହାରାଜା କହିଲେ, “ତମେ ରାଜା ହେବାକୁ ଯାଉଛ; ସେତେବେଳେ ଏକ ମୂର୍ଖ ଗାଉଁଲି ଝିଅ କଥାକୁ ଏତେ ମୂଢ଼ ଦେବାଟା ଆଦୌ ଉଚିତ ନୁହେଁ ।”

“ସେ ଝିଅ ମୂର୍ଖ, ଗାଉଁଲି, ସାଧାରଣ ଝିଅ ନୁହେଁ ।” ଯୁବରାଜ କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବା । ମୁଁ ସେ ଝିଅକୁ ରାଜନବରକୁ ଡିକାଉଛି ।” ମହାରାଜା କହିଲେ ।

ରାଜାଙ୍କ ଆଦେଶରେ କେତେକ ଲୋକ

ଦଆସାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଟିକିଏ ଭାବ ସେ ଲଳିତାକୁ କହିଲେ, “ଗୁଣ, ତୁମକୁ ମାୟକ ପାଇଁ ଯୁବରାଣୀ ପଦର ଅଧିକାର ଦେଉଛି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତାପ ବର୍ମା ପ୍ରଧାନସେନାପତି ପଦରେ ରହିବେ । ତମେ ଯଦି ରାଜଦ୍ରୋହ ପାଇଁ କିଛି ଚେଷ୍ଟା କରିବ ତ ରାଜଅଧିକାର ଛଡ଼େଇ ନଥାଯିବ । ଯଦି ତୁମେ ନିଜ କଥାର ସତ୍ୟତା ପ୍ରମାଣିତ କରିବତ ତେବେତ ତମେ ସତରେ ଏ ଦେଶର ଯୁବରାଣୀ ହେବ ।”

ଲଳିତା ରାଜାଙ୍କ ସହିଁ ମାନିନେଲା । ସେ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭାଳିଲା । ପ୍ରତାପ ବର୍ମା ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ବ ନେଲେ । ଲଳିତା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର କର ସବୁ କମ କରିଦେଲା ଓ ଅନେକ ପ୍ରଜାହିତକର କାର୍ଯ୍ୟସବୁ କଲା । ତେଣୁ ଏକସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜନପ୍ରିୟ ଓ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଆଦରର ପାତ୍ର ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ରାଜ ଅଧିକାର ପାଇବାଓ କୋଡ଼ିଏ ଦିନ ପରେ ସେ ଦିନେ ମହାରାଜାଙ୍କୁ ଓ ପ୍ରତାପ ବର୍ମାଙ୍କୁ କହିଲା, “ଆଜି ଆପଣମାନେ ମୋ ସହିତ ନଗର ଦ୍ରୁମଣରେ ଆସନ୍ତୁ । ଇତି-ମଧ୍ୟରେ କ’ଣ କାମ ହୋଇଛି ଆପଣମାନେ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିବେ ।”

ତା’ପରେ ସେମାନେ ରାଜପୋଷାକ ବଦଳାଇ ତିନିଜଣଯାକ ସାଧାରଣ ନାଗରିକ

ବେଶରେ ନଗରଭ୍ରମଣରେ ବାହାରିଲେ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଉଛନ୍ତି । ରାସ୍ତା ଚାଲୁ ଚାଲୁ କୌଣସି ନାଗରିକକୁ ସେମାନେ ପଚାରିଲେ, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଠୁଥିବା ଏ ଦିଗଟି କ’ଣ ?”

ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ—ସେମାନେ ବିନା ଦ୍ଵିଧାରେ କହିଲେ । ତା’ପରେ ସେ ତିନିଜଣ ନଗର ନିକଟରେ ବହିଯାଉଥିବା ତାରାବୀ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠି ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ନାଗରିକକୁ ଲଳିତା ପଚାରିଲା “ଭାଇ, ଏ ନଦୀର ନାମ କ’ଣ ?”

“ଏ ତ ଗଙ୍ଗାନଦୀ ।” ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଟି କହିଲା । ତା’ପରେ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିବା ଅନ୍ୟ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ସେଇ କଥା

କହିଲେ । ତା'ପରେ ଲଳିତା ଦିନସ୍ଥ
ଭାବରେ ନିତ୍ୟେକ ହୋଇ ମହାରାଜାଙ୍କୁ
କହିଲା, “ମହାରଜ, ମୁଁ ଯାହା କହିଥି-
ଚାହା ତ ପ୍ରମାଣ ହୋଇଗଲା ।”

“ଏ ତ ବହୁତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ କଥା ।
ମୂର୍ତ୍ତି ଉଠିବା ଦିନକୁ କିପରି ସମସ୍ତେ
ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ଓ ତାରାବଳକୁ
ଗଙ୍ଗାନଦୀ କହୁଛନ୍ତି ଏହାର ପଛରେ କି
ରହସ୍ୟ ଅଛି କୁହ ।” ମହାରାଜା ପଚାରିଲେ ।

“ମହାରଜ, ମୁଁ ତ ଅନ୍ତପୁରରେ ଜନ୍ମ
ହୋଇ ନାହିଁ । ତେଣୁ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ
ବିଷୟରେ ମୁଁ ବହୁତ କିଛି ଜାଣେ ।
ଯୁବରାଣୀ ପଦସ୍ଥାପି ହୋଇ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ
ଦୁଃଖ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରି
ହଠାତ୍ ଜନପ୍ରିୟ ହୋଇ ଉଠିଲି । ତେଣୁ
ନଗରର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରବୁର
କରାଗଲା କି ତୁମ ଯୁବରାଣୀଙ୍କର ଗ୍ରାସ୍ଥ୍ୟ
ଖରପ ହେଉଛି । ତମେ ଯଦି ପୁଣି ପଶ୍ଚିମ
ଓ ତାରାବଳକୁ ଗଙ୍ଗାନଦୀ କହିବ ସେ ଭଲ

ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ ମହାରାଜାଙ୍କୁ
ସହଜରେ ମାନନେରେ ।” ଯୁବରାଣୀ
ପ୍ରତାପ ବୀର୍ ଡାକତାଳି ଦେଇ ବହୁ ନିମିଷ,
“ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଭାବପାରି ନହୁଅନ୍ତି କି ଏହି
ସହଜରେ ଏ କାମ ହୋଇଯାଏ ।”

କିନ୍ତୁ ମହାରାଜା ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ବାକ୍ୟ
କହିଲେ, “ତୁମକୁ ମୁଁ କୋଡ଼ୁ କେନ୍ଦୁ
ବୁଝେ । କାରଣ ଏତେ କମ୍ ଦିନରେ ତମେ
ଜନତାଙ୍କର ପ୍ରିୟପାତ୍ରୀ ହୋଇ ଉଠିବ
ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅନେକ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବ । ମୋ ଦେଶର ତମେକି ପଦ୍ମରେ
ପ୍ରଜାଙ୍କ ପାଇଁ ରାଣୀ ହେବାର ଜରୁରୀ ।”

କିଛି ଦିନ ପରେ ପ୍ରତାପ ବୀର୍ ଓ
ଲଳିତାଙ୍କର ବିବାହ ମହାସମାରୋହରେ
ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା । ଶାସନ ଦାୟିତ୍ଵ ଲଳିତାକୁ
ଦେଇ ବେଶି ସମୟ ପ୍ରତାପ ବୀର୍ ସୈନ୍ୟ-
ବିଭାଗ ଚାଲିନାରେ ରହିଲେ । ରଜକାର୍ଯ୍ୟ
ସୁରୁଖୁରୁରେ ଚାଲିଲା । ଉତ୍ତମ ରାଜାରାଣୀ
ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ସୁଖାଦି ବ୍ୟାପିଲା ।

ମେଧାବୀ ପୁତ୍ର

ହୈଞ୍ଜ ଦ୍ଵୀପର ରାଜା କର୍ମିଣର ନିଜ ରାଜ୍ୟର ନିୟମକୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମସ୍ତ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ସହିତ ମିତ୍ରତା ପ୍ରାପନ କରିଥା'ନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପୁଣ୍ୟର ଦ୍ଵୀପର ରାଜା ଧର୍ମିଣର ସିଂହଙ୍କ ସହିତ ମିତ୍ରତା ପ୍ରାପନ ହୋଇ ପାରି ନଥାଏ ।

ଏ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରୁ କରୁ ଥରେ ରାଜା କର୍ମିଣର ସିଂହ ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ଦୁରଦର୍ଶୀଙ୍କୁ ମିତ୍ରତା ପ୍ରାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୁଣ୍ୟର ଦ୍ଵୀପକୁ ପଠାଇଲେ । ଧର୍ମିଣର ସିଂହଙ୍କ ମନରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଥାଏ କି ସେ ସବୁଠାରୁ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓ ମେଧାବୀ । ତେଣୁ ସେ ଭାବିଲେ ହୈଞ୍ଜ ଦ୍ଵୀପର ମନ୍ତ୍ରୀ ଦୁରଦର୍ଶୀଙ୍କୁ ବୁଦ୍ଧିରେ ହରାଇ ଦେଇ ଫେରେଇ ଦେବେ ।

ଦୁରଦର୍ଶୀ ପୁଣ୍ୟର ଦ୍ଵୀପର ଦୁର୍ଗ ଦ୍ଵାର ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ଦୁର୍ଗ ଦ୍ଵାର ସବୁ ବନ୍ଦ କରି ଦିଆଗଲା । ଧର୍ମିଣର ସିଂହ ଉପରେ

ବନ୍ଦୀ ସବୁ ଦେଖିଥାନ୍ତି । ରାଜା ଦେବଦାସ ଜାଣି ଦୁରଦର୍ଶୀ ତଳକୁ ଉତ୍ତମ କଲେ । ରାଜା ବ୍ୟଙ୍ଗପୂର୍ବକ ହସି ହସି ବୁଲିଲେ, “ମନ୍ତ୍ରୀ, ଦେଖ ତ ଦୁର୍ଗ ପାଟକ ତ ବନ୍ଦ ଅଛି । ତା' ପାଖରେ ଖୋଟିଏ ଡ୍ରେଟିଆ ଦ୍ଵାର ଖୋଲ ଅଛି ବୁକୁରମାନଙ୍କର ଯିବା ଆସିବା ପାଇଁ, ତମେ ସେଇବାଟେ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ।” ଏ କଥାରେ ତାଙ୍କ ପାଖ ଲୋକମାନେ ରାଜାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରି କହି ଉଠିଲେ, “ବାଃ ବାଃ ।”

ମନ୍ତ୍ରୀ କିନ୍ତୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ଚକ୍ର ଥାଇ ଜବାବ୍ ଦେଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ମହାହଜ, ଆପଣଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଯଦି ସେ ଦ୍ଵାର ଦୋଇଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ଯଦି କେବଳ ବୁକୁରମାନେ ବାସିନା ତେବେ ମୋର ଯିବାରେ କିଛି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ ।”

(ପ୍ରକଟ ବର୍ଷ ପୁର “କନ୍ୟାମାମା”ରୁ ଗୁଞ୍ଜଳ)

ଏପରି ଉତ୍ତର ଶୁଣି ରାଜାଙ୍କ ମୁହଁ ଟିକା ପଡ଼ିଗଲା । ତାକୁ ପ୍ରମାଦ ଦ୍ଵାରା ଖୋଲା ଭାବରେ ଆଣି ପାଖରେ ବସାଇଲେ ।

ଦୁରଦର୍ଶୀ ଦେଶିକାକୁ ଟିକିଏ ଗେଡ଼ା । ଯଦି ଦୁର୍ଗା ତାଙ୍କୁ ଅପମାନ କରିବାକୁ ଯାଇ କହିଲେ, “ତୁମମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ଯେପରି ସେପରି ତୁମ ଲୋକସବୁ ଗେଡ଼ା ଓ ଢେଙ୍କିଆ ?”

ମନ୍ତ୍ରୀ ଚଟାପଟ ଜବାବ ଦେଲେ, “ମହାରାଜ, ଆମ ଦେଶରେ ନାନା ପ୍ରକାରର ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମ ରାଜ୍ୟର ନିୟମ ଅନୁସାରେ ନୀତି ଲୋକଙ୍କ ପାଖକୁ ଗେଡ଼ା ଲୋକଙ୍କୁ ଓ ମହାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଖକୁ ଲମ୍ବା ଲୋକଙ୍କୁ ପଠାଯାଏ । ସେଥିପାଇଁ ମୋତେ ଏଠାକୁ ପଠା ହୋଇଛି ।”

ରାଜା ମନେ ମନେ ରାଗି ଯାଇଥାନ୍ତି । ଭବିଷ୍ୟରେ ସିପାହୀମାନେ ଗୋଟିଏ ଲୋକକୁ ଧରି ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଏ ଲୋକ କୌଣସି ଦ୍ଵୀପରୁ ଆସି ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରି

ଧରାପଡ଼ିଛି ।” ରାଜା ଚାହୁଁଥିବା ସମୟରେ “ମନ୍ତ୍ରୀ ମହାଶୟ, କ’ଣ କହିଲେ ?” ସମସ୍ତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରି ପେଟ ପୋଷା

ମନ୍ତ୍ରୀ ଚତୁରତାର ସହିତ ଦେଲେ, “ମହାରାଜ ! ଶ୍ରେଷ୍ଠଟା ସ୍ଥାନର ଗୁଣ । ଏ ଦେଶରେ ପାଦ ରଖିବା ମାତ୍ରେ ମନରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରିବାର ଛବି ଆସେ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଦେଶରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରିବାର ମହା ମଧ୍ୟ କାହା ମନରେ ନାହିଁ । ଏଇଟା ହୋଇଥାଏ ଆପଣଙ୍କ ଦେଶର ଲକ୍ଷଣ ।”

ଏ ଉତ୍ତରରେ ରାଜାଙ୍କ ମଥା ଘୁରି ଗଲା । ସେ ଶୁଣିଲେ ଏଠାରେ କିଛି ହେବା କଲେ ସେ ମାନଙ୍କର ବିଜୟ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ତେଣୁ ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କିଛି ପୁରସ୍କାର ମାଗିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ, “ମହାରାଜ, ଦୁଇ ରାଜ୍ୟର ମିତ୍ରତାହିଁ ମୋର ସବୁଠାରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ପୁରସ୍କାର ।” ସେହି ସମୟଠାରୁହିଁ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟର ମିତ୍ରତା ସ୍ଥାପିତ ହେଲା ।

ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ

ସାଧୁଙ୍କ ଓ ସେବାୟତ ଶେଷ ଦେବା ପରେ
 ସୁପର ଯୁଦ୍ଧ ଆସିଲା । ସେତେବେଳେ
 ସରସନେ ମାନବଙ୍କେ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ
 ଯୁଦ୍ଧରେ ଜନ୍ମ ନେଲେ ଓ ପୁଅଙ୍କ ଉପରେ
 ନିଜ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଦ୍ରବ କଲେ । ତେଣୁ
 ବୁଦ୍ଧେ ପାଇ ଶୁକ୍ରେଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ
 ଏହାର ଆଶୁ ପ୍ରତିକର ପାଇଁ ।

ଶୁକ୍ରେ ଅଭୟ ଦେଇ କହିଲେ, “ତମେ
 ଭ୍ରାତୃକର୍ମ ହେଁ । ମୁଁ କୃଷ୍ଣାବତାରରେ ତୁମର
 ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବି ।”

ଶ୍ରେକର ଶେଷ ରାକ୍ଷସ ତାଳନେମି କଂସ
 ହସ୍ତରେ ପୁଅଙ୍କରେ ଜନ୍ମ ନେଲା । ସେ ଥିଲା
 ମଧୁର ନରକର ରାଜା ଉତ୍ତସେନଙ୍କ ପୁତ୍ର ।
 ଦେବ ଦାନବଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧରେ ଦାନବ ନେତା

ବ୍ରହ୍ମଚର କରକର ରୂପେ ଜନ୍ମ ନେଇ ମନ୍ତ୍ରରେ
 ରାଜା ହୋଇଥାଏ । ସେ କଂସର ଶୁଣି
 ରାଜା ଉତ୍ତସେନଙ୍କ ସାନପୁଅଙ୍କର ହତ
 ଦେବଙ୍କର ବ୍ୟାଧି ହେଉଥାଏ ରାଜ
 ବସୁଦେବଙ୍କ ସହିତ । କିନ୍ତୁ ପରେ ଭଉଣୀ
 ଦେବଙ୍କୁ ଛେଦନକୁ ନିଜେ କଂସ ପାଇଥାଏ ।
 ଏଇ ସମୟରେ ହଠାତ୍ ଆକାଶବାଣୀ ହେଲା,
 “ଦେବଙ୍କର ଅଧିକ ଗର୍ଭରେ ଜନ୍ମ ଦେବା
 ପୁଣି କଂସକୁ ମରିବ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି କଂସ ଖୋଟରେ ଆସି ନିଜ
 କରି ରଥରୁ ଡେଇଁପଡ଼ି ଦେବଙ୍କୁ ହରାଇ
 ଦେବାକୁ ବଢ଼ାଇଲା । କିନ୍ତୁ ବସୁଦେବ
 କହିଲେ ଯିଲା ଜନ୍ମ ଦେବା ମାତେ କଂସକୁ
 ସମର୍ପଣ କରି ଦିଆଯିବ । ତେଣୁ ଅଧିକ

କାହିଁକି ଦେବକୀକୁ ମାଟିକି । କଂସ ସେଥିରୁ
 ଶାନ୍ତ ହୋଇ ଦୁର୍ଘକୁ ନେଇ ବନ୍ଦୀଶାଳରେ
 ରଖିଲା ଓ ପିଲା ଜନ୍ମହେବା ମାତ୍ରେ ପଥରରେ
 ଛେଚି ମାରି ପକାଉଥାଏ । ଏପରି ଛ'ଟି
 ପୁଅ ମାଇଲା । ତା'ପରେ ଦେବକୀଙ୍କର ପୁଣି
 ପିଲା ହେବାର ହେଲା । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ
 ଘେରରେ ରହୁଲେ ଶେଷଦେବକୀ ଅଂରୁ
 ସମୁଦ୍ର ବଳରାମ । କିନ୍ତୁ ପୃଥ୍ବୀରେ କଂସର
 ଅତ୍ୟାଚାର ଏତେ ପ୍ରବଳ ହେଲା ଯେ ଇଶ୍ଵାନ
 ଯୋଗମାୟୁକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଦେବକୀଙ୍କ
 ସନ୍ତାନ ଗର୍ଭକୁ ନେଇ ବସୁଦେବଙ୍କ ପ୍ରଥମ
 ପତ୍ନୀ ସ୍ଵେଦିନୀଙ୍କ ଗର୍ଭରେ ରଖିବାକୁ ଓ
 ଯୋଗମାୟୁ ନିଜେ ଯଶୋଦାଙ୍କ ଗର୍ଭରେ

ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ । ତାହାହେଲେ କଂସ କିନ୍ତୁ
 ବସୁ ଯାଇ ଦେବକୀଙ୍କ ଗର୍ଭରେ ଶ୍ଵେଦିନୀ ।
 ତାହାହେଲେ ଦେବକୀ ବସୁଦେବ
 ଥା'ନ୍ତି । କ୍ଷମେ ପିଲା ଜନ୍ମ ହେବାର କାମ
 ଆଲା । ବସୁଙ୍କ ମାତ୍ର ବସୁ ଅର୍ଥାତ୍
 ବସୁ ମାତ୍ର ଶେଷଦେବକୀ ଶେଷଦେବକୀ
 ପ୍ରବେଶ କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ କଂସର
 ଶାନ୍ତି ମାତ୍ର ଦେବକୀଙ୍କ ଗର୍ଭକୁ ଜନ୍ମ ଦେଲା
 କାହାଣୀ ମାତ୍ରେ ଯେତେ ନିଶ୍ଚିତ ହେଲା
 ବାହାରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ।

ଶିଶୁଙ୍କୁ ଆଗରୁରେ ବସୁଦେବ ଶିଶୁ
 କୃଷ୍ଣକୁ ଧରି ଗୋକୁଳ ଗଲେ । ସେଠାରେ
 ଯଶୋଦାଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ସଦ୍ୟଜାତ ଶିଶୁକନ୍ୟା
 ସ୍ଥାନରେ ଶିଶୁ କୃଷ୍ଣକୁ ଶୁଆଇ ଦେଇ ଶିଶୁ-
 କନ୍ୟାଟିକୁ ଧରି ଫେରି ଆସିଲେ । ବସୁଦେବ
 କାହାଣୀର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରୁ କରୁ
 ଶିଶୁକନ୍ୟା ଚକ୍ରାର କରି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
 ତା'ର କ୍ଷମନ ଧୂନ ଶୁଣି କଂସ ସେଠାକୁ
 ଆସି ଶିଶୁଟିକୁ ଦେଖିଯାଇ ଶିଳରେ
 କରିଦେଲା । କିନ୍ତୁ ଶିଶୁଟି ଶିଳରେ ନ ପଡ଼ି
 ଆକାଶ ମାର୍ଗକୁ ଉଡ଼ିଗଲା ଓ ଆକାଶରୁ କହିଲା,
 "ଆରେ ଦୁଷ୍ଟ କଂସ ! ତତେ ଯିଏ ମାରୁବ
 ସେ ଗୋପରେ ବଢ଼ୁଛି ।"

କଂସ କିଛି କରି ନପାରି ଭୟ ଓ ହୋଧରେ
 ଅନ୍ଧ ହୋଇ ଦେବକୀ ଓ ବସୁଦେବଙ୍କୁ ଚୋର
 ଅପମାନ କଲା । ଆଗରୁ ତାଙ୍କର ଛ'ଟି ଶିଶୁ

କେହି ମଧ୍ୟ ନ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସବୁ ଦୁଃଖ
ମଧ୍ୟରେ ଆନନ୍ଦ ହେଲ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସ୍ମୃତି ।

ଗୋପରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମ ଯୋଗୁ ନାନା
ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରାଗଲା । ଆଗରୁ ଦେଶର
ଗର୍ବରୁ ବଳରାମ ଜନ୍ମ ହେଇଥାନ୍ତୁ ।

ଦିବେ ନାରଦ ଯାଇ କଂସକୁ ତା'ର ଜନ୍ମ
ବରତ ଶୁଣାଇ କହିଲେ, “ହେ କଂସ, ତମେ
ତ ଉତ୍ତସେନର ପୁଅ ନୁହଁ, ତୁମେ
କାଳନେମୀ । ତମେ ଜାଣନାହିଁ କି ତମକୁ
ସହାର କରିବା ପାଇଁ ଭଗବାନ ଅବତାର
ନେଇଛନ୍ତି ? ଏବେଠୁ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର
ନ କଲେ ତୁମର ମୃତ୍ୟୁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।”

ପ୍ରକୃତରେ ଥରେ ଉତ୍ତସେନଙ୍କ ପତ୍ନୀ
ପିତାଙ୍କ ଚୂଡ଼କୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ଓ ଉତ୍ତସେନଙ୍କ
ବିଚ୍ଛେଦରେ ସବଦା ତାଙ୍କ କଥା ଗୁରୁଥାନ୍ତି ।
ଇତିମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ରାକ୍ଷସ ଉତ୍ତସେନଙ୍କ
ରୂପ ନେଇ ସେଠାକୁ ଆସିଲା ଓ କିଛିଦିନ
ତାଙ୍କ ସହିତ ରହିଲା । ଫଳସ୍ବରୂପ କଂସ
ଜନ୍ମ ହେଲା । କଂସର ଯୌବନ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବା
ମାତ୍ରେ ସେ ଉତ୍ତସେନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରି ନିଜେ
ସିଂହାସନରେ ବସିଲା । ଏବେ ନାରଦଙ୍କ
କଥାରେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରତ ହୋଇ ପଡ଼ି ସବୁ ରାକ୍ଷସ-
ମାନଙ୍କୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ଶିଶୁ ହତ୍ୟା ପାଇଁ
ପଠାଇଲା । ଯେତେ ରାକ୍ଷସ ଯେତେ ପ୍ରକାର
ମାୟା ରଚନା କଲେ ମଧ୍ୟ କୃଷ୍ଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରି

ଦେଉଥିଲେ । ପୁତଳା ରାକ୍ଷସ'ଙ୍କୁ ଶାନ୍ତି ସହିତ
ପ୍ରାଣ ଶୋଷି ନେଇ କୃଷ୍ଣ ମାରିଥିଲେ ।
ତା'ପରେ ଦୁର୍ଗାବର୍ତ୍ତ ଶିଶୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅଜାଣକୁ
ଉଡ଼ାଇ ନେଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ
କୃଷ୍ଣ ତାକୁ ମାରିଦେଲେ । ପୁରୁଷ କେଶାବରକୁ
ପାଦରେ ଠେଲି ସେ ମାରିଥିଲେ ।

ତମେ କୃଷ୍ଣ ବଡ଼ ହେଲେ । ବାଳକ କୃଷ୍ଣ
ଖୁବ୍ ଦୁଷ୍ଟାମୀ କରୁଥାନ୍ତି । ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଧରି
ଲହୁଣୀ ଚୋର କରି ଖା'ନ୍ତି । କୃଷ୍ଣଙ୍କ
ଲୀଳରେ ଗୋପୀ ଗୋପାଳଙ୍କ ଜୀବନ
ମଧୁମୟ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଥରେ ବାଳକ
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟାମୀରେ ବରକୁ ହୋଇ ମାତା
ସଶୋଦା ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କାଠରେ ବାନ୍ଧି

ହୋଇଥିଲେ । କୃଷ୍ଣ ଦୁଇଟି ଗଛ ମଧ୍ୟ ଦେଇ
ଦୁଇଟି ଗୁଚ୍ଛିତ ଯିବାରୁ ସେଇ କାଠଟି ଲାଗି
ଗଛ ଦୁଇଟି ଉପରେ ପଡ଼ିଲେ । ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଗଲେ । ଗଛଦୁଇଟି ଥିଲେ ଦୁଇଟି
ଅଭିମତ ଗଛ । ସେମାନେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ କୃପାରୁ
ନିଜ ରୂପ ଫେରି ପାଇଲେ ଓ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଉଡ଼ି
ଗଲେ । ଥରେ ବାଳକ କୃଷ୍ଣ ମାଟି
ଖାଇବା ବେଳେ ଯଶୋଦା ତାଙ୍କୁ ଗାଳି
ଦେବାରୁ ସେ ମାଟି ଖାଇ ନାହାନ୍ତି ବୋଲି
ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଯାଇ ପାଟି ଆଁ କରି
ଦେଖାଇଲେ । ତାଙ୍କର କୁନି ପାଟି ଭିତରେ
ଯଶୋଦା ମାଟି ଖୋଜିବାକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ
ବିଶୁକ୍ରମାଣ ଗ୍ରହ, ତାରା, ନକ୍ଷତ୍ର ସବୁ ତା'ର

ଭିତରେ । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସେ ବିମ୍ବ
ହୋଇଗଲେ । ପରେ ଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ମାୟାବଦ୍ଧ
ତାଙ୍କର ମଣିଷ ଚେତନା ଫେରି ଆସିଲା ।

କାଳିନ୍ଦୀ ହୃଦରେ ମହାସର୍ପ କାଳୀୟକୁ
ଦଳନ କଲେ କୃଷ୍ଣ । ତାହାର ସହସ୍ର ପାଖା
ଉପରେ ନାଟବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗୋକୁଳ-
ବାସୀମାନେ ଯେତେବେଳେ ଗୋକୁଳ ଛଡ଼ି
ବୃନ୍ଦାବନରେ ବସନ୍ତ ସ୍ଥାପନ କଲେ ଓ ଗିରି-
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଙ୍କୁ ପୂଜା କଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ହଠାତ୍
ସ୍ୱର୍ଗିୟାଙ୍କ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ଓ ଝଡ଼ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ।
ସେତେବେଳେ ଗୋପବାସୀଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ
ଯାଇ କୃଷ୍ଣ ନିଜ ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ
ପର୍ବତକୁ ଉଠାଇ ସାତଦିନ କାଳ ଧରି
ରଖିଲେ । ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଅହଙ୍କାର ସେ ଏଇପରି
ଦମନ କଲେ ।

ବୃନ୍ଦାବନରେ ଗୋପୀ ଓ ଗୋପାଳଙ୍କ
ସହଚ କୃଷ୍ଣ ଓ ବଳରାମ ନାନା ଲୀଳାଚରଣ
କଲେ । ଅନେକ ରାସ ସ କଂସ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରଣ
ହୋଇ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମାରବା ପାଇଁ ଆସନ୍ତି; କୃଷ୍ଣ ଓ
ବଳରାମ ଦୁହେଁ ସେମାନଙ୍କୁ ମାରି ଦିଅନ୍ତି ।
ଏଇପରି କିଛିଦିନ ବିତଗଲା । ଫଳେ କଂସର
ଭୟ ବଢ଼ିଲା । ସେ ଗୃହିଣ ଦୁଇଭାଇଙ୍କୁ
ଧନୁଯାତ୍ରା ପାଇଁ ମଥୁରାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି
ଆଣିଲେ ମାରବା ପାଇଁ ସୁବିଧା ହେବ ।

ଦୁଇ ଭାଇ ଧନୁଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲେ ।
କଂସ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିଥିଲା ସବୁ

ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲା । ଅବଶେଷରେ ବାଳକ କୃଷ୍ଣ
କଂସକୁ ବଧ କଲେ । ତା'ପରେ ମାତା
ଦେବକୀ ଓ ପିତା ବସୁଦେବଙ୍କୁ ସେ କାବମଳ
କଲେ । ଉତ୍ତସେନଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧା କଲେ ।

କଂସର ଦୁଇ ବଧବା ପତ୍ନୀ ପିତୃଗୃହକୁ
ଗୁଲିଗଲେ । ସେମାନଙ୍କର ପିତା ଜଗନ୍ନାଥ
ମଥୁରା ଆଡ଼ମଣ କଲା । କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ
ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା । ଜଗନ୍ନାଥ ହାରିଯାଇ
ଫେରିଗଲା । ତା'ପରେ କାଳଯବନ ନାମକ
ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ ପଠାଇଲା ।

କୃଷ୍ଣ କାଳଯବନକୁ ନ ମାରି ରଣସ୍ଥଳ
ଛାଡ଼ି ପଳାୟନ କଲେ । କାଳଯବନ ତାଙ୍କ
ପଛରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲା । ଯାଇ ଯାଇ କୃଷ୍ଣ

ଏହି କୃଷ୍ଣ ନାମକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଶକ୍ତି ।
କାଳଯବନ କୃଷ୍ଣ ନାମକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଶକ୍ତି
ଅବତାରରେ ଯୋଦ୍ଧା ମେଘନାଦଙ୍କୁ ମାରି
କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରି ଗୋପାଳ ଗୋପାଳଙ୍କୁ ବା
ଅନ୍ଧ ଘୋରା କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନି କାଳଯବନ
ହେମଶାଳୀ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଲା । ଶିବ ଶକ୍ତି
କଲେ ସେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ।
ସେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଶକ୍ତି ।
ଦେବତା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ
ଶାନ୍ତାତ୍ମା କରୁଥିଲେ କେହି ଦେବତାମାନେ
ବର ଯାଚିଲେ । ସେ କେବଳ ମୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲା ।
ଦେବତାମାନେ କହିଲେ ସେମାନେ ସେ ବର
ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ, ଦ୍ଵାପର ଯୁଗରେ କୃଷ୍ଣ
ଅବତାର ତାଙ୍କୁ ସେ ବର ଦେବେ । ମୁକ୍ତି ଦେଇ
କହିଲେ ଯେ କୃଷ୍ଣଦର୍ଶନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଗୋଟିଏ
ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ଥିବେ । ଯଦି ଯେହୁ ତାଙ୍କ
ପୋଗାନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରେ ତେବେ ସେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ
ମାତେ ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଦେବେ । ଏତେଦିନ
ମରେ ଏପରି ଘଟିଲା । କାଳଯବନ ମରିବା
ପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁକ୍ତି ଦେଇ ଦର୍ଶନ ଦେଖିଲେ ଓ
କେବଳ ମୁକ୍ତି ବର ଦେଲେ ।

କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦ୍ଵାରପାଳ ଜୟ ଶିଶୁପାଳ
ହୋଇ ତେଣୁ ଶକ୍ତି ଦମଦୋଷକ ପୁତ୍ର ରୂପେ
ଜନ୍ମ ନେଲା । ଜନ୍ମବେଳେ ତା'ର ଗୁରୁତ୍ଵାତ
ଓ ତନିଟି ଆଖି ଥାଏ । ଜନ୍ମବେଳେ
ଆକାଶବାଣୀ ହୋଇଥିଲା ଯିଏ ପିଲାକୁ ଶକ୍ତି

କରୁନାମୟେ କାହିଁ ଦୁଇ ଦଳ ଓ ଘୋଡ଼ା ।
ଆସି ଉପରୁ ଦିଶି କାହିଁ ଗୋଟିଏ କାହିଁ
ଦୁଇ ଦେବ ।

ଶିଶୁପାଳ ସା' ଶୁଣୁ ବଚସମୟର
ବିରାଟୀ । ଶୁଣୁ ବିରାଟୀ କର ପାଇ ଶୁଣିବ
ଶିଶୁପୁ କେଳୁକୁ ଶୁଣିବ ପାଣିକୁ କାହିଁ
ଆସିବ ଓ ଦୁଇଟି କାହିଁ ପଦ୍ମା
ହୋଇଗଲା । କାହିଁ ସା' ଶୁଣିବ ପାଣି
କହି ନିବେଦନ କଲେ ବି ଶିଶୁପାଳ କାହିଁ
ଦୋଷ ପେଟର କୁଳୁ ଥିବା କଲେ ।

ଶିଶୁପାଳ ବଚସମୟର ମନେ କାହିଁକି
ସହଜ ବଚ୍ଚିତା କଲ ଓ କେମିତି କୁଳୁ
ରକ୍ତ ଆସିଗଲା କଲ । କେଣ କୁଳୁ କଲ
ପରିବାରକୁ ନେଇ ଦ୍ଵାରକାରେ ପୁରୁଷତ
କରି ନଗର ଗଠନ କଲେ । ଦ୍ଵାରକାର
ଗୁଣପଟରେ ସମସ୍ତ ଥାଏ ।

କବସନ୍ତ ଓ ଶିଶୁପାଳ ଦୁହେଁ ମଥୁରା-ଗର
ଜଳଇ ଦେଲେ ଓ ଶୁଣି ଦେଲେ ଯେ ଶିଶୁପୁ
ଓ କଳସମ ମଧ୍ୟ ଭସ୍ମ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଯେତେବେଳେ ଆନନ୍ଦରେ
ହୁସ୍ତାଦ କଲେ କୁଳୁ ସେତେବେଳେ ଦୂରରେ
ଥାଇ ପାଞ୍ଚକନ୍ୟା ଶଙ୍ଖ ଦ୍ଵାର ଶଙ୍ଖନାଦ କଲେ ।
ସେମାନେ କୁଳୁ ଶଙ୍ଖନାଦ ଶୁଣି କହୁତ
ବମର୍ଷ ହୋଇଗଲେ । କବସନ୍ତ ପୁଣି
ଦ୍ଵାରକାରେ ଗୋନମାନ ସୃଷ୍ଟି କରବା ପାଇଁ
ସମସ୍ତ କୁଳରେ ଯାଇ ପଡ଼ିଲେ । କୁଳୁ ସମସ୍ତ

ମଧ୍ୟରେ ଥାଇ କହୁଲେ, “ହେ, ମନ
କାହିଁକି ଦୁଃଖୀ? ଆଉ ଶେଷ କେମିତି ହେ
କରି ପରିବ ନାହିଁ ।” କବସନ୍ତ କେତେକେ
ସୈନ୍ୟ ନୌକା ଦ୍ଵାର ପୋଲ ଥିଲା କହୁ ତେ
ହୋଇ ସେମାନେ ମଲେ । ପୁଣି କୁଳୁ କହୁଲେ,
“ମୋ ଦାତରେ ମରବା ତମ ରାଜ୍ୟରେ ନାହିଁ ।
ତୁମକୁ ତୁମପରି ଆଉ ଜଣେ ବଳବନ୍ତ
ମାରିବ ।” କବସନ୍ତ ଘୋରଗଲ ।

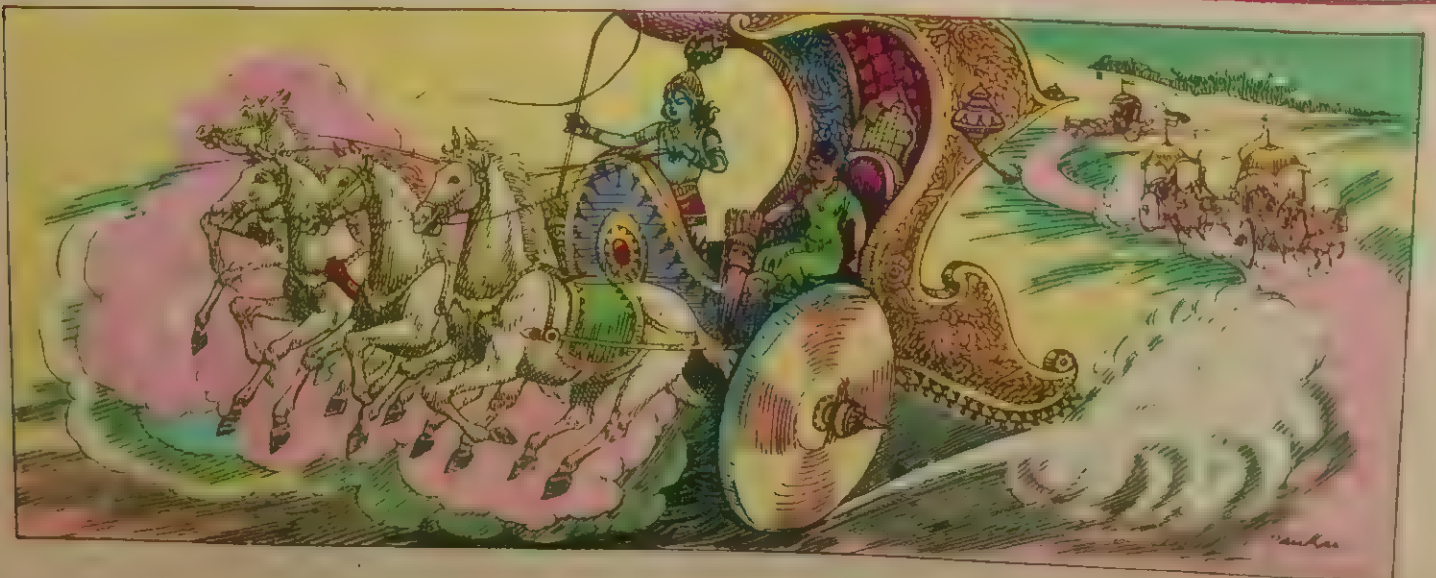
ବଦନର ବଳା କୁଣ୍ଡଳର କନ୍ୟା ଛୁଇଁ ଶି
ଲକ୍ଷୀ ଥିବା ସମ୍ଭୁତା । ସେ ପିଲାଟିଆରୁ
କୁଳୁକୁ ଡାକର ଶ୍ରୀମା ଦୋଲ କେଶାବ୍ର ।
ଇତମଧ୍ୟରେ ଛୁଇଁ ଶିକ ଧଇ ହେଉ ଡାକର
ବହୁ ଶିଶୁପାଳକୁ ଛୁଇଁ ଶିକ ଦୋଳ ଶେଷକୁ

ପ୍ରିୟ କଲେ । ରୁକ୍ମିଣୀ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଖକୁ ସବୁ ଜଣାଇ ଚିଠି ଲେଖିଲେ । ବିବାହ ଦିନ କନ୍ୟା ରୁକ୍ମିଣୀ ଦୁର୍ଗାମନ୍ଦିରରୁ ଫେରିବା ବେଳେ କୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କୁ ରଥରେ ବସାଇ ନେଇଗଲେ । ଶିଶୁପାଳ ଓ ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନେ ପଥ ରୋଧ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ, କିନ୍ତୁ ଆଗରୁ ବଳରାମ ଯାଦବସେନା ଧରି ସେଠାରେ ଥିଲେ । କୃଷ୍ଣ ଓ ବଳରାମ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପରସ୍ତ କରି କନ୍ୟା ନେଇ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ଦ୍ଵାରକାରେ କୃଷ୍ଣ ଓ ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କର ବିବାହ ମହାଡ଼ମ୍ବରରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା ।

ତା'ପରେ ଶତ୍ରାଞ୍ଜିତଙ୍କ କନ୍ୟା ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କ ସହିତ ମଧ୍ୟ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ବିବାହ ହେଲା । ଶତ୍ରାଞ୍ଜିତଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ସ୍ୟାମନ୍ତକ ମଣି ଅରେ ହଜିଗଲା । ସେମାନେ ଭାବିଲେ କୃଷ୍ଣ ବିବାହ ସମୟରେ ନେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମିଥ୍ୟା ଦୋଷାଭେଦ କଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ଶତ୍ରାଞ୍ଜିତଙ୍କ ଭାଇ ସେଇଟି ନେଇ ବଣରେ

ଜାଉଥିବା ବେଳେ ବାଘ ତାଙ୍କୁ ଖାଇଲା । ମଣିଟି ହେତୟାୟୁଗର ଭଲ ଜାମିନାନ୍ ମାଲ ରଖିଥିଲେ । କୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କ ଉପରେ ହେଉଥିବା ଦୋଷାଭେଦକୁ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ମଣି ଖୋଜି ଖୋଜି ସେଇ ଭଲରୂପାରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଜାମ୍ବବାନଙ୍କ ସହ ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଜାମ୍ବବାନ ମଧ୍ୟ ଜିନା ଥିଲେ ଓ ସେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଭଗବାନ୍ ବୋଲି ଜାଣି ପାରି ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦ କରି କହିଲେ କି ମଣିଟିକୁ ଯିଏ ନେବ ସେ ତାଙ୍କ ଝିଅକୁ ବିଭାହେବ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପରମାୟୁଧରା ଝିଅ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ଜାମ୍ବବତୀ । ତାଙ୍କୁ କୃଷ୍ଣ ବିବାହ କରି ମଣି ଆଣି ଶତ୍ରାଞ୍ଜିତଙ୍କୁ ଫେରାଇଲେ ।

ଏଇ ତିନି ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର କାଳିନ୍ଦୀ, ଲକ୍ଷ୍ମଣା, ଭଦ୍ରା, ମିତ୍ରାବିନ୍ଦ, ଓ ନଗ୍ନଞ୍ଜିତ ନାମକ ଆହୁରି ପାଞ୍ଚଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର “ଅଷ୍ଟପଟ୍ଟମହିଷୀ” ବୋଲି କୁହା ଯାଉଥିଲା ।

ଆଜି କର୍ମ କାଲି ଫଳ

ଆରବ ଭୃଗୁର ଏକ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ଉଦ୍ଭିଷ୍ଟ ସୁଲ୍ତାନ୍ ଥିଲେ । ସେ କଥାରେ କଥାରେ ରାଗି ଯାଉଥିଲେ ଓ ଯାହା ଉପରେ ରାଗୁଥିଲେ, ତାକୁ କଠୋର ଦଣ୍ଡ ଦେଉଥିଲେ ।

ଦିନେ ସେ ଶୀକାର କରିବାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ବଣ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ହରିଣ ଦେଖି ତାକୁ ମାରିବାକୁ ଦୌଡ଼ିଲେ । କିନ୍ତୁ ହରିଣଟି ବଜୁଲି ବେଶରେ ତାଙ୍କ ଆଗରୁ ପଳାଇ ଯାଉଥାଏ । ସେ ନିଜ ଦେହରକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଯିଏ ପାରୁଛି, ଏହାକୁ ମାର ।”

ସମସ୍ତେ ହରିଣକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସୁଲ୍ତାନ୍ଙ୍କ ଦେହରକ୍ଷୀଦଳରେ ନୂଆ କରି ଜଣେ ଯୁବକ ଯୋଗ ଦେଇଥାଏ । ସେ ଯୁବକ ଦେଖିଲା ହରିଣଟି ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ା ଭିତରେ ଲୁଚିଛି । ସେ ଧନୁ ଉଠାଇ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଡାର ଗୁଡ଼ିବା ବେଳକୁ ସୁଲ୍ତାନ୍

ସେ ଯୁବକ ଓ ବୁଢ଼ା ମଝିକୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲେ ଫଳରେ ଡାରଟି ସୁଲ୍ତାନ୍ଙ୍କ କାନକୁ ଛୁଇଁ ବାହାରିଗଲା । ସୁଲ୍ତାନ୍ଙ୍କ କାନର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ କଟିଗଲା ।

ସୁଲ୍ତାନ୍ ହୋଧାନ୍ ହୋଇ କହିଲେ, “କିଏ ଏପରି କଲା ? ମୃତ୍ୟୁ ତା’ର ଶାସ୍ତି !”

ଡାର ମାରିଥିବା ଯୁବକକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟ ଦେହରକ୍ଷୀମାନେ ଧରି ପକାଇଲେ । ଯୁବକ ସୁଲ୍ତାନ୍ଙ୍କ ଆଗକୁ ଆସି ନମ୍ର ଓ ଧୀର କଣ୍ଠରେ କହିଲା, “ସୁଲ୍ତାନ୍ ମହୋଦୟ, ମୋତେ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ଅନ୍ୟାୟ ହେବ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଆଦେଶ ମାନି ହରିଣକୁ ଦେଖି ପକାଇବା ମାତ୍ରେ ଡାର ମାରିଲି । ଆପଣ ସେତକବେଳେ ଆଗକୁ ଆସିଯିବେ, ଏହା ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି । ଅବଶ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ଗଡ଼ବଧୂ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି କାମ କରିବା ମୋର ଉଚିତ

ଥିଲା । ତାହା ମୁଁ କରି ପାରିନାହିଁ । ମୁଁ ସେ ଅପରାଧରେ ଅପରାଧୀ । ସେଥିପାଇଁ ମୋତେ କିଛି ଲଘୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ପାରିଲୁ ।”

ଯୁବକର କଥାବାଣୀରେ ଏପରି ଗୋଟିଏ ଭାବ ଥିଲା, ଯାହାର ପ୍ରଭାବ ସୁଲତାନ୍ଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଯୁବକକୁ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ନାହିଁ । ସୁଲତାନ୍ଙ୍କ ବୈଦ୍ୟ ଆସି ସଜେ ସଜେ ଔଷଧ ଦେଲେ ।

ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ଦିନେ ସେ ଦେହରସୀ ଯୁବକ କାହାକୁ କିଛି ନ କହି କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲା ।

ସମୟ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଦ୍ଵୀପ ସୁଲତାନ୍ଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥାଏ । କେଇବର୍ଷ ପରର କଥା ।

ସୁଲତାନ୍ ମୋ ଦ୍ଵୀପ ଅଭ୍ୟାନ୍ତର ଜାହାଜ ଚଳାଉଥାନ୍ତୁ । ବାଟରେ ଦେଇ ଭ୍ରମଣ ହେଉ । ଜାହାଜ ଟଳମଳ ଦେବା ଅବସ୍ଥାରେ ସମୁଦ୍ରରେ ଲୁଚ୍କାଲୁଚ ଗୋଟିଏ ପାହାଡ଼ ସହ ଧକ୍କା ଖାଇ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସମସ୍ତେ କୁଆଡ଼େ ହଜିଗଲେ । ସୁଲତାନ୍ ଶକ୍ତି ଏ କାଠ ଉପରେ ଧସି ଦେଇ ଧସି ରହିଲେ ଓ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଉପକୂଳରେ ଯାଇ ଲାଗିଲେ ।

ସେତେବେଳକୁ ରାତି । ସୁଲତାନ୍ଙ୍କ ପଗଡ଼ ସମୁଦ୍ରରେ ହଜି ଯାଇଥାଏ । ପୋଷାକ ପରି ଛୁଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ମେ ଅବସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କୁ ସୁଲତାନ୍ ବୋଲି ଚିହ୍ନିବ କିଏ ? ସେ କୁଆଡ଼େ ଯିବେ, କ’ଣ କରିବେ, କିଛି ଘିର କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କ୍ଳାନ୍ତ ଯୋଗୁଁ ପାଦ ବଳେ ନଥାଏ । ସେ ଠାଏଁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ସକାଳେ ଦୁଇଜଣ ସିପାହୀଙ୍କ ଗୋଇଠା ମାଡ଼ ଖାଇ ତାଙ୍କ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା । ସେ ବଲବଲ ହୋଇ ଅନାଇ ରହିଲେ । ସିପାହୀ ଦୁଇଜଣ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଟିଏ ଶବ ଦେଖାଇ କହିଲେ, “କିଏ ମାରିଛୁ ?”

“ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ? ମୁଁ ଏଠି ଆସି ଶୋଇଲାବେଳେ ପାଖରେ କିଛି ନଥିଲା । ତମେମାନେ ମୋତେ ଗୋଇଠା ମାରିବାକୁ କିଏ ?” ସୁଲତାନ୍ ପଚାରିଲେ ।

“ଆମେ କିଏ ? ଆମ କାମ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବ, ଏଭଳି ମଣିଷ ପୁଣି ଅଛନ୍ତି ?

ଗୁଲ୍, ଗୁଲ୍, ନବାବ୍ଙ୍କ ପାଖକୁ ଗୁଲ୍ ।”
ଏହା କହି ସମସ୍ତା ଦୁଇଜଣ ସୁଲ୍ତାନଙ୍କୁ
ସେ ଦେଶର ନବାବ୍ଙ୍କ ପାଖକୁ ଧରି
ନେଇଗଲେ ।

ନବାବ୍ ସବୁ ଶୁଣି ଆଦେଶ ଦେଲେ,
ଏହାକୁ କାଗଜାରରେ ରଖ !”

ସୁଲ୍ତାନ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ, “ଏଭଳି
ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୁଁ ତ କେତେଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରାଣଦତ୍ତ
ଆଦେଶ ଦେଇଛି । ଇଏ ଯେ ମୋତେ
କାଗଜନ୍ତୁ ମାନ୍ୟ ଦେଲେ, ଏହା ମୋର
ସୌଭାଗ୍ୟ ଛଡ଼ା ଆଉ କ’ଣ ?”

ସୁଲ୍ତାନ କାଗଜାର ଭିତରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ।
ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ତାଙ୍କ କୋଠରୀର ଝରକା
ଭିତରେ ବସିପଡ଼ି ଗୋଟାଏ କାଉ ଗାନ୍ଧୁଥାଏ ।
ଦିନେ ସେ ଅନ୍ଧନ୍ତୁ ବରଫ ହୋଇ ତାହାଘରେ
ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଢେଲ ଉଠାଇ
ନେଇ ସେ କାଉକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଖୁବ୍ ଧୋରେ
ଫୋପାଡ଼ିଲେ । କାଉ କିନ୍ତୁ ଢେଲ ଝରକା
ଭିତରେ ପଡ଼ିବା ପୁରୁଷ ଉଡ଼ି ପଳାଇଗଲା ।
ସୁଲ୍ତାନ ଭାବିଲେ, “ଦେଖୁଛି ଏତେ
ହନସ୍ତା ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମୋ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୁସ୍ଥ
ମୋତେ ଛାଡ଼ି ନାହିଁ । ଏଣିକି ଆଉ ଏପରି
ହେବ ନାହିଁ ।”

ଟଙ୍କିଏ ମମୟ ପରେ ତାଙ୍କ କୋଠରୀର
ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଗଲା । ଜଗୁଆଳିମାନେ ଆସି
ତାଙ୍କୁ ଧରି ଟାଣି ଟାଣି ରାସ୍ତାକୁ ନେଇ

ଆସିଲେ । ରାସ୍ତାରେ ନବାବଙ୍କ ପୁଅ ନିଜ
କାନରେ ହାତ ଦେଇ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି ।
ବୈଦ୍ୟ ଆସି କାନରେ ଔଷଧ ଲଗାଇବା
ପରେ ସେ ବନ୍ଦୀ ସୁଲ୍ତାନ ଆଡ଼େ
ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ଓ ପଚାରିଲେ, “ତୋର
ଏଡ଼େ ସାହସ, ତୁ ଝରକା ଦେଇ ମୋ
ଆଡ଼େ ଢେଲ ମାରଲୁ ? ଏପରି ଆଜିବର
ଶାସ୍ତି କ’ଣ ହୋଇପାରେ ତାହା ଜାଣ ?
ପ୍ରାଣଦତ୍ତ !”

ନବାବଙ୍କ ପୁଅ ତାଙ୍କ ବହୁମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ବାଟରେ ଠିଆ ହୋଇ ଗପମପ ହେଉଥିଲେ ।
ସୁଲ୍ତାନଙ୍କ ଢେଲ ଯାଇ ତାଙ୍କର କାନକୁ
ଶସ୍ତିଆ କରି ପକାଇଥିଲା ।

“ହଜୁର୍ ! ମୁଁ ଗୋଟାଏ କାଉ ଆଡ଼େ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଡେଲ ମାରୁଥିଲି । ଗସ୍ତରେ
କେନ୍ଦ୍ର ଥାଇ ପାରନ୍ତି ବୋଲି ମୋର
ଭାବବା ଉଚିତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାହା ଭାବ
ନଥିବାରୁ ଦୁଃଖିତ ।” ସୁଲତାନ୍ କହିଲେ ।

ସୁଲତାନ୍ଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ଵର ଶୁଣି ନବାବଙ୍କ
ପୁଅ ତମକ ପଡ଼ି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚି ଆସି
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇଲେ ଓ
ପଚାରିଲେ, “ତୁମ କାନ ଖଣ୍ଡିଆ ହେଲ
କିପରି ?”

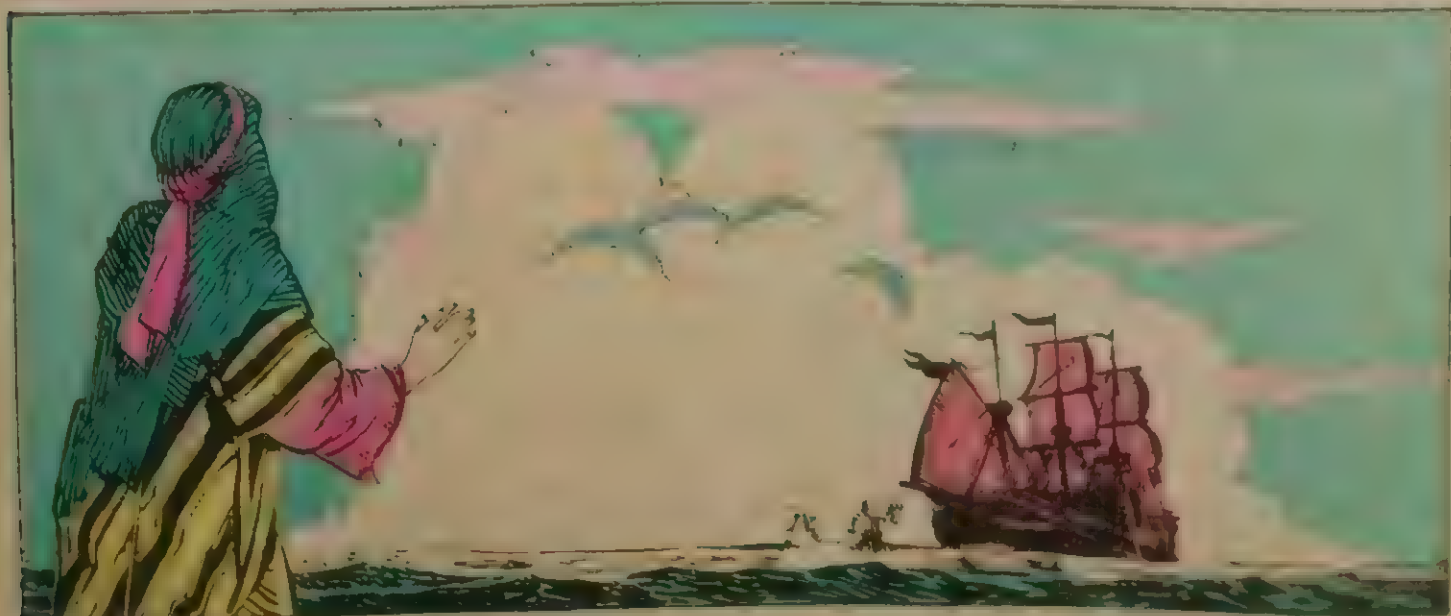
ସୁଲତାନ୍ କହିଲେ, “ହଜୁର୍, ଆଜି
ଯେପରି ମୋ ଅଜାଣତରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ
କାନ ଖଣ୍ଡିଆ କରି ପକାଇଲି, ସେହିପରି ଦିନେ
ଅଜାଣତରେ ମୋର ଜଣେ ଦେହରଞ୍ଜୀ ମୋ
କାନ ଖଣ୍ଡିଆ କରି ପକାଇଥିଲା ।”

“ସୁଲତାନ୍ ! ଆପଣ ସେ ଯୁବକକୁ କି
ଦଣ୍ଡ ଦେଇଥିଲେ ?” ନବାବଙ୍କ ପୁଅ
ପଚାରିଲେ ।

ସୁଲତାନ୍ ତମକପଡ଼ି ତାଙ୍କ ଆଖି
ରହିଲେ । ତାଙ୍କ ବିସ୍ମୟର ସୀମା
ନାହିଁ । ସେ ଦିନର ସେ ଦେହରଞ୍ଜୀ ଆଜି
କେନ୍ଦ୍ର ନୁହେଁ, ଏହି ନବାବ-ପୁଅ !

ନବାବ-ପୁଅ ସୁଲତାନ୍ଙ୍କୁ କୁହାଇ
ପକାଇଲେ । ଥରେ ବାପ ଓ ଉପରେ ଅଭିମାନ
କରି ସେ ପଲାଇ ଯାଇ କିପରି ସୁଲତାନ୍ଙ୍କୁ
ଚାକିରୀ ନେଇ ରହିଥିଲେ, ବାପାଙ୍କ ଗୁଣରେ
କିପରି ତାଙ୍କୁ ଠାବ କରି ବାପାଙ୍କୁ ଖବର
ଦେଲେ ଓ ନବାବ କିପରି ହସ୍ତବେଶରେ ଯାଇ
ପୁଅକୁ ଫୋରାଇ ଆଣିଲେ, ଯୁବକ ଏସବୁ
ଗପିଲେ । ସୁଲତାନ୍ କିପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ
ସେ ରାଜ୍ୟରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ
ଶୁଣିଲେ ।

ସୁଲତାନ୍ଙ୍କ ନବାବ ବିଧିର ସମ୍ମୁଖିନୀ
ଦେଲେ । ନୂଆ ଜାହାଜରେ ସେ ତାଙ୍କ
ଦେଶକୁ ଫେରିଯିବା ସଜ୍ଜାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରାଗଲା ।

ଦୁଃଖ-ରହସ୍ୟ

ବିମଳ ଗରୀବ ହେଲେ କ'ଣ ହେବ, ସବୁବେଳେ ଦୁଃଖ ଭୁଞ୍ଜେ ଯାଏ । ପ୍ରମୋଦ ମିତ୍ର ଲୋକ ବୋଲି ତାକୁ ସମସ୍ତେ କାଣ୍ଡୁଥିଲେ ।

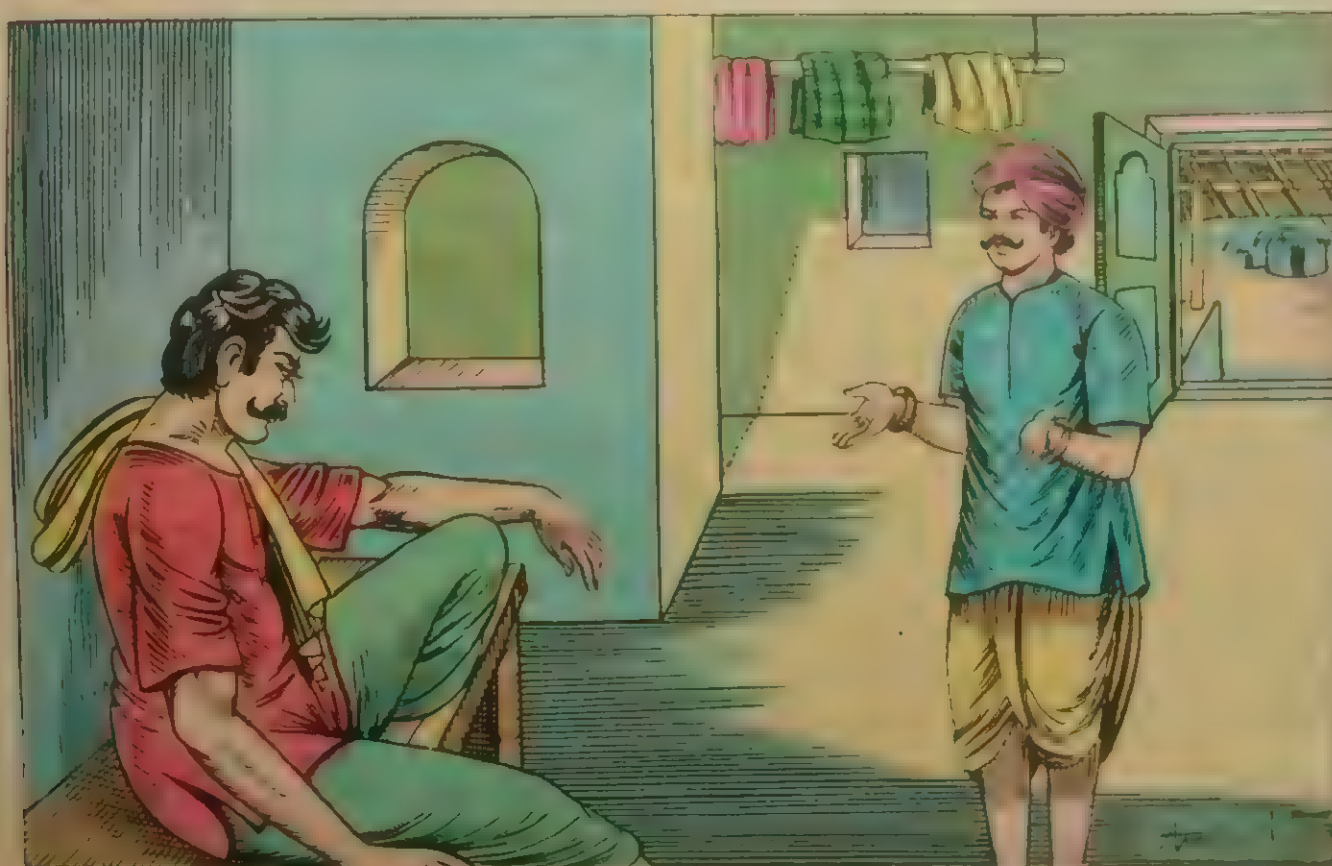
କିନ୍ତୁ ତା' ବନ୍ଧୁ ପୁରେଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା, ସେ ତା' ବଡ଼ମାର୍ଗର ଘାଟରୁ ଫେରିବା ପରେ ସବୁଦିନ ଗମ୍ଭୀର ରହୁଛି ।

ଈନେ ପୁରେଶ ପଚାରିଲା, “ବିମଳ ! ତୋ ମନରେ ସୁଖ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ମାର୍ଗରେ ତ ଚାଲିଗଲେ । ବୟସ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଦୁଃଖ କ'ଣ ?”

“ଆରେ, ଦୁଃଖ କ'ଣ ସେହପାଇଁ ? ମାର୍ଗ ନିଃସନ୍ତାନ ହେବାକୁ ତାଙ୍କର ସବୁ ସମ୍ଭବ ମୋତେ ମିଳିଲା । ପୁଣି ମୋ ନିଃସନ୍ତାନ ମଉଣୀ ମରିଗଲେ । ତାଙ୍କର ସବୁ ସମ୍ଭବ କି ସେ ମୋ ନାମରେ ଲେଖିଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି !” ବିମଳ କହିଲା ।

“ତେବେ ତୋ ଦୁଃଖର କାରଣ କ'ଣ ?” ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପୁରେଶ ପଚାରିଲା ।

“ଦୁଃଖର କାରଣ ହେଲା, ମୋ ଶାଢ଼ୀ ବୁଝୁଥିଲା ଉତ୍ତରେ ଆଉ କେହି ନିଃସନ୍ତାନ ନାହାନ୍ତି ।” ବିମଳ ବୁଝାଇଦେଲା ।

ପ୍ରଗତି-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କାର ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଆୟତ୍ତ ଫଣ୍ଡ ୪ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

M. Natarajan

Suraj N. Sharma

- ★ ଭାରତୀୟ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁରୁ ଧାତୁରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବା ଏକ ପରସ୍ପର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବା ★ ଲୁନ ୧୦ ସୁଦ୍ଧା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପଦ୍ଧତି ଦର୍ଶକାବ ।
- ★ ସବାୟକ ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
- ★ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେରକର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ତଦାମାମା ପଠେ । ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହିଲ୍ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

- ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର : ଶକ୍ତି ଅମାପ ଦେହେ ବନ୍ଦନ !
- ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର : ଶୁଦ୍ଧ ସିନା, ଆମେ ଅଛୁ ସ୍ୱାଧୀନ !!
- ପୁରସ୍କାର ଚକ୍ରମୁଖୀ : ବାସନ୍ତୀ କୁମାରୀ ପଣ୍ଡା, ବର ।
- ଚକ୍ରମୁଖୀଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ପ୍ରଶ୍ନମାଳାର ଉତ୍ତର

୧. ପ୍ରଶ୍ନୀ ସାହାଯ୍ୟକ ରେବେ ପ୍ରାକାର ଆର୍ମୋଗ୍ର ପ୍ରଧୋମ । ୨. ପ୍ରଶ୍ନୀ ମନଶି ଜେ. ହୁଣ୍ଡି ଭୁବନ୍ଧୁ । ୩. ଜର୍ମାନର ହଲ୍ ହେଲ୍, ଜୋନ୍‌ରୁ ରେଣ୍ଡକନ୍ । ୪. ହୁଣ୍ଡିର ଜାକୋବ୍ ହେଲ୍‌କାସ୍ ନାଟ୍ ହାସ୍ । ୫. ଜର୍ମାନର ଏମିଲ୍ ବାନ୍ କେହ୍‌ରୁ ।

Printed by B. V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., and Published by B. VISWANATHA REDDI for CHANDAMAMA CHILDREN'S TRUST FUND (Prop. of Chandamama Publications) 188, Arcot Road, Madras-600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adopting them in any manner will be dealt with according to law

मुफ्त ! मुफ्त !! मुफ्त !!!

हमारी कंपनी ने पूरे हिंदुस्तान में बहुत नाम कमाया है. पांच साल गारंटी का माल पहले पहल हमने ही बनाया है. पंद्रह साल की कोशिश और तजुर्बे के बाद हमने यह माल बनाया है. हिंदुस्तान की तमाम कंपनियों में हमारी कंपनी एकदम बड़ी है. हमारी कंपनी के समस्त जेवरों की सूची तथा उनके मूल्य आप घर बैठे ही मुफ्त मंगा सकते हैं. हमारे बहुमूल्य केटलाग को देखकर आप अपनी मनपसंद चीज सिर्फ नंबर लिखकर बी.पी.पी. द्वारा मंगा सकते हैं.

पूरे हिंदुस्तान में हमें अनुभवी एजेंटों की जरूरत है

 NO 565 Rs 100-50	 NO 618 Rs 50-50	 NO 619 Rs 35-50	 NO 622 Rs 35-50	 NO 547 Rs 100-50
 NO 563 Rs 100-50	 NO 624 Rs 50-50	 NO 627 Rs 50-50	 NO 626 Rs 50-50	 NO 573 Rs 100-50
 NO 564 Rs 100-50	 NO 612 Rs 25-50	 NO 607 Rs 25-50	 NO 590 Rs 15-50	 NO 595 Rs 25-50
 NO 541 Rs 100-50	 NO 593 Rs 25-50	 NO 517 Rs 25-50	 NO 524 Rs 25-50	 NO 520 Rs 25-50
 NO 574 Rs 200-50	 NO 507 Rs 20-50	 NO 515 Rs 25-50	 NO 518 Rs 25-50	 NO 599 Rs 25-50
	 NO 594 Rs 25-50	 NO 598 Rs 25-50	 NO 592 Rs 30-50	 NO 597 Rs 25-50
	 NO 591 Rs 15-50	 NO 646 Rs 25-50	 NO 648 Rs 35-50	 NO 641 Rs 25-50
	 NO 580 Rs 20-50	 NO 638 Rs 25-50	 NO 660 Rs 50-50	 NO 636 Rs 25-50
 NO 662 Rs 100-50	 NO 651 Rs 50-50	 NO 663 Rs 50-50	 NO 653 Rs 25-50	 NO 645 Rs 35-50
	 NO 631 Rs 25-50	 NO 635 Rs 25-50	 NO 630 Rs 25-50	 NO 540 Rs 100-50

सभी सूचना हिन्दी अथवा अंग्रेजी में लिखना

MERI GOLD COVERING WORKS. (Estd: 1963)
 P.O. BOX 1405, 14, RANGANATHAN STREET
 T. NAGAR MADRAS-600 017 INDIA

Pain

ମାଲ୍ଟୋଭା ଡଲ - ସବୁବେଳେ ହୃମହୃମ, କଣ ଯେ କରୁବେ କିଏ ଜାଣେ!

ଅପୁରୁଷ ପ୍ରାଣଶକ୍ତିରେ ସବୁବେଳେ ଭରପୁର ।
ମଉଡ଼ ମଜିଦ, ଶେଷକୁପରେ ପ୍ରାଣଶକ୍ତି
ନିଶିପାନ୍ତି । ତେଣୁ ମିଶ୍ରମାନଙ୍କର ସରକାର
ମାଲଟୋଭା । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ ଭାବେ ପାଟିଥିବା ବନ୍ଧୁ,
ବାଲି, ଖାଣ୍ଡି ପୁଅ, ପୁଷ୍କିର କୋକୋ ଓ ଚିନିର
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ୱରୂପ ସବୁ ଏଥିରେ ମିଶିଯାଇ ଯିବି ।
ପୁଅରେ ମିଶାଇଲେ ଏହା ଏକ ସୁସ୍ୱାଦୁ ପାନୀୟ
ହୁଏ.....ପିଲାମାନଙ୍କର ଏହା ଏବେ ଉପକାର
କରେ ଯେ ତାର ଚିତ୍ତି ପାସକାର ନାହିଁ ।
ତେଣୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଖାନ୍ତୁ
ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ମାଲଟୋଭା ।

**ପ୍ରାକୃତିକ ଭାବେ ପାଟିଥିବା
ଇହମ ଓ କାର୍ବର ମଲ୍ଟ**
ସଂଚାରରୁ ଆସେ ଉତ୍ତମ ଓ
ବାଲି ଓ ତାହା ପୁଷ୍କିର
ମଲ୍ଟ ଭାବେ ତିଆରି କରାଯାଏ
ମାଲଟୋଭା ପ୍ରାଣରେ ।
ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଖଣିଜସାର
ଓ ଲିଟାମିନ 'B' ରେ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲଟୋଭା ହେଉଛି
ପୂର୍ବରୁ ସୁପାତ୍ୟ-ଖାତ୍ୟ
ଓ ଏହା ସହଜରେ
ଶରୀରରେ ମିଶିଯାଏ ।

ବିଶୁଦ୍ଧ ଇନ କୁସୁ
ମାଲଟୋଭାରେ
ପେଡ଼ି ଦୁଗ୍ଧଂଶ
ଅଛି ତା
ଆସେ ଆମର
ନିଜର ଦୁଗ୍ଧ ସଂଗ୍ରହ
କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କର ।
୧୦୦% ଚିକ୍ନିକ, ୧୦୦% ପୁଷ୍କିର ।

କୁଚିକର କୋକୋ ପ୍ରାଦ
ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁ ଚିତ୍ତେଶ୍ୱର ଅମରାଜି
ଉତ୍କଳ କୋକୋ - ତାର କାରଣ ଆମେ
ସବୁ ଅପଣ ଉତ୍କଳ ଦ୍ୱାର

ପାଲୁ ଓ ଆଠଶେ ପୁଷ୍କିର ପୁଣି ମିଳୁ ।
କୋକୋ ପୁରୁଣି ଫେରନ୍ତାରେ ଓ
କାଢ଼ି ମେଣ୍ଟାଉଟାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।
ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଚିନି
ଚିକ୍ନିକ ଧନା ଚିନି ହେଉଛି ଚିନି ଭିତରେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିନି-ପିଲାମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟକ
ହେଉଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଚିନି ପାଇଁ ଏହା
ଅତି ପ୍ରୟୋଜନ ।

**ବିଶେଷଭାବେ
ଲିଟାମିନରେ ସମୃଦ୍ଧ**
ମାଲଟୋଭା ହେଉଛି
ପ୍ରୋଟିନ,
କାର୍ବୋହାଇଡ୍ରେଟ,
ଲିଟାମିନ ଓ
ଖଣିଜସାରର
ଏକ ଅପୂର୍ବ ସମିଶ୍ରଣ ।

ଅତିରିକ୍ତଭାବେ
ଲିଟାମିନ A, ନିଆସିନ,
ଲିଟାମିନ B1 ଓ
ଲିଟାମିନ D2 ରେ
ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ସମୃଦ୍ଧ
କରାଯାଇଛି ।
ଏଥିରେ କୃତ୍ରିମ
ସ୍ୱାଦ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳଚିତ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣାବ ଲମିନେତ
୧୯୮୧ ଓ ୧୯୮୨ରେ ମୋଡେ (ଭାରତ)
ପିଲେକପଦ ପୂର୍ଣ୍ଣପଦ ବିଜେତା ।

ଲିଟାମିନରେ ଭରପୁର ମାଲ୍ଟୋଭା: ପ୍ରାଣୀ, ବନ୍ଦ ଓ ଶାନ୍ତିପାସକ

LIKE TO FLY INTO
THE EXCITING
WORLD OF
ADVENTURE AND
HUMOUR?

DOLTON
SUPER COMICS
CAN TAKE YOU THERE
EVERY FORTNIGHT!

IT COSTS ONLY Rs. 2.50 A COPY.
EVIDENTLY THE MOST EASILY
AVAILABLE COMICS MAGAZINE
YOU'VE EVER READ:

ITS 32 PAGES OF COLOUR PAGES TAKE YOU
THROUGH MYSTERY AND EXCITEMENT TO A
RENDER YOU WITH THE SUPER HEROES-

SUPERMAN &

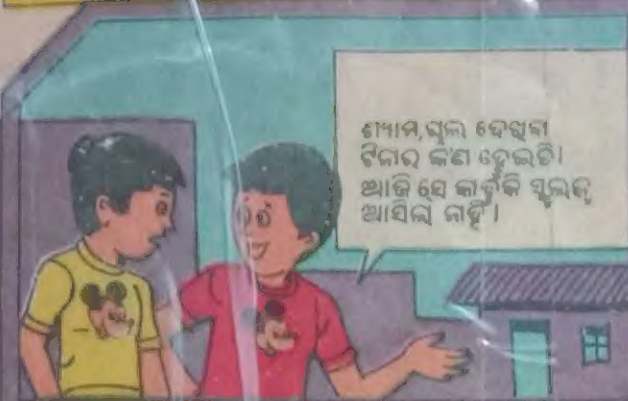
BATMAN

DOLTON PUBLICATIONS
MADRAS 600 026

ଜୀବନ ଓ ଶାମାଣ

ପଞ୍ଚଦଶ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ

ଶାମାଣ, ସୁଲ ଦେଖିବା ଦିନର କଣ ହେଉଛି! ଆଜି ସେ କାହିଁକି ସୁଲକୁ ଆସିଲା ନାହିଁ!

ନାହିଁ, ଦିନ କେମିତି ଅଛି?

ଦିନର ଦେହ ଖାସପା! ଆସ ଭିତରକୁ! ତମକୁ ଦେଖିଲେ ତ ମନ ଶୁଣି ହେବ!

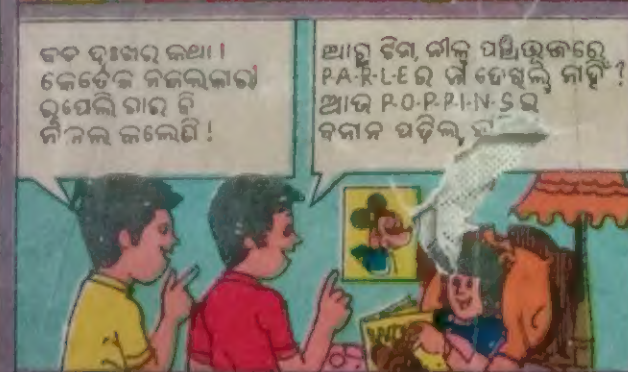
ନାହିଁ, ଦିନ କେମିତି ଅଛି?

କଣ ହେବ! ଏଇ ଯୋଗ ବାଜେ ମିଠାପୁଞ୍ଜାଳ ଖାଇଲିନ...

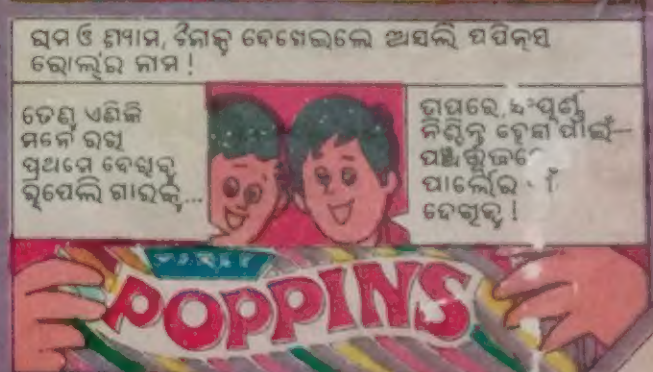
ଦିନ, ଯାକୁ ଖାଇଲୁ? କିଏ କଣ ବୁଝେଲି ପସିନ୍ଦା?

ମାନେ! ପସିନ୍ଦା ବୁଝେଲି ବାବ ତା' ଖସିଲେ ଅଛି!

କଦ ଦୁଃଖର କଥା! କେତେକ ନଜରକାରୀ ବୁଝେଲି ବାବ ଦି ନିଜର କଲେଣି!

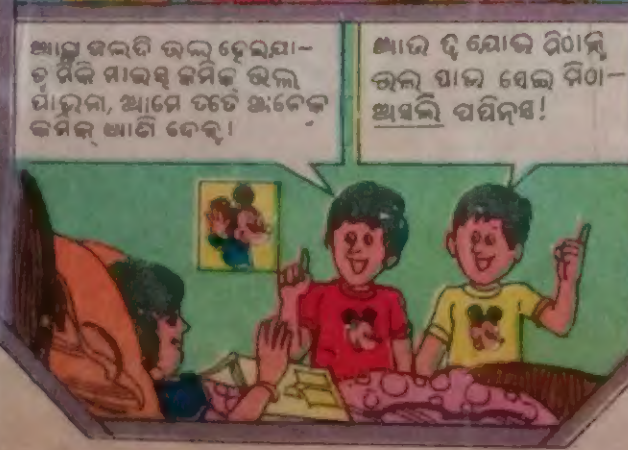
ଆଉ ଦିନ, ନାହିଁ ପଞ୍ଚଦଶରେ PA-R-L-E ର ଓ ଦେଖିଲୁ ନାହିଁ? ଆଉ P-O-P-P-I-N-S ର ବନାନ ପଡ଼ିଲୁ, ହା!

ସମସ୍ତ ଶାମାଣ, ଦିନକୁ ଦେଖେଇଲେ ଅସଲି ପସିନ୍ଦା ଚୋଲୁନ ନାମ!

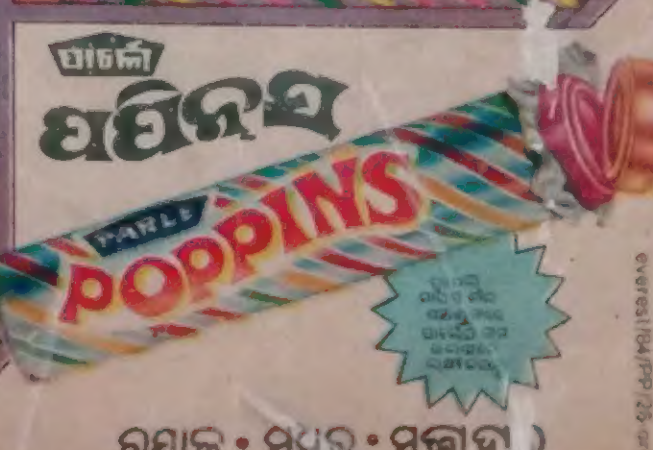
ତେଣୁ ଏହିକି ମନେ ରଖ ପ୍ରଥମେ ଦେଖିବୁ ବୁଝେଲି ବାବକୁ...

ତାହାରେ, ଏହିକି ନିଶ୍ଚିତ ହେବା ପାଇଁ ପଞ୍ଚଦଶରେ ପାଲେଟ୍ ଦେଖିବୁ!

ଆଉ ଜଳଦି ଭଲ ହେଉଯା- ତୁ ମିଳି ମାଲୁ କମିକ ଭଲ ପାଉନା, ଆମେ ତେତି ଅନେକ କମିକ ଆଣି ଦେବୁ!

ଆଉ ଦି ଯୋଗ ମିଠା ଭଲ ପାଇ ସେଇ ମିଠା- ଆସଲି ପସିନ୍ଦା!

ପାଟେଲ ପସିନ୍ଦା

Poppins

ରସାଳ • ମଧୁର • ମଜାଦାର